

Inspraakbundel

**Reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'Gaswinning
Friesland Follega Woudsend'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	5

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	8
Alfabetisch overzicht organisaties en reacties	15
Reactie 202500972 tot en met 202504868.....	16

Woord vooraf

Van vrijdag 16 mei 2025 tot en met donderdag 26 juni 2025 lag de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: concept-NRD) ter inzage voor het project Gaswinning Friesland Follega Woudsend (hierna: Gaswinning FFW). In de concept-NRD staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) voor het bovengenoemde project. Iedereen kon op de notitie reageren door het indienen van een reactie binnen de bovengenoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het project Gaswinning FFW gaat over de opsporing en productie van aardgas in de gemeenten De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân. Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) is hiervoor de initiatiefnemer. Bij dit project hoort het oprichten van maximaal drie mijnbouwlocaties (inclusief toegangsweg), het uitvoeren van exploratieboring(en) vanaf deze mijnbouwlocatie(s) en, als het FFW gasveld economisch winbaar aardgas aantoonde, het oprichten van een productie-installatie op deze locatie(s). Om gaswinning mogelijk te maken, moet(en) de genoemde locatie(s) verbonden worden met de bestaande infrastructuur van Vermilion.

Waarom is dit project nodig?

De energietransitie is een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. De energiesector is volop in beweging. Maar hoe snel alle ontwikkelingen ook gaan, er is niet genoeg duurzame energie om aardgas te vervangen. Tijdens deze transitie speelt aardgas nog een belangrijke rol: ruim een derde van het primair energieverbruik van Nederland wordt ingevuld door aardgas.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming voor dit project is de projectprocedure van toepassing. Dit betekent dat de mijnbouwlocatie en de tracés worden vastgelegd in een projectbesluit. De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening stellen dit projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (mer-procedure) brengt de milieueffecten van een activiteit of project in beeld. Op deze manier kan het milieubelang volwaardig meegewogen worden in de besluitvorming, in dit geval het projectbesluit. Om deze effecten zichtbaar te maken, wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De eerste stap in de mer-procedure is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD). Hierin is beschreven welke alternatieve oplossingen, welke milieueffecten en met welke diepgang deze onderzocht gaan worden in het MER. De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) wordt om advies gevraagd op dit concept-NRD. Aan de hand van dit advies, en de ingediende reacties op het concept-NRD, stelt de Minister van KGG de NRD vast.

Informatiebijeenkomsten

U was van harte welkom op de inloopbijeenkomsten. U kon in de grote zaal informatie bekijken en vragen stellen aan medewerkers van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en Vermilion. Ook organiseerden wij een aantal keer per avond een presentatie over de procedurerestappen, de werking van gaswinning en de nut en noodzaak ervan. De bijeenkomsten waren op:

- 5 juni van 18:00 tot 21:00 uur in MFC de Driuwplê in Woudsend
- 10 juni van 18:00 tot 21:00 uur in zalencentrum Sint Nyk in Sint Nicolaasga

Reacties

Op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau zijn binnen de reactietermijn in totaal 275 reacties binnengekomen (waarvan 121 eensluidend). De reacties zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Wat gebeurt er hierna?

De concept-NRD wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals Provincie Fryslan, Wetterskip Fryslân en de gemeenten Súdwest-Fryslan en De Fryske Marren. Daarnaast brengt de Commissie mer een advies uit. Alle reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de definitieve NRD. Op basis van die notitie wordt het MER opgesteld. Het MER vormt de onderbouwing voor de voorkeursbeslissing en later het projectbesluit. De ontwerp voorkeursbeslissing komt samen met het planMER ter inzage te liggen. Nadat de voorkeursbeslissing is vastgesteld wordt het projectMER opgesteld. Deze gaat ter inzage samen met het projectbesluit en de daarmee samenhangende besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over het project Gaswinning FFW en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/ffw en www.vermilionenergy.com/nl/FFW. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 088 042 47 47.

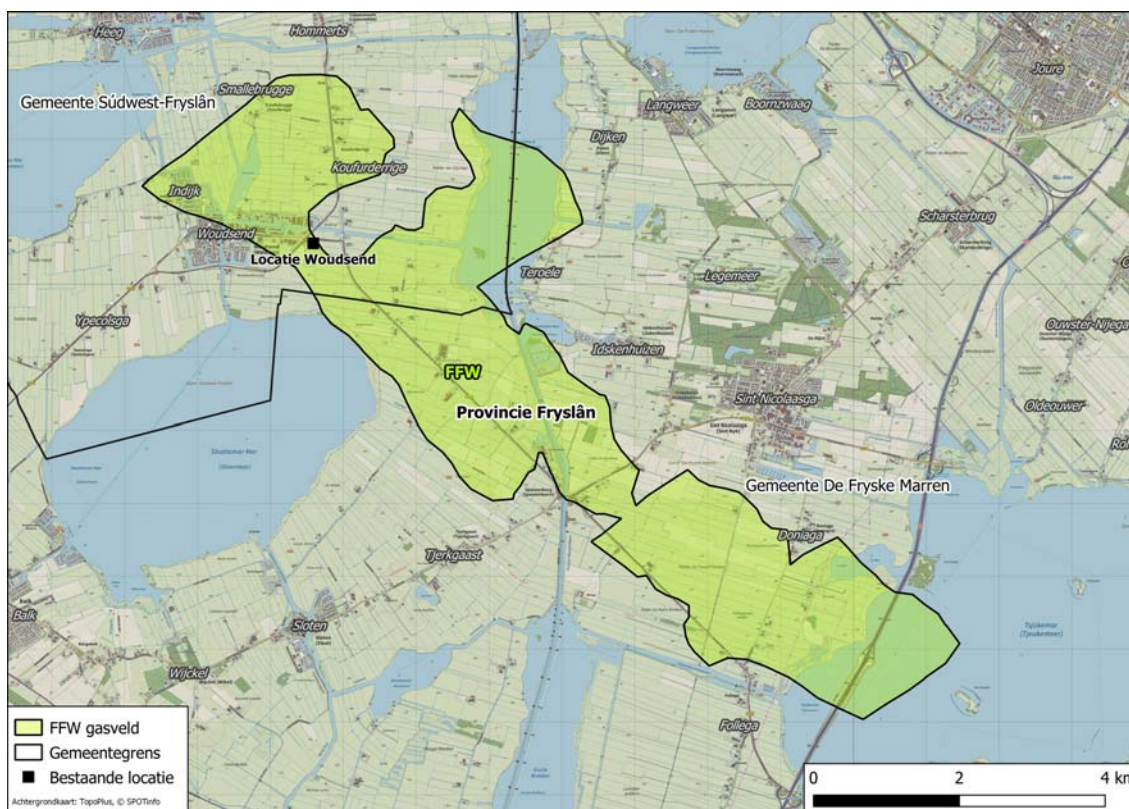
Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau project Gaswinning Friesland Follega Woudsend, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 16 mei 2025 tot en met donderdag 26 juni 2025 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: concept-NRD) ter inzage voor het project Gaswinning Friesland Follega Woudsend (hierna: Gaswinning FFW). In de concept-NRD staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) voor het bovengenoemde project.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een reactie binnen de bovengenoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het project Gaswinning FFW gaat over de opsporing en productie van aardgas in de gemeenten De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân. Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) is hiervoor de initiatiefnemer. Bij dit project hoort het oprichten van maximaal drie mijnbouwlocaties (inclusief toegangsweg), het uitvoeren van exploratieboring(en) vanaf deze mijnbouwlocatie(s) en, als het FFW gasveld economisch winbaar aardgas aantoon, het oprichten van een productie-installatie op deze locatie(s). Om gaswinning mogelijk te maken, moet(en) de genoemde locatie(s) verbonden worden met de bestaande infrastructuur van Vermilion.

Waarom is dit project nodig?

De energietransitie is een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. De energiesector is volop in beweging. Maar hoe snel alle ontwikkelingen ook gaan, er is niet genoeg duurzame energie om aardgas te vervangen. Tijdens deze transitie speelt aardgas nog een belangrijke rol: ruim een derde van het primair energieverbruik van Nederland wordt ingevuld door aardgas.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming voor dit project is de projectprocedure van toepassing. Dit betekent dat de mijnbouwlocatie en de tracés worden vastgelegd in een projectbesluit. De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening stellen dit projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (mer-procedure) brengt de milieueffecten van een activiteit of project in beeld. Op deze manier kan het milieubelang volwaardig meegewogen worden in de besluitvorming, in dit geval het projectbesluit. Om deze effecten zichtbaar te maken, wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De eerste stap in de mer-procedure is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD). Hierin is beschreven welke alternatieve oplossingen, welke milieueffecten en met welke diepgang deze onderzocht gaan worden in het MER. De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) wordt om advies gevraagd op dit concept-NRD. Aan de hand van dit advies, en de ingediende reacties op het concept-NRD, stelt de Minister van KGG de NRD vast.

Wilt u reageren?

U kunt van vrijdag 16 mei 2025 tot en met donderdag 26 juni 2025 reageren op de concept-NRD. In deze periode kunt u de documenten bekijken op www.rvo.nl/ffw.

U kunt op drie manieren reageren:

1. Bij voorkeur digitaal: via www.rvo.nl/ffw.
2. Per post:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning FFW c-NRD
Postbus 111
9200 AC Drachten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u per brief een ontvangstbevestiging.
3. Voor het opnemen van mondelinge reactie is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist aanwezig. Ook kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 088 042 47 47.

Inloopbijeenkomsten

U bent van harte welkom op de inloopbijeenkomsten. U kunt in de grote zaal informatie bekijken en vragen stellen aan medewerkers van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en Vermilion. U kunt hier vrij in- en uitlopen. Voor dit deel hoeft u zich niet aan te melden.

Ook organiseren wij een aantal keer per avond een presentatie over de procedurestappen, de werking van gaswinning en de nut en noodzaak ervan. U kunt hier ook vragen stellen.

Voor de presentatie dient u zich **vooraf wel** aan te melden via gaswinning-ffw.rvo-evenementen.nl.

De bijeenkomsten zijn op:

- 5 juni van 18:00 tot 21:00 uur in MFC de Driuwplê in Woudsend
- 10 juni van 18:00 tot 21:00 uur in zalencentrum Sint Nyk in Sint Nicolaasga

De presentaties worden gehouden om:

- Ronde 1: 18:10 tot 18:50
- Ronde 2: 19:10 tot 19:50
- Ronde 3: 20:10 tot 20:50

Wat gebeurt er hierna

De concept-NRD wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en de gemeenten Súdwest-Fryslân en De Fryske Marren. Daarnaast brengt de Commissie mer een advies uit. Alle reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de definitieve NRD. Op basis van die notitie wordt het MER opgesteld. Het MER vormt de onderbouwing voor de voorkeursbeslissing en later het projectbesluit. De ontwerp voorkeursbeslissing komt samen met het planMER ter inzage te liggen. Nadat de voorkeursbeslissing is vastgesteld wordt het projectMER opgesteld. Deze gaat ter inzage samen met het projectbesluit en de daarmee samenhangende besluiten.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over het project Gaswinning FFW en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/ffw en www.vermilionenergy.com/nl/FFW. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 088 042 47 47.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie opzoeken. Door te klikken op uw reactienummer wordt u automatisch doorverwezen naar de reactie. De reacties zijn opgenomen vanaf pagina 16.

Reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'Gaswinning Friesland Follega Woudsend'

Registratienummer	Reactienummer
202500972	202500972
202500975	202500975
202500976	202500976
202500979	202500979
202500994	202500994
202501010	202501010
202501017	202501017
202501019	202501019
202501020	202501020
202501027	202501027
202501034	202501034
202501039	202501034 (eensluidend)
202501063	202501063
202501091	202501091
202501108	202501108
202501112	202501112
202501116	202501116
202501127	202501127
202501134	202501134
202501135	202501135
202501136	202501136
202501137	202501137
202501138	202501138
202501140	202501140
202501142	202501142
202501143	202501143
202501148	202501148
202501151	202501151
202501161	202501161
202501164	202501164
202501167	202501167
202501168	202501168
202501169	202501169
202501179	202501179
202501187	202501187
202501188	202501188
202501195	202501195
202501218	202501218

Registratienummer	Reactienummer
202501219	202501219
202501224	202501224
202501227	202501227
202501230	202501230
202501231	202501231
202501232	202501232
202501246	202501246
202501250	202501250
202501273	202501273
202501318	202501318
202501326	202501326
202501366	202501366
202501367	202501367
202501368	202501367 (eensluidend)
202501371	202501371
202501373	202501373
202501382	202501382
202501397	202501397
202501408	202501408
202501416	202501416
202501419	202501419
202501427	202501427
202501430	202501430
202501433	202501433
202501452	202501452
202501455	202501455
202501465	202501465
202501466	202501466
202501475	202501475
202501480	202501480
202501483	202501483
202501506	202501506
202501585	202501585
202501604	202501585 (eensluidend)
202501647	202501585 (eensluidend)
202501700	202501700
202501714	202501714
202501715	202501585 (eensluidend)
202501734	202501734
202501827	202501827
202501998	202501998
202502101	202502101
202502389	202502389
202502552	202502552

Registratienummer	Reactienummer
202502631	202502101 (eensluidend)
202502634	202502634
202502894	202502894
202503077	202503077
202503079	202503077 (eensluidend)
202503091	202503091
202503100	202503100
202503102	202503091 (eensluidend)
202503103	202503103
202503147	202503147
202503150	202503150
202503157	202503157
202503196	202503157 (eensluidend)
202503211	202503211
202503217	202503217
202503219	202503077 (eensluidend)
202503230	202503230
202503231	202503231
202503249	202503249
202503250	202503249 (eensluidend)
202503252	202503249 (eensluidend)
202503253	202503249 (eensluidend)
202503255	202503249 (eensluidend)
202503260	202503260
202503269	202503091 (eensluidend)
202503301	202503301
202503310	202503211 (eensluidend)
202503346	202501585 (eensluidend)
202503355	202503211 (eensluidend)
202503381	202503381
202503383	202503077 (eensluidend)
202503393	202503393
202503400	202503400
202503401	202503401
202503406	202503091 (eensluidend)
202503408	202503408
202503410	202503077 (eensluidend)
202503415	202503077 (eensluidend)
202503431	202503211 (eensluidend)
202503440	202503077 (eensluidend)
202503449	202503077 (eensluidend)
202503455	202503455
202503456	202503456
202503457	202503456 (eensluidend)

Registratienummer	Reactienummer
202503459	202503459
202503467	202503091 (eensluidend)
202503468	202503077 (eensluidend)
202503469	202503469
202503473	202503473
202503476	202503473 (eensluidend)
202503478	202503157 (eensluidend)
202503480	202503091 (eensluidend)
202503481	202503091 (eensluidend)
202503483	202503211 (eensluidend)
202503494	202503494
202503504	202503504
202503510	202503211 (eensluidend)
202503527	202503211 (eensluidend)
202503538	202502101 (eensluidend)
202503555	202503091 (eensluidend)
202503556	202503077 (eensluidend)
202503570	202503570
202503571	202503211 (eensluidend)
202503572	202503211 (eensluidend)
202503573	202503091 (eensluidend)
202503574	202503091 (eensluidend)
202503576	202503091 (eensluidend)
202503580	202503091 (eensluidend)
202503583	202503091 (eensluidend)
202503585	202503091 (eensluidend)
202503587	202503157 (eensluidend)
202503588	202503157 (eensluidend)
202503594	202503157 (eensluidend)
202503595	202503091 (eensluidend)
202503597	202503157 (eensluidend)
202503599	202503157 (eensluidend)
202503602	202503602
202503604	202503157 (eensluidend)
202503605	202503157 (eensluidend)
202503608	202503608
202503609	202503609
202503635	202503091 (eensluidend)
202503646	202503646
202503647	202503077 (eensluidend)
202503648	202503646 (eensluidend)
202503654	202503646 (eensluidend)
202503656	202503091 (eensluidend)
202503658	202503091 (eensluidend)

Registratienummer	Reactienummer
202503673	202503673
202503692	202503091 (eensluidend)
202503697	202503091 (eensluidend)
202503723	202503157 (eensluidend)
202503764	202503764
202503787	202503787
202503802	202503802
202503806	202503806
202503825	202503091 (eensluidend)
202503831	202503091 (eensluidend)
202503832	202503091 (eensluidend)
202503845	202503845
202503846	202503846
202503859	202503157 (eensluidend)
202503861	202503091 (eensluidend)
202503863	202503091 (eensluidend)
202503864	202503157 (eensluidend)
202503866	202503157 (eensluidend)
202503869	202503157 (eensluidend)
202503872	202503157 (eensluidend)
202503880	202503880
202503882	202503157 (eensluidend)
202503886	202503157 (eensluidend)
202503890	202503890
202503891	202503891
202503893	202503157 (eensluidend)
202503894	202503157 (eensluidend)
202503895	202503157 (eensluidend)
202503896	202503157 (eensluidend)
202503901	202503091 (eensluidend)
202503905	202503157 (eensluidend)
202503907	202503157 (eensluidend)
202503911	202503157 (eensluidend)
202503915	202503157 (eensluidend)
202503916	202503091 (eensluidend)
202503919	202503091 (eensluidend)
202503926	202503926
202503995	202503995
202504012	202503995 (eensluidend)
202504021	202501585 (eensluidend)
202504027	202504027
202504028	202503091 (eensluidend)
202504039	202503157 (eensluidend)
202504040	202503077 (eensluidend)

Registratienummer	Reactienummer
202504042	202503157 (eensluidend)
202504043	202504043
202504045	202504045
202504046	202503157 (eensluidend)
202504047	202503091 (eensluidend)
202504049	202503157 (eensluidend)
202504050	202504050
202504054	202504054
202504056	202504056
202504062	202503091 (eensluidend)
202504065	202504065
202504069	202503157 (eensluidend)
202504082	202503157 (eensluidend)
202504083	202503157 (eensluidend)
202504164	202504164
202504173	202503091 (eensluidend)
202504174	202504174
202504176	202503157 (eensluidend)
202504270	202504270
202504280	202503091 (eensluidend)
202504285	202503077 (eensluidend)
202504293	202501700 (eensluidend)
202504294	202504294
202504308	202504308
202504326	202504326
202504375	202504375
202504382	202504382
202504386	202503211 (eensluidend)
202504387	202504387
202504391	202504391
202504397	202504397
202504407	202503091 (eensluidend)
202504416	202501585 (eensluidend)
202504426	202503091 (eensluidend)
202504433	202504433
202504438	202504433 (eensluidend)
202504456	202503157 (eensluidend)
202504459	202503157 (eensluidend)
202504465	202504465
202504506	202503077 (eensluidend)
202504507	202503077 (eensluidend)
202504533	202504533
202504569	202501585 (eensluidend)
202504619	202504619

Registratienummer	Reactienummer
202504620	202504620
202504622	202504622
202504624	202504620 (eensluidend)
202504647	202504619 (eensluidend)
202504649	202501585 (eensluidend)
202504672	202504672
202504673	202504673
202504674	202504674
202504722	202504722
202504746	202504164 (eensluidend)
202504752	202504164 (eensluidend)
202504804	202504164 (eensluidend)
202504827	202504827
202504860	202504860
202504861	202504861
202504867	202504867
202504868	202504868

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties

Reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'Gaswinning Friesland Follega Woudsend'

Reactienummer	Organisatie
202504045	De Wetterspetter, INDIJK
202503901	Dorpsbelang Woudsend eo, INDIJK
202503832	Eastman BB, WOUDSEND
202503764	Filmke.nl, WOUDSEND
202503301	Freshwater Fish Trading , WOUDSEND
202501187	Gemeente De Fryske Marren, College van Burgemeester en Wethouders, JOURE
202501227	Gemeente Súdwest-Fryslân, College van Burgemeester en Wethouders, SNEEK
202504867	Gemeente Weststellingwerf, College van Burgemeester en Wethouders, WOLVEGA
202501433	Loonbedrijf A.Rijpma BV, WOUDSEND
202501714	PDE Consultancy, INDIJK
202504375	Plaatselijk Belang Langweer e.o. , LANGWEER
202502101	Plaatselijk Belang Sint Nicolaasga, SINT NICOLAASGA
202504722	Protestantse Gemeente Ryptsjerk, RYPTSJERK
202504868	Provincie Fryslân, Gedeputeerde Staten, LEEUWARDEN
202503635	Recreatiestichting Woudsend, WOUDSEND
202501506	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, AMERSFOORT
202501250	Stichting Inwoners Groningen, Friesland en Drenthe Boven Gas i.o. (SIGFDBG i.o.), ARNHEM
202502552	Stichting Tegengas Tjeukemeer , DONIAGA
202504065	Vitens, ZWOLLE
202504827	W1CON BV, SINT NICOLAASGA
202501224	Wetterskip Fryslan, Het dagelijks bestuur, LEEUWARDEN
202504280	Yzersterk BV, WOUDSEND

Reactie 202500972 tot en met 202504868

Verzonden: 5/16/2025 12:58:21 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik heb zowel de concept-notitie Reikwijdte en Detailniveau als de Reactienota VenP Gaswinning FFW gelezen.

De zorgen en vragen die in de reactienota beantwoord zijn worden niet weggenomen maar eigenlijk vooral bevestigd. Er wordt politiek om de zorgen heen gepraat, waardoor de meeste zorgen alleen maar blijven bestaan.

Wat de reacties bij mij oproept is vooral dat Vermillion als commercieel bedrijf winst wil maken en dat de landelijke overheid er alles aan wil doen dit doorgang te kunnen laten vinden, ten koste van de gemeentelijke overheden die faliekant tegen zijn, evenals het grootste deel van de inwoners van die gemeenten. Geld en macht en winst maken ten koste van de inwoners van Nederland. Van een ver van de maatschappij afstaand commercieel bedrijf als Vermillion, maakt ook de landelijke overheid zich hieraan schuldig.

Alle zorgen die iedereen heeft geuit worden niet erkend maar via politieke zinnen slechts bevestigd.

Verzonden: 5/16/2025 3:15:54 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Dag,

Ik probeer (16 mei 2025) het concept NRD te openen maar krijg de melding "U beschikt niet over de gebruikersrechten....."

Wat gaat er mis?

mvg,

[REDACTED]

Verzonden: 5/16/2025 3:48:13 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik vind niet dat jullie in deze mooie regio kunnen gaan boren

Er teveel nog onduidelijk.....schade gevolgen voor bodem en natuur

En zeker niet omdat wij wel weten wat de gevolgen zijn door de schade en aardbevingen in Groningen.....en de oplossing hiervan die niet te volgen zijn.

We zijn aan het verduurzamen en vergroenen en gaan van het gas af

Schandalig om hier dan nog aan te willen beginnen

Ga eerst maar zorgen voor de nieuwe energie dat die ten volle gaan werken zonnepanelen etc.

Blijf af van deze mooie regio

Verzonden: 5/16/2025 6:12:29 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

LS,

Hierbij deel ik u mede dat ik tegen de gaswinning ben.

Het gaat hier om een kwetsbaar natuurgebied met veengrond. Dit zal leiden tot ernstige verzakking, dierenleed en vervuiling van de wateren.

Het is onverantwoord om in deze gebieden naar gas te boren. Het is de plicht van een ieder om kwetsbare natuur te beschermen.

Ik ben dus mordicus tegen deze onverantwoordelijke activiteiten.

Verzonden: 5/17/2025 1:35:11 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

laat het gas zitten. De Regering verkoopt het gas aan het buitenland. Wij de lasten Den Haag de lusten

Onder Den Haag zit ook gas .daar was de eerste vind plaats. Er zijn er 3 gas velden. Ga daar maar boren . Dan verder zien. De bodem daling kan daar wel.

Heeft niks met de energie transitie te maken

De verkoop naar buitenland daar gaat het om

Dom dom er zijn hier al 67 boor putten .

Verzonden: 5/18/2025 12:00:55 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen gaswinning in Friesland. Ik zie er er geen nut van in. Het is slecht voor de mens, natuur en milieu. Het is niet in het belang van Nederland en Nederlanders. Ik heb weinig vertrouwen in de procedure en ben bang dat Vermillion toch gewoon het gas mag gaan winnen

Verzonden: 5/18/2025 5:58:10 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen op de gaswinning in de omgeving van mijn woning.

Mijn woning is geheel gasloos waardoor ik niet afhankelijk ben van gas. Ik wil niet de dupe zijn van mogelijke bodemdaling of andere gevolgen doordat er in de omgeving van mijn woning naar gas geboord wordt.

Verzonden: 5/18/2025 9:34:03 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik heb concept Notitie gelezen. Er staat niets in over evt. schadeloosstelling bij schade aan funderingen van omwonende. Word er een nul meeting vooraf boringen gedaan? Als er schade daarna ontstaat door deze boringen word dan de schade vergoed door Vermilion. Is deze Vermilion hiervoor verzekerd of kan deze dat uit eigen vermogen betalen?

Gaarne ontvang ik hierover een antwoord per mail.

Verzonden: 5/19/2025 8:14:22 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

grondverzakking net als in Groningen

Verzonden: 5/19/2025 9:55:09 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: Familie

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Anno 2025 is het volkomen achterhaald om nieuwe gaswinningsinstallaties te bouwen en in gebruik te nemen. Gebruik deze grond voor windmolens en/of zonnepanelen om energie op te wekken en help burgers en bedrijven om volledig van het gas af te kunnen.

Verzonden: 5/19/2025 5:39:58 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Geachte heer, mevrouw,

Van 27 september tot en met 7 november 2024 ligt het Voornemen en Voorstel voor Participatie Gaswinning FFW ter inzage. Hierbij reageer ik op dit stuk.

Ik ben tegen de gaswinning in het gebied Follega – Woudsend. Mensen in het gebied willen dit niet. Dit heeft enerzijds te maken met aardbevingen in Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van gaswinning.

Anderzijds is het belangrijk dat we als samenleving minder fossiele brandstoffen gebruiken en de uitstoot van broeikasgassen verminderen. Daarom wil ik onafhankelijk zijn van fossiele brandstoffen, en gaswinning past niet bij deze doelstelling.

- Gaswinning brengt altijd risico's met zich mee en er kan nooit volledige zekerheid worden gegeven dat gaswinning veilig kan plaatsvinden. Bovendien is het gebied ongeschikt voor gaswinning. Volgens uw eigen documenten kan gaswinning alleen doorgaan als dit veilig en verantwoord is. In het gebied Follega-Woudsend is dat helaas niet het geval. Het gebied is erg kwetsbaar en moet beschermd worden.
- Het staat vast, dat bij gaswinning altijd sprake is van risico op aardbevingen. Gaswinning zal de bodem laten dalen, wat schade aan woningen kan veroorzaken. In ons gebied hebben we al veenweideproblematiek met inklinking, bodemdaling, veranderende waterpeilen, waterwinning en funderingsproblematiek. Gaswinning vindt plaats in de diepen ondergrond en heeft effect op de veenlaag en de waterhuishouding. Voor ons als inwoners kan het lastig zijn om aan te tonen dat die schade door gaswinning komt.
- Het proces van bodemdaling is niet terug te draaien en zal grote gevolgen hebben voor het waterbeheer in ons gebied. Bovenop de natuurlijke bodemdaling kan dit leiden tot veel schade aan gewassen, oevers, gebouwen en woningen, en het risico op wateroverlast zal toenemen. Ook zijn er zorgen over de kwaliteit van het water, omdat er bij gaswinning chemicaliën worden gebruikt.
- Boren naar gas in een gebied waar we drinkwater winnen is niet toegestaan. Dit gebied is aangewezen als een reservaat voor drinkwater. In Nederland zijn er al gevallen bekend waar gaswinning heeft geleid tot verontreiniging van de bodem en het grondwater. Daarom is gaswinning in dit gebied niet verantwoord.

Gelet op al deze punten kan ik niet anders concluderen dan dat gaswinning in Follega - Woudsend niet veilig en verantwoord is. Met de kennis die we nu hebben, is het gebied gewoon niet geschikt.

Ik behoud me het recht voor om op elk moment in dit proces meer argumenten en informatie toe te voegen aan deze reactie/brief.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 5/21/2025 1:41:00 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Wij (mijn vrouw en ik) staan positief tegenover de gaswinning. NL moet niet afhankelijk worden van buitenlands gas

Verzonden: 5/22/2025 3:47:09 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: Buurtbewoners en omgeving

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ben zeer tegen gaswinning , Ten eerste er staan in mijn omgeving meerdere gebouwen met een fundering van houten palen , ben ook al niet tevreden hoe onze waterschappen die veel te vaak het grondwater veel te laag laten staan ,moet er zelf achteraan bellen , dit jaar is zogenaamd de duiker beschadigd , dit jaar ook zogenaamd een van duikers beschadigd , nu wil andere organisaties ook nog naar gas boren in omgeving , hebben ze nou helemaal niks geleerd van hoe dat in groningen is gegaan, en het afhandelen van schades woningen ? (en dat nog steeds niet netjes is afgehandeld ?) geldzieke geesten blijven blind

Het viel mij ook op dat met er geen woord over geschreven is , in die participatie plan , en over natura 2000 word ook te ,makkelijk overheen gestapt !! ok beknopter dan deze schrijve word het niet ,

groetjes [REDACTED]

Verzonden: 5/23/2025 10:26:27 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik maak bezwaar op dit project. Ik wil persoonlijk niet dat er hier gas geboord wordt. We leven in een prachtige natuur omgeving met veel water. Dat wordt compleet verstoord door het bouwen van de mijn voor het winnen van gas.

Verder vind ik het persoonlijk belachelijk dat in Groningen alles dicht wordt gegoooid om daarna hetzelfde te gaan doen in Friesland. De kwaliteit van wonen gaat dan erg achteruit en het is een kwestie van tijd voordat ons huis ook scheuren zal zien door de gevolgen van boren.

Verzonden: 5/23/2025 11:55:19 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Naar aanleiding van uw brief het volgende ,ik woon in een boerderij die in 1840 gebouwd is. Aan gezien deze niet onderheid met palen verwacht ik hier grote problemen.

Verzonden: 5/23/2025 2:50:45 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Tegen het plan en voornemen. Er bestaat geen enkel vertrouwen in een zorgvuldige risicoafweging in de besluitvorming m.b.t gasboring.

Verzonden: 5/24/2025 11:54:43 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Het is onbestaanbaar dat we tegenwoordig nog actief naar fossiele brandstoffen zoeken met alle gevolgen voor inwoners en klimaat. Dit mag niet worden toegestaan.

Verzonden: 5/25/2025 11:35:50 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Krijgen wij hier een tweede Groningen? Hoe wordt de huidige staat van onze woningen bepaald en wat gebeurt er met de schade woningen ontstaat na bijvoorbeeld bevingen die nu ook in Groningen plaatsvinden. Wie compenseert ons hiervoor want in Groningen komt hier ook niets of te weinig van terecht.

Verzonden: 5/25/2025 11:50:41 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

[REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

!!!!!!TEGEN GASWINNING!!!!!!

Verzonden: 5/25/2025 11:54:12 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen gaswinning in gemeente De Fryske Marren! Maar ook tegen gaswinning in de provincie Fryslan.

Verzonden: 5/25/2025 12:05:02 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Het is te gek voor woorden!

Na eerst Groningen leeggetrokken te hebben nu Friesland! als Friezen hebben we het voorbeeld gezien in Groningen. Wij zijn tegen. Ik wil graag verder op de hoogte gehouden worden!

Ben hier erg boos om!

Verzonden: 5/25/2025 12:25:12 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik maak bezwaar,dit kan nooit goed zijn voor de natuur,en de bodem.ik herinner mij een plaatsje,waar kleine aardbevingen zijn,ik zit hier niet op te wachten....dus ik zeg NEEE

Verzonden: 5/25/2025 2:13:13 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Geen gaswinning

Verzonden: 5/25/2025 2:54:42 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Wij wensen GEEN gaswinning in de provincie Fryslan en vooral niet bij Follega-Woudsend!

Het Groninger gasveld is gesloten dus nu naar de volgende provincie in het noorden zeker?

Dan hebben wij straks onbewoonbare huizen en getraumatiseerde kinderen.

Gaswinning NEE!

Verzonden: 5/25/2025 3:16:00 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Wij willen GEEN gaswinning bij Follega-Woudsend.

Straks hebben wij de scheuren in de muren en zijn onze huizen helemaal verzakt.

NEE tegen gaswinning in ons mooie Friesland!

Verzonden: 5/25/2025 5:10:51 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

We willen als inwoners van het gebied tussen Follega en Woudsend graag onze zorgen delen over het plan om hier gas te gaan winnen. Wij vinden het erg bijzonder, en eerlijk gezegd onbegrijpelijk, dat dit in deze tijd nog overwogen wordt.

De afgelopen jaren hebben we allemaal kunnen zien wat gaswinning in Groningen heeft aangericht: schade aan huizen, onzekerheid bij bewoners, juridische strijd en vooral een overheid die te lang heeft weggekeken. Dat mag nooit meer gebeuren. Toch lijkt het erop dat hier opnieuw voor hetzelfde pad wordt gekozen, nu in een ander deel van het land.

Ons gebied is kleinschalig, landelijk en kwetsbaar. Hier wonen mensen die bewust kiezen voor rust, natuur en gemeenschap. We maken ons grote zorgen over de gevolgen voor onze bodem, onze woningen en het milieu. Wat gebeurt er bij bodemdaling? Hoe zit het met de veiligheid? Wat zijn de langetermijngevolgen voor onze kinderen?

Bovendien is het moeilijk te begrijpen waarom er nog steeds wordt ingezet op fossiele energie, terwijl we midden in een klimaatcrisis zitten. De overheid moedigt burgers aan om te verduurzamen, maar komt zelf met plannen die haaks staan op die koers. Dat is niet uit te leggen.

Wij vragen u dan ook dringend: stop met deze plannen. Laat zien dat er geleerd is van Groningen. Kies voor duurzame energie, voor betrouwbare overheid en voor het beschermen van onze leefomgeving.

Verzonden: 5/25/2025 6:40:18 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Vindt niet verantwoord.

We moeten hier niet de zelfde problemen krijgen als in Groningen.

En natuur in dit gebied is belangrijk, moet hierdoor niet verstoord worden.

Verzonden: 5/25/2025 8:23:11 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Wij zijn tegen gaswinning in dit gebied. Er is een kwetsbare natuur en waterwegen met bruggen en tunnels. Activiteiten voor gaswinning verstoren dit.

Verzonden: 5/25/2025 9:21:57 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Geacht college,

Gronden van bezwaar:

Risico op bodemdaling en schade aan woningen

Er zijn gegronde zorgen dat de gaswinning zal leiden tot bodemdaling, met mogelijke schade aan woningen en infrastructuur. Deze risico's zijn onvoldoende onderzocht en meegenomen in het besluitvormingsproces.

Milieu- en natuurschade

De gaswinning kan ernstige gevolgen hebben voor het lokale milieu en de biodiversiteit. Collega Woudsend ligt nabij kwetsbare natuurgebieden die niet zijn gebaat bij verstoring van bodemstructuren of verhoogde stikstofuitstoot.

Klimaatbeleid en duurzaamheid

Gaswinning is strijdig met nationale en internationale klimaatdoelstellingen. Het doorzetten van fossiele projecten zoals deze staat haaks op de noodzakelijke energietransitie.

Gebrekkige inspraak en informatievoorziening

Ik ben van mening dat burgers onvoldoende zijn geïnformeerd over de voorgenomen plannen en de gevolgen daarvan. Er is geen sprake geweest van een transparant inspraakproces met eerlijke participatie van omwonenden.

Verzoek:

Op grond van bovenstaande verzoek ik u om:

het besluit tot gaswinning in Collega Woudsend te heroverwegen;

het project stil te leggen totdat onafhankelijk onderzoek en maatschappelijke consultatie zijn uitgevoerd;

de belangen van bewoners en natuur zwaarder te laten wegen dan de economische baten van gaswinning.

Ik verzoek u vriendelijk mij schriftelijk op de hoogte te houden van de voortgang van dit bezwaar en eventuele hoorzittingen waarvoor ik mogelijk wordt uitgenodigd.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 5/25/2025 10:11:09 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Tegen gaswinning in Friesland.

Verzonden: 5/25/2025 10:35:13 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Gaswinning onder woningen is een zeer slecht plan zoals we ook in Groningen hebben gezien

Verzonden: 5/26/2025 7:57:08 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Het getuigt van onbehoorlijk bestuur. Enerzijds is besloten op goede gronden (schade aan woningen, kans op aardbevingen, gezondheidsproblemen e.d.) de gaswinning in Groningen gigantisch terug te brengen. Dan is het bijna misdadig om zo'n 100 kilometer verderop dezelfde problemen te gaan veroorzaken, terwijl dat voorkomen kan worden. En dat allemaal omdat in een heel andere tijd een 'deal' met (de dochter van) een Canadees bedrijf is gesloten. Gelukkig kan de Nederlandse overheid onder deze deal uit, al kost dat geld. Ik verwacht niet dat minister Hermans zich iets gelegen zal laten liggen aan de belangen van de inwoners en bedrijven in het gebied, maar hoop doet leven.

Verzonden: 5/26/2025 11:16:59 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Bezwaarschrift tegen voorgenomen gaswinning in onze buurt

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief maak ik formeel bezwaar tegen de voorgenomen plannen tot gaswinning in onze woonomgeving, Follega, bijv. "de regio scharsterland"

Als inwoner maak ik mij ernstige zorgen over de schadelijke effecten van gaswinning op onze leefomgeving, de natuur en de veiligheid van onze woningen. De situatie in Groningen is een schrijnend voorbeeld van wat er kan misgaan: aardbevingen, verzakkingen, schade aan huizen en langdurige juridische procedures voor gedupeerde bewoners. Deze problemen zijn na jaren nog steeds niet opgelost, wat aantoont dat gaswinning grote en langdurige gevolgen kan hebben voor burgers en hun leefomgeving.

Daarnaast leidt gaswinning onherroepelijk tot aantasting van de natuur en biodiversiteit. In een tijd waarin duurzaamheid en klimaatbescherming centraal zouden moeten staan, is het onbegrijpelijk dat er nog steeds nieuwe gasprojecten worden overwogen. Het voortzetten van fossiele brandstofwinning druist in tegen de klimaatdoelen en brengt onherstelbare schade toe aan onze natuurlijke habitat.

Ik verzoek u dringend om af te zien van gaswinning in onze regio en te kiezen voor duurzame, toekomstgerichte alternatieven. Onze buurt wil niet het volgende Groningen worden.

Graag ontvang ik een schriftelijke bevestiging van ontvangst van dit bezwaar, evenals een inhoudelijke reactie op korte termijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Verzonden: 5/26/2025 2:49:54 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam:

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: ■

Straat: Marconiweg

Huisnummer: 4

Postcode: 8501 XM

Woonplaats: Joure

Land: Nederland

Telefoonnummer: ■■■■■■■■

E-mailadres: ■■■■■■■■

Als: Overheid

(Mede) namens: Burgemeester en wethouders gemeente De Fryske Marren

Organisatie: gemeente De Fryske Marren

Zienswijze/reactie

De c-NRD ligt t/m 26 juni ter inzage met zienswijzenmogelijkheid.

Omdat nader onderzoek vanwege complexiteit en overleg (met o.m. omliggende gemeenten en Wetterskip Fryslân) nodig is en bestuurlijke besluitvorming daarover moet plaatsvinden, dienen we hierbij pro forma bezwaar in en verzoeken we u ons om toe te staan dat we uiterlijk 12 juli 2025 onze zienswijzenbrief aan u doen toekomen.

Ik verneem graag spoedig.

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Directie Realisatie Energietransitie
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Joure, 9 juli 2025

Verz.: 10 JUL 2025

Zaaknummer : Z.850830
Uw kenmerk : DGKE-DRE/98560368
Beh. door : [REDACTED]
Bijlage(n) :

Onderwerp:
reactie op concept-NRD Gaswinning FFW

Geachte heer, mevrouw,

Met ingang van 16 mei tot en met 26 juni 2025 ligt in het kader van de projectprocedure Gaswinning Friesland – Follega – Woudsend (hierna: FFW) de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: c-NRD) ter inzage met de mogelijkheid om een reactie in te dienen. Door middel van deze brief reageren wij op het concept.

We hebben op 26 mei 2025 een pro forma zienswijze bij u ingediend op de c-NRD. Daarin verzochten wij om uitstel voor een reactie tot uiterlijk 12 juli 2025. Dit verzoek is door u ingewilligd.

Met onze brief van 6 november 2024, kenmerk Z.805001, hebben we u de zienswijzen van gemeente De Fryske Marren doen toekomen op het 'Voornemen en Voorstel voor Participatie Gaswinning FFV' (hierna: VenP).

Tijdens het laatste ambtelijke overleg is afgesproken dat u de reacties op het VenP volledig en concreet beantwoordt in de antwoordnota over de c-NRD. Deze brief is afgestemd met gemeente Súdwest-Fryslân, provincie Fryslân en met Wetterskip Fryslân, die zelf ook een reactiebrief sturen.

We vragen u om deze reacties op het VenP volledig nu te betrekken en te beantwoorden in deze fase van het proces.

De betreffende reacties:

(CITAAT):

'Standpunt gaswinning

Wij blijven aangeven tegen gaswinning te zijn. De zorgen en het wantrouwen onder de inwoners in gaswinningsgebieden zijn groot. Het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning ontbreekt in het gebied. Wij blijven opkomen en aandacht vragen voor de belangen van onze inwoners en de zorgen die leven over de effecten van gaswinning. Dit heeft enerzijds te maken met de bodemdaling en aardbevingen in Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van gaswinning. Anderzijds is het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen en de daarmee samenhangende opgave tot vermindering van uitstoot van broeikasgassen een belangrijke opgave voor onze samenleving.

Wij vinden dat zowel de centrale, alsmede de decentrale overheid, hierin een voorbeeldfunctie moet vervullen. Het is dan ook onze ambitie dat wij onafhankelijk willen zijn van fossiele brandstoffen. Het past niet bij die ambitie dat er in ons grondgebied gas wordt gewonnen. Gaswinning brengt bovendien altijd risico's met zich mee en er kan nooit volledige zekerheid worden gegeven dat gaswinning veilig kan plaatsvinden. Bovendien geldt ook dat het gebied ongeschikt is voor gaswinning, zoals hieronder wordt toegelicht.

Veilig en verantwoord gaswinnen

Zoals uit uw eigen beleidsstukken blijkt, kan gaswinning alleen doorgang vinden wanneer dit veilig en verantwoord kan. In het gebied Follega Woudsend is hiervan geen sprake. In deze brief lichten wij dit verder toe.

Bodemdaling is niet meer aanvaardbaar

Hoewel de omvang van de verwachte bodemdaling aan de orde komt in het winningsplan, staat wel vast dat de bodem als gevolg van de winning van gas zal dalen. De gevolgen van bodemdaling door gaswinning zijn onomkeerbaar en compliceren het waterbeheer. Bovendien is er in het gebied ook al sprake van autonome bodemdaling. Daling van het maaiveld ten opzichte van het ingestelde waterpeil verhoogt de kans op schade voor gewassen, gebouwen, kunstwerken en oevers en heeft negatieve gevolgen voor de waterveiligheid en zal het risico op wateroverlast vergroten.

Rechtsonzekerheid voor bewoners

Mijnbouwschade is te verhalen, mits juridisch sluitend te bewijzen is dat de schade daadwerkelijk toe te schrijven is aan de mijnbouwactiviteit. Dit gebied kent veenweideproblematiek: inklinking en bodemdaling, veranderende waterpeilen, waterwinning en funderingsproblematiek. In het gebied zal een cumulatie van effecten ontstaan, waardoor oorzaak en gevolg niet te bewijzen zullen zijn. Gaswinning vindt plaats in de diepe ondergrond, effecten daarvan interfereren met bodemprocessen in de veenlaag en dus in de waterhuishouding. Het is in die constellatie onmogelijk om schades toe te schrijven aan mijnbouwactiviteit. Daardoor brengt de gaswinning een situatie van grote rechtsonzeheid met zich mee voor ons en onze inwoners.

Peilverlagingen zijn geen oplossing meer

Het gebied Follega Woudsend ligt in een uiterst kwetsbaar en gevoelig gebied, waarbij het beleidsdoel van overheden gericht is op het behoud van dit kenmerkende gebied. Peilverlagingen zijn absoluut geen goede oplossing meer voor herstel van deze bodemdaling. Het gebied ligt midden in het veenweidegebied van onze provincie, ook wel het Lage Midden genoemd. Vanwege de veenoxidatie hier is peilverlaging ongewenst. Sterker zelfs: de peilen moeten feitelijk verhoogd worden.

We verwijzen daarbij naar het Nationaal Klimaatakkoord, waarin is afgesproken dat de jaarlijkse uitstoot van broeikasgas uit veenweidegebieden in 2030 met 1 Mton CO₂ equivalent moet zijn verminderd, waarvan 0,40 Mton in Fryslân. Deze opgave is ook onderdeel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied dat in april 2020 door de minister van BZK is aangekondigd en door het ministerie van LNV verder is uitgewerkt. Om deze reductie te realiseren hebben wij in 2021, samen met gemeenten en Wetterskip, het Veenweideprogramma 2021-2030 vastgesteld. Belangrijkste uitgangspunt van dit programma is een verhoging van de grondwaterstand tot gemiddeld 40 cm onder het maaiveld.

Tot voor kort werden in polders peilverlagingen gezien als een passende vorm van herstel voor bodemdaling. In de afgelopen jaren is het beleid van Wetterskip Fryslân aangepast voor het Veenweidegebied, vanwege de toename van veenoxidatie (veengebied). Deze trend is ook benoemd in de kamerbrief die staatssecretaris Heijnen (IenW) op 25 november 2022 aan de Tweede Kamer stuurde. In deze brief is aangegeven dat zowel voor de veen- als zandgronden de grondwaterstanden moeten worden verhoogd (structurende keuzes 25 en 31). Dat betekent dat ook voor het gebied Follega Woudsend peilverlaging volgens het Wetterskip geen passende herstelmaatregel meer vormt.

Anders gezegd, de versnelde en verhoogde bodemdaling door de voorgenomen winning leidt tot complexe problemen die niet met peilverlagingen en ook niet alleen door het Wetterskip kunnen worden opgelost. Om het concreet te maken: minder waterbergingscapaciteit betekent vaker overlast bij hevige regenval; verlaging van het waterpeil betekent een toename van verzilting en verdroging van hoge zandgronden (met negatieve consequenties voor natuur) en vaker en/of sneller schade aan funderingen en gebouwen.

Strijdigheid beleid van ministeries

Wij ervaren het beleid van de ministeries Klimaat en Groene Groei (KGG) en Infrastructuur en Waterstaat (I&W), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) als strijdig met elkaar. Zo vormt peilverlaging in lijn met de kamerbrief Water en Bodem Sturend, die op 25 november 2022 is verschenen, geen passende herstelmaatregel meer voor bodemdaling. Geen peilverlaging en wél bodemdaling zorgt voor een situatie waarvoor geen herstelmaatregel meer passend is en die niet meer door het waterschap kan worden opgelost. Het ministerie van KGG hanteert tot nu toe de lijn dat de bodemdaling door het waterschap kan worden hersteld met technische maatregelen. Technische maatregelen die tot nu toe niet nader door het ministerie van KGG gespecificeerd zijn. Wij zien dat als een onjuiste aanname en een vorm van afwentelen van problemen door bodemdaling, een afwenteling die volgens zowel het Klimaatakkoord van KGG zelf als de Veenweide aanpak van BZK en LVVN, als de Water en Bodem Sturend brief door de minister van I&W wordt afgewezen.

In het gebied ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied

Zowel landelijk als provinciaal beleid staat niet toe dat er geboord wordt voor gas in een grondwaterwingebied. Daarnaast is er bij zowel water- als gaswinning sprake van effecten. Zowel de gas- als de waterwinning kunnen namelijk leiden tot bodemdaling in het gebied. Een mogelijke overlap van deze effecten moet voorkomen worden. Door de bodemdaling kan schade aan woningen optreden. Inwoners kunnen in geval van schade problemen krijgen bij de bewijsvoering door de cumulatie van effecten. Daarnaast zijn er zorgen over de waterkwaliteit. Bij gaswinning worden immers chemicaliën ingezet.

In het gebied liggen grondwaterreserves voor drinkwater

Het gaat om verschillende gebieden die op regionaal niveau en landelijk zijn aangewezen als reserveringsgebieden voor de winning van drinkwater. Het gaat hierbij respectievelijk om Aanvullende Strategische Voorraden (ASV's) door provincie Fryslân en de Nationale Grondwaterreserves (NGR) door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Vooral de NGR's zijn bedoeld om grondwater op grote diepte te winnen, in tijden van calamiteiten en toekomstige winning tot 2100. De ASV's dienen de levering van drinkwater tot circa 2050 te garanderen. Er zijn meerdere gevallen bekend in Nederland waarbij gaswinning heeft geleid tot verontreiniging van de bodem en grondwater. Gaswinning dient daarom niet plaats te vinden in gebieden die zijn aangewezen als reservevoorraad voor drinkwater. Zeker niet wanneer er nu al gewaarschuwd wordt voor toekomstige tekorten aan drinkwater.

Risico's voor kabels en leidingen

In het gebied tussen Lemmer en Balk zijn in het verleden asbestcementleidingen (AC-leidingen) aangelegd, die nog in gebruik zijn. De asbestcementleiding bij Follega is volop in bedrijf, hetgeen volgens Vitens inhoudt dat hier grote hoeveelheden drinkwater doorheen stromen.

In het gebied ligt een combinatie van PE-, PVC- en AC-leidingen. Van deze materialen is de asbestcementleiding het meest kwetsbaar bij bodemzettingen. Asbestcementleidingen verouderen en worden door Vitens vervangen op basis van storingen en impact. De bodemdaling en impact op de ondergrondse leidingen kan per locatie verschillen. Het hangt van diverse factoren af. De leidingen kunnen breken in de buis zelf of bij de verbinding. Voor het vervangen is geen programma waarbij grotere gebieden ineens worden vervangen. PVC leidingmateriaal is volgens Vitens minder zettingsgevoelig, maar ook hier kan door plaatselijke spanningen schade in het buismateriaal ontstaan in de koppelingen of in de buis zelf. PE is het meest flexibel, maar kan bij overgangen op ander buismateriaal door zettingen uit de buis schieten.

Zettingen vinden voortdurend plaats in de veenweidegebieden. Het is volgens Vitens lastig te zeggen hoeveel effect de gaswinning in Follega en Woudsend heeft op het leidingnetwerk, omdat Vitens niet weet hoeveel bodemdaling de gaswinning veroorzaakt in de praktijk.

Het is zeker niet uit te sluiten dat er door de gaswinning schade kan ontstaan aan de kabels en leidingen. Omdat er in het gebied meer kabels en leidingen liggen (zoals riolering), is het van belang dat u nadrukkelijk ingaat op de effecten van gaswinning op de aanwezigheid van kabels en leidingen. Schade aan kabels en leidingen dient door u absoluut voorkomen te worden.

Er is altijd sprake van een seismisch risico

Hoewel op dit moment het seismisch risico van een mogelijke winning nog niet bekend is, staat al wel vast dat er bij de winning van gas altijd sprake is van een risico op bevingen. Wij zijn van mening dat schade aan bouwwerken en gebouwen altijd voorkomen moet worden. Daarnaast moeten er voldoende nulmetingen worden gedaan, om de inwoners zoveel mogelijk te ontzorgen.

In het gebied zijn nieuwe ontwikkelingen in beeld die om ruimte vragen en effecten hebben.

We noemen hier:

- Het gebied is nog in beeld voor een reservering van het traject van de ontwikkeling van de Lelylijn, dat zich in de MIRT-onderzoeksfase bevindt.
- Het gebied is verder in beeld bij onderzoek naar mogelijke tracé-alternatieven voor de 380 kV hoogspanningsverbinding Ververlaten-Ens.
- In het ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie is in de nabijheid van de Tsjûkemar een van de zoekgebieden geweest voor een nieuwe munitieopslag Snel Inzetbare Capaciteit (SIC), met impact op ondergrondse en bovengrondse energienetwerken. De plannen van het ministerie bevinden zich in de voorbereidende fase. Eind 2025 neemt het kabinet een definitief besluit over een voorkeurslocatie munitiedepot SIC.

Plannen voor gaswinning zijn onverenigbaar met de mogelijke nieuwe ontwikkelingen in het gebied.

Veilig en verantwoord winnen is hier niet mogelijk

Op grond van al het voorgaande kunnen wij niet anders concluderen dan dat de winning van gas in het gebied Friesland Follega-Woudsend niet veilig en verantwoord kan. Er staat namelijk nu al vast dat het gebied, uit oogpunt van het belang van voorkoming van nadelige gevolgen voor de veiligheid van omwonenden of het voorkomen van schade en/of de nadelige gevolgen voor natuur en milieu, niet geschikt is voor de winning van gas.

Wanneer u, ondanks ons advies, er toch voor kiest om de procedure voort te zetten, dan vragen wij uw nadrukkelijke aandacht voor het volgende:

- In de planMER en IEA moet niet alleen gekeken worden naar de directe effecten, maar ook naar de indirecte effecten van de winning op de waterhuishouding.
- In het beschreven proces zit een moment dat er een keuze wordt gemaakt voor een voorkeurslocatie. Op dit moment is er in de procedure geen ruimte gemaakt om hierop te reageren. Dit komt pas wanneer deze voorkeurslocatie helemaal verder is uitgewerkt in allerlei onderzoeken. Wij zien graag een extra inspraakmoment na de locatiekeuze, voordat deze locatie tot in detail is uitgewerkt.
- In de lijst van criteria waar een locatie aan moet voldoen ontbreekt: de ligging van de locatie is niet binnen grondwaterbeschermingsgebied.
- In de alinea 'streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen' staat dat er wordt nagegaan 'of er lustendeling toegepast kan worden'. Voor ons staat deze lustendeling niet ter discussie. Wij zien dat als een minimaal gebaar richting het gebied.
- In paragraaf 2.2 ontbreekt bij de onderdelen waarover meegepraat kan worden de lustendeling. Hoewel het belangrijk is dat beide procedures van elkaar gescheiden worden (lustendeling en vergunningentraject) is het wel belangrijk dat ook hierover meegepraat kan worden.

Deze brief is afgestemd met gemeente Súdwest-Fryslân, provincie Fryslân en met Wetterskip Fryslân.

We hebben deze brief en bijbehorende stukken afgestemd met de gemeenteraad op 4 november 2024.
(EINDE CITAAT).

Aanvullend het volgende

We vinden dat de c-NRD te algemeen geformuleerd is, vooral waar het de effecten en de beoordeling betreft. Het concept maakt op veel punten niet helder wat er straks onderzocht wordt, op welk moment en op welke manier. Hieronder willen we dit puntsgewijs uitwerken om te voorkomen dat we uiteenlopende verwachtingen hebben over de uitkomsten van de onderzoeken. Onderstaand een aantal punten:

1. Zoals in het bestuurlijk overleg is aangegeven en wat ook door Vermilion is toegezegd, is er behoefte aan een concreet overzicht met onderwerpen die aan de orde komen in de planMER en in de projectMER. Onze voorkeur heeft het om in de planMER zo breed mogelijk te kijken, zodat alle mogelijke effecten in beeld komen en worden berekend. En dat daar later bij het winningsplan gebruik van kan worden gemaakt.
2. Een van de onderwerpen die nu ontbreekt is de bodemdaling en de effecten daarvan op de waterhuishouding. In hoofdstuk 6 wordt bij het kopje bodembeweging, bodemdaling wel genoemd. Maar er wordt niet concreet gemaakt dat de effecten hiervan op het watersysteem in beeld gebracht moeten worden. We vinden echter dat dit onderdeel moet zijn van de planMER, omdat a.) dit een belangrijk punt is dat het Wetterskip Fryslân en de gemeenten bij ieder winningsplan aandragen b.) een effectrapportage alle effecten van de gaswinning (het uiteindelijke effect van de winlocaties) in beeld zou moeten brengen, dus ook deze en c.) zoals aangegeven dat de minister straks in het besluit over het winningsplan een afweging moet kunnen maken of de winning veilig en verantwoord kan plaatsvinden. In deze afweging horen de effecten op het watersysteem te worden meegenomen. Daar komt bij dat de inzagetermijn bij een instemmingsbesluit over het winningsplan onvoldoende tijd biedt (zes weken) om de effecten op het watersysteem te berekenen, te onderbouwen en aan te leveren.

3. In relatie tot het laatste punt: we vinden dat in de c-NRD ook duidelijk gemaakt moet worden op welke wijze deze effecten in beeld worden gebracht. In eerste instantie kan dit door het verlies aan berging en de natschade aan functies als gevolg van bodemdaling (en gelijkblijvende peilen) te berekenen. Dit hoort volgens ons thuis in de planMER. Het is niet aan ons om achteraf aan te tonen wat de effecten zijn, als het vergunningenproces al loopt. De initiatiefnemer zal deze effecten vooraf (dus tijdens de planMER) in beeld moeten brengen, waarbij met name Wetterskip Fryslân een toetsende rol heeft en input kan leveren voor de berekeningsmethodieken.

De tabel in paragraaf 6.2 moet met bovenstaande punten 2 en 3 worden uitgebreid.

4. Daarnaast volstaat wat ons betreft een duiding als 'kwalitatief' in tabel 6.3 (5^e kolom) niet. Dit laat teveel in het midden welke effecten straks worden meegenomen, hoe deze beoordeeld worden en tot op welke detailniveau.
5. In het Voornemen & Voorstel voor Participatie staat in paragraaf 1.6 een algemene lijst van criteria waar een locatie aan moet voldoen, zoals bereikbaarheid van ondergrondse doelen binnen het FFW-gasveld, voldoende oppervlakte beschikbaar voor locaties en leidingtracés, goede bodemgeschiktheid voor aanleglocatie en leidingen, ecologisch geschikt, geen conflict met overige omgevingsfactoren etc. Hierin zitten enkele woorden die multi-interpretabel zijn: acceptabel, genoeg, onacceptabel. Dat vraagt van de c-NRD een concretisering van deze criteria. Hoe worden deze criteria verwerkt in de c-NRD? Gevraagd wordt ook wat wordt verstaan onder overige omgevingsfactoren en hoe dit landt in de c-NRD?
6. De planMER moet ook duidelijk maken op welke termijn de mogelijke effecten optreden, waarbij er specifiek aandacht moet zijn voor lange termijn effecten. Een voorbeeld hiervan is het effect op de waterhuishouding, deze zijn in principe eeuwigdurend. NB Op het aspect waterkwaliteit volgt via Wetterskip Fryslân en provincie Fryslân een nader uitgewerkte reactie!
7. Spreken van een kans op effect x volstaat niet, maar de impact van een effect moet helder zijn. Alleen zo kan de minister te zijner tijd afwegen of veilige en verantwoorde winning mogelijk is.
8. We vinden dat in dit kader niet voorbij mag worden gegaan aan de rol van de diepe ondergrond, waar momenteel door het Rijk onderzoeksvoorbereidingen plaatsvinden (programma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond DGDO). Het moet duidelijk zijn of deze winningsactiviteiten op deze locatie in de diepe ondergrond toelaatbaar zijn en welke knelpunten zich daarbij voordoen? Wij verzoeken u hierop in dit stadium nadrukkelijk in te gaan.
9. Energie: In de productie- en verwijderingsfase wil Vermilion energie van het stroomnet halen. Aandachtspunt is dat er sprake is van netcongestie in het elektriciteitsnet. De vraag is om in het onderzoek te betrekken of en zo ja in hoeverre dit belemmerend is voor de uitvoering van het project en welke gevolgen het project heeft voor het energiegebruik en de aansluitingsmogelijkheden voor huidige en toekomstige bedrijven en huishoudens in het gebied en directe omgeving.
10. Ruimtelijke ordening: Gemist wordt - naast een beschrijving in de planMER van de effecten op de ruimtelijke ordening - dat een beoordeling nodig is of alle onderdelen in het kader van 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' mogelijk zijn.

Deze brief is afgestemd met gemeente Súdwest-Fryslân, provincie Fryslân en met Wetterskip Fryslân, die zelf ook een reactiebrief sturen.

We hebben deze zienswijze met de gemeenteraad afgestemd op 9 juli 2025. De gemeenteraad heeft ingestemd met de zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

burgemeester,
Klaas Agricola

Verzonden: 5/26/2025 3:20:03 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben absoluut, 100%, volledig TEGEN gasboringen in Friesland. Als dit toch doorgaat, hebben we niets geleerd van de ellende in Groningen. Dat men nu, midden in de energietransitie, met dit onzalige plan wil starten gaat mijn verstand te boven. Ga bezig met waterstof en andere energiebronnen. Kijk vooruit, niet terug in de tijd.

Doe het niet! Ga NIET naar gas boren in Friesland.

Groet, een zeer bezorgde [REDACTED]

Verzonden: 5/26/2025 7:42:58 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Heb het rapport doorgenomen zoveel als van een geïnteresseerde bewoner van het gebied verwacht mag worden.

Het is beschamend dat er doorgegaan wordt om in (Noord) Nederland nieuwe gas winlocaties aan te leggen en in productie te willen nemen. De desastreuze ervaringen in Groningen zouden u maar ook de politiek er toe moeten brengen definitief met de gaswinning te stoppen. U gaat niet over de politiek, wel over de winning. En, ú profiteert van de opbrengsten van het gas dat met groot, maar niet afgedekt risico voor bewoners van de streek, gewonnen gaat worden. Beschamend en amoreel!

Daarbij moeten de al bestaande kleine productielocaties stil gelegd worden. Ook daar zijn de bodembewegingsrisico's volop aanwezig.

Het waar dat er voorlopig gas nodig zal blijven. LNG kan daarin een belangrijk aandeel hebben. Maar ook het bouwen van gasfabrieken speciaal voor de industrie. Voordat het aardgas kwam was er het 'fabrieksgas'. Bijna elke plaats had zijn eigen gasfabriek. Met de kennis van nu moet het mogelijk zijn weer gas te produceren van juiste calorische waarden voor industrieel gebruik. Het zou goed zijn als onderzoeksbedrijven als het uwe zich daarop zouden storten. Ik wens u allen daarmee veel succes.

Conclusie: geen aardgaswinning meer in Nederland

Verzonden: 5/27/2025 6:50:21 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Wij zijn tegen gaswinning

Verzonden: 5/27/2025 8:01:34 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Geachte heer/mevrouw,

Met grote zorg en verbazing heb ik kennisgenomen van de plannen voor gaswinning in onze regio in Friesland. Als inwoner maak ik mij ernstige zorgen over de gevolgen die dit met zich meebrengt voor onze woningen, onze leefomgeving en het toekomstperspectief van onze dorpen en gemeenschappen.

Friesland is misschien geen dichtbevolkt gebied, maar juist hier zijn rust, ruimte en veiligheid van onschatbare waarde. De balans tussen natuur, wonen en kleinschaligheid maakt deze regio bijzonder – en kwetsbaar. Gaswinning past daar absoluut niet bij. De risico's zijn bekend: aardbevingen, bodemdaling, schade aan woningen en onrust onder bewoners. Dat is geen theorie meer – in Groningen is inmiddels duidelijk gebleken hoe diep de schade kan gaan, niet alleen aan gebouwen, maar ook aan vertrouwen en welzijn.

Een van mijn grote zorgen is de impact op de waarde van onze woningen. Alleen al de dreiging van gaswinning heeft een negatief effect op de verkoopbaarheid van huizen. Wie wil zich vestigen in een gebied waar de bodem onbetrouwbaar is, en waar toekomstige schade nooit met zekerheid vergoed zal worden? De ervaring leert dat bewoners vaak aan hun lot worden overgelaten, met jarenlange strijd over erkenning en compensatie.

Daarnaast vraag ik mij af welk effect gaswinning zal hebben op het verkeer in onze regio. Komt er extra vrachtverkeer, wordt de infrastructuur zwaarder belast? Ook dit kan de rust en veiligheid van dorpen aantasten. In een provincie waar de wegen vaak smal en landelijk zijn, kunnen toegenomen verkeersstromen een directe bedreiging vormen voor de leefbaarheid.

Bovendien is het wrang dat er anno 2025 nog gekozen wordt voor investeringen in fossiele energie. Terwijl we overal om ons heen de urgentie voelen van de klimaatcrisis en de noodzaak van duurzame alternatieven, wordt hier gekozen voor korte termijn economisch gewin – ten koste van onze leefomgeving en toekomst.

Ik roep u daarom met klem op: laat Friesland niet dezelfde weg inslaan als Groningen. De prijs is simpelweg te hoog. Kies voor veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid – en wees een overheid die luistert naar haar inwoners.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Verzonden: 5/28/2025 9:50:41 AM
Onderwerp:
Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Fryslânplein
Huisnummer: 3
Postcode: 8914 BZ
Woonplaats: Leeuwarden
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Wetterskip Fryslan

Zienswijze/reactie

Graag vragen we uitstel voor het indienen van de zienswijze op de c-NRD FFW, in verband met het afstemmen van de inhoud met andere overheden en om het bestuurlijke besluitvormingsproces goed door te lopen.

Ik begreep dat De Fryske Marren uitstel heeft gevraagd en gekregen tot en met 12 juli. Graag krijgen wij dezelfde termijn om de zienswijze in te dienen.

Digitaal verzonden

Leeuwarden, 3 juli 2025
Bijlage: geen

Ons kenmerk: c-NRD FFW
Tel: [REDACTED]

Vakgroep: Juridische Zaken

Onderwerp: Reactie op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau FFW

Geachte heer/mevrouw,

Per 16 mei 2025 heeft het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (c-NRD) voor de gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) ter inzage gelegd. Namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân geef ik een reactie op deze c-NRD. Deze komt deels overeen met de informele reactie van Wetterskip Fryslân in een eerder geboden extra reactiemogelijkheid. Ik waardeer deze eerdere extra reactiemogelijkheid, maar het valt me op dat die reactie niet tot een concreter, beter kwantificeerbaar stuk heeft geleid.

Wetterskip Fryslân vindt deze c-NRD te algemeen, vooral ten aanzien van de effecten en de beoordeling. Het stuk maakt op veel punten niet helder wat, wanneer en hoe onderzocht wordt. Zo riskeert Vermilion Energie Netherlands B.V. (Vermilion) uiteenlopende verwachtingen over de onderzoeksuitkomsten.

Kortom: Wetterskip Fryslân pleit voor een doordachte lijst van alle effecten, zodat de onderzoeken vanaf het begin alle factoren meenemen. Vaak omvat een winningsplan een beperkt aantal (omgevings)factoren waardoor wettelijke adviseurs zoals Wetterskip Fryslân in het advies om een flinke verdieping moeten vragen. Later aanvullen van een winningsplan is procedureel onoverzichtelijk, werkt vertragend en kan frustratie in de hand werken. Ik adviseer daarom dringend om het plan- en de project-mer breed in te steken en om duidelijk te maken op welke manier elk van deze factoren wordt gewogen. Vanuit dit advies tot een brede en concrete onderzoeksopzet merk ik het volgende op.

1. Vermilion heeft in bestuurlijk overleg een concreet overzicht met onderwerpen die aan de orde komen in het plan-mer en in de project-mer toegezegd. De onderwerpen staan inderdaad in de c-NRD, maar Wetterskip Fryslân mist een aantal onderwerpen en mist daarnaast een concretisering

van hoe deze thema's worden onderzocht. Hoofdstuk 6 bevat een blokkenschema van de factoren voor het plan-mer en de integrale effectenanalyse, en een opsomming van de thema's voor in de project-mer met criteria en of het kwalitatief of kwantitatief zal zijn. Beide schema's zijn behoorlijk staccato. In het blokkenschema met de factoren voor het plan-mer missen criteria en een duiding of onderzoek kwalitatief of kwantitatief zal zijn. En beide beoordelingskaders van plan- en project-mer zijn geen duiding van de lijst criteria in het Voornemen & Voorstel voor Participatie (paragraaf 1.6, pagina's 11 en 12) waar een locatie aan moet voldoen:

- a. Bereikbaarheid van ondergrondse doelen binnen het FFW-gasveld
- b. Voldoende oppervlakte beschikbaar voor locaties en leidingtracés
- c. Geen negatieve invloed op bestaande aardgasproductie in de omgeving
- d. Acceptabele complexiteit en tijdsduur van boringen en onderhoud
- e. Goede bodemgeschiktheid voor aanleg locaties en leidingen
- f. Genoeg afstand van gebouwen
- g. Acceptabele logistieke bereikbaarheid
- h. Gelegen buiten EHS(NNN)/Natura2000/Waterwinning
- i. Ecologisch geschikt
- j. Geen onacceptabele impact op archeologische waarden
- k. Geen onacceptabele impact op aardkundige waarden
- l. Geen onacceptabele impact op cultuurhistorische waarden
- m. Landschappelijke inpassing mogelijk
- n. Acceptabele afstand naar bestaande pijpleiding of locatie van Vermilion
- o. Geen conflict met ontwikkelingsplannen van andere organisaties
- p. Toestemming grondeigenaar/-gebruiker
- q. Geen conflict met overige omgevingsfactoren

Deze lijst in het Voornemen & Voorstel bevatte dus verschillende multi-interpretabele woorden die Wetterskip Fryslân geconcretiseerd had verwacht in deze c-NRD: acceptabel, genoeg, voldoende, onacceptabel, ecologische geschiktheid, overige omgevingsfactoren. Hoe zijn deze criteria in deze c-NRD verwerkt? Ook lijken criteria uit het Voornemen & Voorstel erg smal geïnterpreteerd te zijn. Neem criterium h: 'gelegen buiten EHS(NNN)/Natura2000/Waterwinning' is in het kader voor de project-mer ineens beperkt tot stikstofdepositie: het thema 'natuur en ecologie' in de c-NRD omvat de criteria 'beïnvloeding beschermde natuurgebieden (stikstofdepositie) en beïnvloeding flora en fauna'. In de tekst onder het kopje nadien worden ook alleen Natura 2000-gebieden genoemd, EHS, NNN en waterwinning missen. Ik merk bovendien op dat de Kaderrichtlijn Water ook een relevante factor is: in het zoekgebied bevinden zich meerdere aangewezen oppervlaktewaterlichamen onder de Kaderrichtlijn Water. En ik benadruk ten slotte nog criterium q uit het Voornemen & Voorstel: wat valt onder 'overige omgevingsfactoren', waarom mist de concretisering ervan in deze c-NRD?

2. Een onderwerp dat nu mist is bodemdaling en de effecten daarvan op de waterhuishouding. In het kopje water(huishouding) op pagina 37 wordt bodemdaling niet genoemd, alleen de veelal via losse omgevingsvergunningen te normeren bovengrondse activiteiten. Wetterskip Fryslân adviseert om hier bodemdaling ook te noemen. Het gasveld FFW bevindt zich in het Friese veenweidegebied, waar bodemdaling door gaswinning zorgt voor extra kwetsbaarheden. Het is namelijk geen los thema, maar werkt naar alle thema's door. Hoofdstuk 6 noemt bodemdaling wel bij het kopje bodembeweging, maar concretiseert dit niet, zoals dat de effecten hiervan op het watersysteem in beeld gebracht moeten worden. Terwijl:

- a. bodemdaling en het effect ervan op het watersysteem de grootste zorg is die Wetterskip Fryslân in het advies bij ieder winningsplan aandraagt en waarin onvoldoende inzicht is;
- b. een effectrapportage alle effecten van gaswinning in beeld zou moeten brengen, dus ook alle effecten van bodemdaling;
- c. zoals al opgemerkt: de minister van KGG moet later voorafgaand aan instemming met het winningsplan kunnen afwegen of winning veilig en verantwoord kan. Daarin weegt zij ook de effecten op het watersysteem mee.

Daar komt bij dat Wetterskip Fryslân telkens beperkt tijd zal hebben voor een wettelijk advies, zienswijze en eventueel bezwaar en/of beroep. Elk van deze inspraakmomenten telt doorgaans zes weken en vraagt bestuurlijke afstemming intern en/of met andere overheden. Daarmee biedt deze periode telkens onvoldoende tijd om de effecten op het watersysteem ter plekke te berekenen, onderbouwen en aan te leveren. Ik benadruk dat Wetterskip Fryslân een toetsende rol kan hebben en input leveren voor de berekeningsmethodieken, mits Vermilion in deze c-NRD het belang van onderzoek naar de effecten op het watersysteem goed borgt.

3. In relatie tot het hiervoor genoemde veenweidegebied nog het volgende: het ministerie van KGG heeft Deltares verkennend laten onderzoeken wat de effecten zijn van gaswinning onder het Friese veenweidegebied. Dit verkennend onderzoek is recent afgerond, maar leverde nog niet de gewenste informatie/inzichten op. Op initiatief van het ministerie zal een vervolgonderzoek starten. Dit vervolgonderzoek levert waarschijnlijk diepgaander informatie en inzichten op die relevant kunnen zijn voor dit project- en plan-mer FFW. Wij vinden dan ook dat informatie uit het vervolgonderzoek een plek hoort te krijgen in de project- en/of plan-mer. Wij zien graag een voorstel hoe beide processen kunnen worden gestroomlijnd, om te voorkomen dat belangrijke informatie achteraf leidt tot mogelijke bijstelling van de mer.
4. De c-NRD moet duidelijk maken hoe effecten op het watersysteem in beeld worden gebracht. In eerste instantie kunnen de effecten worden bepaald door het verlies aan berging en de natschade aan functies door de bodemdaling (met gelijkblijvende peilen) te berekenen. Dit onderzoek moet al plaatsvinden in het plan-mer als een relevante factor in het nemen van een voorkeursbeslissing. Immers: het plan-mer stelt alternatieven en varianten vast en komt tot een voorkeursbeslissing. Komen de effecten op het watersysteem pas aan de orde bij de project-mer, dan zal Wetterskip Fryslân genoodzaakt zijn om zelf aan onderzoek te doen naar wat de effecten zijn in de fase dat het vergunningenproces al loopt en de voorkeursbeslissing al is bepaald. Dat is de omgekeerde volgorde en bovendien: het is aan de operator om goed alle effecten te onderzoeken en hoe deze kunnen worden voorkomen dan wel gemitigeerd of gecompenseerd.
5. De tabel in paragraaf 6.2 (pagina 32-33) moet dus met bovenstaande punten worden uitgebreid.
6. Plan- en project-mer moeten ook duidelijk maken op welke termijn de mogelijke effecten optreden en specifiek aandacht geven aan de langetermijneffecten. Een voorbeeld hiervan is het effect op de waterhuishouding, deze zijn immers in principe eeuwigdurend. De bodem gaat niet terug omhoog, het watersysteem als geheel krijgt zo een extra kwetsbaarheid erbij.
7. Tenslotte, spreken van een kans op effect x volstaat niet, de impact van een effect moet helder zijn. Alleen zo kan de minister later afwegen of veilige en verantwoorde winning mogelijk is.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Wetterskip Fryslân ziet de c-NRD als een belangrijk beginpunt van de inhoudelijke procedure. Dit vraagt om een heldere afbakening met concrete criteria. Dit document moet richting geven en scherp aangeven wat, wanneer en hoe onderzocht wordt. In het huidige stuk mist Wetterskip Fryslân deze scherpste.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

[Redacted signature block]

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Verzonden: 5/28/2025 4:13:32 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Postbus

Huisnummer: 10.000

Postcode: 8600 HA

Woonplaats: Sneek

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens: Mede namens het College van B&W van de gemeente Súdwest-Fryslân (zelfde adres)

Organisatie: Gemeente Súdwest-Fryslân

Zienswijze/reactie

Namens het college van B&W van de gemeente Súdwest-Fryslân verzoek ik om uitstel tot 12 juli 2025 voor het indienen van een reactie die wij als gemeente graag willen inbrengen op de ter inzage gelegde Concept-NRD.

De gemeente wordt op dit moment namelijk geconfronteerd met meerdere procedures vanuit het ministerie van KGG.

1. Omgevingsvergunningen gaswinning Oppenhuizen (beroep mogelijk tot 5 juni 2025);
2. Ontwerp instemmingsbesluit Actualisatie Winningsplan Oppenhuizen (zienswijzen mogelijk tot 19 juni 2025);
3. En nu C-NRD project Gaswinning FFW (reactie mogelijk tot 26 juni).

Vanwege de complexiteit, afstemming die hierover moet plaatsvinden met ander betrokken lokale overheden in het gebied en de bestuurlijke interne processen die voor deze procedures moeten worden doorlopen is er meer tijd nodig.

Vandaar dit verzoek om uitstel voor het indienen van een inhoudelijke reactie tot 12 juli 2025.

Over het indienen van dit verzoek heb ik contact gehad met [REDACTED],
Projectleider projectprocedure FFW van het ministerie van KGG.

Behandeld door:

Telefoonnummer: 14 0515

Uw kenmerk: DGKE-DRE / 98569525

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Directie realisatie Energietransitie
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Ons nummer: U25.004110

KOPIE

Sneek, 9 juli 2025

VERZONDEN 09 JUL 2025

Onderwerp: Reactie op Concept - Notitie Reikwijdte en Detailniveau (C-NRD) Gaswinning FFW

Geachte heer, mevrouw,

Middels deze brief maken wij gebruik van de mogelijkheid een reactie te geven op de door u ter inzage gelegde Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (C-NRD) voor het gaswinningsproject FFW.

Vanuit uw ministerie is ingestemd met ons verzoek om uitstel voor het indienen van een reactie door uiterlijk 12 juli 2025 te reageren. Hartelijk dank daarvoor.

In uw brief van 15 mei 2025 (kenmerk DGKE-DRE / 98569525) geeft u aan dat reacties kunnen gaan *“over het voornemen, alternatieven daarvoor, mits passend binnen de uitgangspunten van FFW en over de uit te voeren onderzoeken.”*

Met onze brief van 6 november 2024, kenmerk U24.008114, hebben wij u onze reactie op het ‘Voornemen en Voorstel voor Participatie’ (VenP) toegezonden. Tijdens het laatste ambtelijke overleg met uw ministerie is afgesproken dat u de reactie op het VenP volledig meeneemt in de c-NRD en dat de reacties van de Friese overheden daar ook zeker onder vallen.

Wij verwachten dan ook dat u de ingediende reacties op het VenP, waaronder onze brief van 6 november 2024 die wij als bijlage hebben bijgevoegd, inhoudelijk betreft bij de c-NRD.

In aanvulling op onze brief van 6 november 2024 (zie bijlage), hebben wij naar aanleiding van de ter inzage gelegde C-NRD de volgende opmerkingen:

- **Tijdelijke locaties**

Op pagina 10 wordt aangegeven dat in het plan-mer (milieueffectrapportage voor de ruimtelijke inpassing mijnbouwlocaties en de aardgastransportleiding) de alternatieven en varianten worden vastgesteld en daarna wordt onder meer op basis van milieueffecten een voorkeursbeslissing gekozen. De alternatieven en varianten bestaan in het project uit mogelijke tracéalternatieven en mijnbouwlocaties, welke worden vergeleken en onderzocht door hoofdzakelijk bureaustudies.

Wij merken hierbij op, dat het niet duidelijk is in hoeverre het werken met (eventuele) tijdelijke locatie(s) zich verhoudt tot het onderzoek naar alternatieven en varianten. Betekent het dat, ook wanneer er een voorkeursbeslissing is genomen, er alsnog andere, tijdelijke locatie(s) voor diepboringen kunnen worden gebruikt?

- **Inwerkingtreding besluiten**

Op pagina 12 (punt 8) wordt genoemd:

'Het besluit over hoe het project eruit gaat zien is vastgesteld en de vergunningen worden verleend. Bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) kan beroep worden ingediend tegen het projectbesluit en de afgegeven beschikkingen.'

Wij vragen ons af, of (het projectbesluit en) de beschikkingen hier ook directe werking krijgen (indien Vermilion hier bij de Minister om verzoekt)? Of treden de besluiten pas in werking op het moment dat ze onherroepelijk zijn?

- **Het Hoofdlijnenakkoord**

Op pagina 15 wordt verwezen naar het Hoofdlijnenakkoord.

Het kabinet is inmiddels demissionair. Wij vragen ons daarom af, of het Hoofdlijnenakkoord en het daarin beschreven 'speerpunt leveringszekerheid' dan nog kan worden uitgevoerd respectievelijk nageleefd?

- **Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties**

Op pagina 18 wordt de relatie met de Omgevingswet beschreven.

Ook in het geval van projectbesluiten moet er sprake zijn van een Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties (ETFAL). De concept NRD zegt daar nog niets over, maar dat is wel nodig (in ieder geval op hoofdlijnen en bij de locatiekeuze moet dit verder worden verduidelijkt).

- **Bredere problematiek en schadeafhandeling**

Op pagina 22 en 23 wordt de problematiek van het veenweidegebied (bodemdaling en veenafbraak, dalend grondwaterpeil) beschreven.

Vervolgens wordt benoemd dat er een CBAF (Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân) is;

- waarin bergingsverlies en veenweidegebieden gespreksonderwerpen zijn tussen de partijen in het CBAF (provincie, waterschap, mijnbouwbedrijven);
- om de nadelige effecten van bodemdaling op zowel de waterhuishouding, het waterpeil en de civieltechnische kunstwerken te bespreken;
- waar kosten voor herstelwerkzaamheden door de provincie, het waterschap en gemeenten kunnen worden geclaimd, waarna de operators de kosten vergoeden.

Ook wordt vermeld dat Vermilion geen zitting heeft in de CBAF.

Hierover merken wij het volgende op:

Het feit dat de problematiek van bergingsverlies, veenweidegebied, bodemdaling en de effecten hiervan in de CBAF wordt besproken, ontslaat de Minister en Vermilion niet van de plicht om deze problematiek ook in de te volgen plan-, project-, en vergunningsprocedures te beschouwen en mee te nemen in de belangenafweging.

Dit geldt evenzo voor:

- Herstelmaatregelen.
Het is niet voldoende om enkel te verwijzen naar het feit dat de kosten hiervoor bij het CBAF kunnen worden ingediend. De vraag óf het überhaupt mogelijk is om nog herstelmaatregelen te treffen en welke dit dan moeten zijn, dient eerst te worden beantwoord en meegenomen te worden in de belangenafweging;
- De kosten van de herstelmaatregelen.
Het volstaat niet dat er enkel gesteld wordt dat deze kunnen worden geclaimd bij het CBAF. Het CBAF zal altijd een toetsing uitvoeren en bekijken of de maatregelen wel voor vergoeding in aanmerking komen. Het is dus op voorhand niet duidelijk of de maatregelen wel vergoed worden en ook dat is een aspect dat in de plan-, project- en vergunningsprocedures belicht moet worden.

Bij de vraag van schadeafhandeling speelt ook het vraagstuk van causaal verband een belangrijke rol. In het gebied is al sprake van bodemdaling als gevolg van de veenweideproblematiek. Hierdoor zal het zowel voor lokale overheden als voor inwoners (bij de commissie mijnbouwschade) zeer lastig, zelfs onmogelijk, zijn om aan te tonen dat hun schade door de gaswinning komt.

Nu dit probleem op voorhand al zichtbaar is, dient daarvoor een regeling te worden getroffen en dient ook dit aspect te worden betrokken in de belangenafweging bij de plan-, project-, en vergunningenprocedures.

Tevens wordt benoemd dat Vermilion geen zitting heeft in de CBAF. Dit mag dan feitelijk juist zijn, maar het is wel zo dat de NAM in overleg met Vermilion twee leden van de CBAF benoemt (zie ook: <https://www.bodemdalingfryslan.nl/commissie/>). De schadeveroorzaker heeft dus wel degelijk een rol bij de beoordeling en toekenning van de schade, en dat is dubieus.

- **Relatie met het winningsplan**

Ten aanzien van bodemdaling (inclusief veenweideproblematiek) en bodemtrillingen wordt er (deels) verwezen naar het nog op te stellen winningsplan. Wij merken hierbij op dat het NRD, waarin o.a. onderzoek wordt gedaan naar de milieueffecten van boorlocaties en leidingen, een onlosmakelijk verband heeft met de gaswinning die wordt beschouwd in het winningsplan. Het bevreemdt ons daarom dat de procedure van de NRD eerder wordt doorlopen dan het winningsplan. Daarnaast zijn bodemdaling en bodemtrilling zaken die in de NRD ook volledig moeten worden beschreven in het kader van de milieueffecten, en dat er niet (deels) kan worden verwezen naar het winningsplan.

- **Plan-m.e.r. en project-m.e.r.**

Op pagina 35 en 36, bij de beschrijving van de Plan-mer en de Project-mer, mist ons inziens het onderdeel ruimtelijke ordening (ETFAL - evenwichtige toedeling van functies aan locaties). Zeker omdat het gaat over alternatieven, varianten en voorkeuren (locaties).

Over het indienen van de deze reactie is afgestemd met de gemeente De Fryske Marren, de provincie Fryslân en met Wetterskip Fryslân.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân
burgemeester,

mr. drs. J.A. de Vries

Bijlage(n):

- Reactie B&W SWF d.d. 6 november 2024 op VenP

Verzonden: 5/29/2025 9:44:27 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik wil graag meer weten over de gasvoorraad en dan vooral de technische details namelijk:

-vanaf welke diepte tot welke diepte zit de formatie laag waar gas gewonnen gaat worden. Wat is de samen stelling van deze laag.

- wat is de huidige druk die aanwezig is in het veld en met welke rest druk wordt er gestopt.

-het verwachte aantal kuubs in veld.

-is er ook een 3 d model beschikbaar van het veld, wat is er allemaal in kaart gebracht met het seismisch onderzoek de afgelopen jaren.

-hoeveel jaar is put in bedrijf en met welke maximal snelheid wordt het gas gewonnen hoe kunnen wij garanties krijgen dat jullie je ook daar aan houden (niet zoals groningen even gat in begroting dicht en alle adviezen SODM in de wind slaan)

-wat is de kwaliteit van het gas (calorische waarde)

-hoeveel geld wordt er verwacht om te verdienen en wat komt er terug voor de lokale gemeenschap.

wordt het gewonnen gas veld gevuld met water om bodemdaling te compenseren of is dat te duur?

Op deze vragen wil ik graag antwoord.

Verzonden: 5/29/2025 10:47:17 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben het volledig oneens met het starten van deze gaswinning. Het is van de zotte dat we gaswinning in Groningen terecht gestopt hebben en dan toch weer gaswinning in andere gebieden weer opstarten met alle gevolgen van dien zoals in Groningen met alle zorgen en strijd die dit weer gaat geven voor de bewoners.

Alle beweringen dat er geen gevaar is voor verzakkingen zijn broodjes aap verhaal.

Verzonden: 5/29/2025 10:56:39 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): de

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik maak mij nu al zorgen dat men probeert door te drukken om te beginnen met gasboringen in ons gebied of men nog niets geleerd heeft van het verleden. En broodjes aap verhalen dat men beweert dat het geen kwaad kan. Die domme gans in den Haag zal het wel nodig vinden.

Verzonden: 5/30/2025 1:40:49 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Geachte heer mevrouw,

Met stijgende verbazing heb ik kennis genomen van de inhoud van het per post ontvangen schrijven dd 15 mei 2025 van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei, betreffende de plannen om de firma Vermillion aardgas te laten winnen in de regio Friesland-Follega-Woudsend.

Zowel het plan om in deze regio aardgas te willen winnen als de daarvoor gebruikte argumenten vind ik schokkend.

1. hoe durft het ministerie aardgaswinning voor te stellen op nog geen 70 km afstand van een aardbevingsgebied ten gevolge van aardgaswinning? De plek waar mensen nog dagelijks emotionele en materiële schade ondervinden van die aardbevingen?
2. hoe durft het ministerie nieuwe aardgaswinning voor te stellen in Friesland zonder eerst de problemen die aardgaswinning in de provincie Groningen heeft veroorzaakt volledig én adequaat op te lossen?
3. wie gaat de schade die dit project gaat veroorzaken, zowel emotioneel als materieel, vergoeden?
4. wie heeft de onzinnige argumenten bedacht om dit project bestaansrecht te geven?
 - a. "gas uit eigen bodem versterkt de energiezekerheid en verkleint de afhankelijkheid van andere landen."

Als je op de kaart kijkt heeft Nederland de grootte van een postzegel. Een dergelijk klein land zal nooit onafhankelijk zijn van andere grotere landen wat betreft zijn energievoorziening.

- b. "daarnaast resulteert import van aardgas in een toename van de CO2 uitstoot van 30% ten opzichte van de in Nederland gewonnen gas."

Dit is zeker niet de enige bron van CO2 productie! en mag geen argument zijn om aardgaswinning in de noordelijke provincies te rechtvaardigen. Beter zou het zijn om de problematiek rond de aardgaswinning op de Noordzee aan te pakken, als het aardgas dan toch zo nodig uit Nederland moet komen.

- c. de argumenten: "tevens biedt gaswinning in Nederland werkgelegenheid, heeft het economische voordelen, is het beter voor het behoud van de aanwezige kennis van de diepe ondergrond en aanwezige aardgasinfrastructuur (is dat soms de kennis die er was en niet kon verhinderen dat Groningen ernstig beschadigd werd door aardbevingen?!) en biedt het een betere positie op het

geopolitieke speelveld" zijn stuk voor stuk reclamepraatjes en niet in het belang van de gebieden die door aardgaswinning beschadigd zijn dan wel gaan worden.

5. "Veiligheid staat voorop. Gaswinning kan alleen plaatsvinden als dit op een verantwoorde en veilige manier kan. Het wordt uitgevoerd onder streng toezicht en volgens de geldende veiligheidsnormen." Met de ellende van Groningen voor ogen gaat er weinig geruststellends uit van deze mededeling . Wederom een verkooppraatje zonder inhoud.

6. "Participatie: uw inbreng is belangrijk." Participatie begint normaal gesproken als de voorbereidingen voor een project beginnen en dat was al meer dan een half jaar geleden. Waarom zijn wij als betrokkenen pas zo laat ingelicht of is ons huis in Heeg met de post per ongeluk overgeslagen?

7. Op www.rvo.nl/gaswinning-ffw leest u op welke manieren u kunt meedenken en wat inspraak betekent binnen dit project. Maak ik hier uit op, dat het ministerie er vanuit gaat dat dit project doorgaat? In dat geval overweeg ik om juridische stappen te ondernemen.

Met vriendelijke groeten,

Verzonden: 5/30/2025 9:25:28 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Stichting

(Mede) namens:

Organisatie: Stichting Inwoners Groningen, Friesland en Drenthe Boven Gas i.o. (SIGFDBG i.o.)

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

Stichting Inwoners Groningen, Friesland en Drenthe Boven Gas i.o. (SIGFDBG i.o.)

P/A

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning FFW c-NRD
Postbus 111
9200 AC Drachten

26 mei 2025

Betreft: **Bezwaar tegen concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau project Gaswinning Friesland Follega Woudsend, Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Staatscourant 2025, publicatienummer 15893, publicatiedatum 15-05-2025**

Geachte mevrouw, meneer,

Hierbij dienen wij officieel een Bezwaar tegen concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau project Gaswinning Friesland Follega Woudsend, Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Staatscourant 2025, publicatienummer 15893, publicatiedatum 15-05-2025

Wij willen dat er geen gas wordt gewonnen op de benoemde locatie. Wij zijn dan ook tegen alle voorbereidingen hiervoor. Wanneer er toch wordt besloten dat hier in de toekomst gas mag worden gewonnen, dus dat de voorbereidingen verder mogen gaan, dan willen we dat al vooraf de afspraak wordt gemaakt.

Wij willen dat 50% van de omzet van de gaswinning, door de overheid en het bedrijf dat de gaswinning realiseert en/of verkoopt, wordt overgemaakt aan onze stichting i/o. Dit bedrag zal dan worden besteed aan de onderstaande twee punten.

- a. Wij willen dat de regio meeprofiteert. Wij willen dat (startende) ondernemingen in Groningen, Friesland en Drenthe worden ondersteund om te kunnen ondernemen. Het is dus niet de bedoeling dat er geld wordt gegeven aan inwoners in deze provincies, voor investeringen die de overheid zelf al zou moeten doen. (70% van de inkomsten.)

- b. En wij willen geld reserveren voor eventueel toekomstige schades aan woningen, gebouwen en de omgeving. Op deze wijze hoeven diegene die schade ondervinden niet lang te wachten voordat zij geld verkrijgen om schade te herstellen. De uiteindelijke schade zal uiteindelijk betaald moeten worden door de overheid en/of het bedrijf dat de gaswinning realiseert en/of verkoopt. (30% van de inkomsten.)

De beginsituatie is

- dat de overheid en de gaswinnende bedrijven vele miljarden hebben verdiend en de gedupeerden niet tot niet voldoende en niet op tijd hebben bijgestaan.
- dat er veel gas is gewonnen uit de regio Groningen, Friesland en Drenthe en dat hier veel geld aan is verdiend, maar dat er zeer weinig is terug gedaan voor deze regio.
- dat de overheid heeft toegezegd dat men wil stoppen met gaswinning. Graag verwijzen wij ook naar het rapport van de parlementaire commissie betreft gaswinning, met als titel 'Groningers boven gas'.

Enkele redenen om onze eisen kracht bij te zetten

- Waarom is deze stichting belanghebbende in deze zaak

Deze stichting komt op voor de belangen van de inwoners, bedrijven en de omgeving van Groningen, Friesland en Drenthe. Dit is ook in de statuten van deze stichting opgenomen.

- Waarom is dit beroepschrift tegen de overheid

Dit beroepschrift is tegen de overheid, want dit is de partij die de vergunningen afgeeft. De overheid is dan in staat om vergunningen af te geven tegen bepaalde voorwaarden, welke aansluiten op onze eisen.

- Waarom houden we de overheid aan haar eigen beloften

Wij houden de overheid aan haar eigen beloften om te stoppen met gaswinning in onder andere Groningen, tenzij de overheid akkoord geeft op onze wensen en eisen.

- Waarom wil deze stichting een deel van de omzet ondanks de mijnbouwwet in Nederland

Deze stichting wil een deel van de omzet, omdat de overheid misschien wel is gebonden aan de mijnbouwwet wat betreft wie eigenaar is van het gas onder de grond, maar ook gebonden is om rekenschap te houden met de gevolgen van de gaswinning boven de grond.

- Waarom is er onder andere in de USA een andere wet

Ook een wet kan men veranderen. De overheid is al die jaren nalatig geweest om een wet aan te passen. In de USA is niet de eigenaar van het gas onder de grond, maar de bewoners die daar wonen.

- Waarom heeft de overheid wel zorgplicht boven de grond

De overheid heeft wel zorgplicht boven de grond, denk aan het vergoeden van schades en zorgen voor de veiligheid van de bewoners in het desbetreffende gebied.

- Waarom een eis van 50% van de omzet

De stichting eist 50 procent van de totale overheid. Het maakt uit of dit bedrag komt van de overheid en/of het bedrijf dat het gas oppompt en/of verkoopt.

-Waarom is dit bedrag niet te hoog

De overheid en/of het bedrijf dat het gas oppompt en/of verkoopt maken voldoende winst. Ook verkoopt men vaak gas aan het buitenland voor de helft of minder. Dus deze eis is niet onrealistisch hoog.

-Waarom beheert door deze stichting en niet door de overheid of bijv. de provincie

De overheid is gebleken dat die niet altijd is te vertrouwen. Dat bijvoorbeeld op een later moment beschikbare gelden weer voor iets anders wordt gebruikt.

-Waarom deze stichting een lage overheidskosten heeft

Deze stichting heeft geen winst doelstelling. Daarom zijn de overheidskosten zeer laag.

-Waarom geld vooraf reserveren voor eventuele schades

Dan kunnen de personen die schade hebben ondervonden ten gevolge van de gaswinning veel sneller schadevergoeding verkrijgen. Ook hoeven deze personen in de regel dan niet eerst jarenlange rechtszaken te voeren.(De overheid blijft verantwoordelijk.)

-Waarom niet te veel geld besteden aan schade-experts

Nu gaat een groot gedeelte van de te betalen schade naar de schade-experts omdat er geen vertrouwen is en de bedrijven en de overheid geen schadevergoeding willen betalen. Dit geld kan beter worden besteed aan de gedupeerden zelf.

-Waarom wordt er toch schade verwacht (ook bij kleine gasvelden)

Wanneer er gas wordt weggehaald, zal er vroeg of laat ook een verzakking zijn. Ook bij relatief kleine gasvelden. Bij de grote velden zeiden de onderzoekers ook dat er geen verzakkingen zouden plaatsvinden. Uiteindelijk was dit toch het geval.

-Waarom geld investeren in (startende) bedrijven in Groningen, Friesland en Drenthe

Het is goed om meer bedrijvigheid te verkrijgen in Groningen, Friesland en Drenthe. Deze provincies kunnen wel een steun in de rug gebruiken.

-Waarom denken wij dat het goed is dat de overheid goodwill creëert

De overheid heeft er vele jaren achter elkaar een potje van gemaakt. Het zou goed zijn dat de overheid nu wat meer goodwill realiseert.

-Waarom niet naar andere posten dan (startende) bedrijven in Groningen, Friesland en Drenthe

De inkomsten zouden niet moeten gaan naar bijvoorbeeld de Lelylijn. Ook niet afgaan van de 1 miljard Euro per jaar aan de beloofde schade vergoeding aan Groningen. Als dit wel het geval zou zijn, dan zou het een zgn. sigaar uit eigen doos zijn.

-Waarom net als in Noorwegen deel van de omzet investeren in bedrijven

Noorwegen heeft geleerd van het slechte beleid van de besteding van de inkomsten uit gaswinning van Nederland. Wij willen voor een groot deel het goede voorbeeld van Noorwegen overnemen.

-Waarom willen wij dat Groningen, Friesland en Drenthe de Silicon Valley van Europa wordt

Nederland heeft de potentie om veel goede ondernemingen te verkrijgen, wanneer zij een steuntje in de rug krijgen.

-Waarom willen we dat er geen gas wordt gewonnen als de overheid niet 50% van de omzet wil afstaan aan deze stichting

Dan hebben we er geen vertrouwen in dat de toekomstige schadeclaims goed worden afgerond en dat de regio voldoende meeprofiteert van de mega winsten.

-Waarom gaswinning in Groningen, Friesland en Drenthe niet noodzakelijk is, ondanks de spanningen met Rusland en onder andere in het midden oosten.

Er zijn voldoende andere landen waar gas te koop is. Ook kan men overgaan op duurzame energie.

-Waarom gaswinning in Groningen, Friesland en Drenthe niet noodzakelijk is, omdat er andere duurzame energie is te realiseren

Er zijn voldoende mogelijkheden op het gebied van duurzame energie, denk aan zonne-energie en wind-energie.

Verder is een onderdeel van dit beroepschrift, schadevergoeding bij eventueel te ontstane schades.

Met dit beroepschrift wil de stichting bezwaar maken tegen het besluit van de overheid om vergunningen af te geven voor gaswinning in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe. Dit besluit is onterecht, aangezien het de belangen van de bewoners in gevaar brengt, de veiligheid van de regio niet waarborgt en in strijd is met zowel nationale als internationale wetgeving. Daarbij verzoeken wij de Raad van State om de overheid te verplichten tot het vergoeden van schade die mogelijk ontstaat door de verdere gaswinning in deze regio's, met name schade aan woningen, gebouwen en de bredere omgeving.

1. Feiten en Achtergrond

De gaswinning in de regio's Groningen, Friesland en Drenthe heeft in de afgelopen decennia geleid tot aanzienlijke schade. Aardbevingen, veroorzaakt door de gaswinning, hebben geleid tot schade aan woningen, infrastructuur en andere gebouwen. Bewoners hebben te maken gehad met angst, onzekerheid en lichamelijke schade door deze bevingen. Ondanks toezeggingen van de overheid om de gaswinning af te bouwen en in sommige gevallen zelfs te stoppen, heeft de overheid onlangs besloten vergunningen voor gaswinning af te geven in de genoemde provincies. Dit besluit wordt genomen zonder voldoende afweging van de risico's voor de bewoners en de onherstelbare schade die het verder voortzetten van gaswinning kan veroorzaken.

2. Gronden van beroep

Wij stellen dat het besluit van de overheid onterecht is en in strijd is met de volgende juridische uitgangspunten:

a) In strijd met het recht op een veilig en gezond leefklimaat

De Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens waarborgen het recht op bescherming tegen schadelijke effecten voor de gezondheid en veiligheid van burgers. De gaswinning heeft al geleid tot schade aan woningen en een verhoogd risico op aardbevingen. Het besluit om de gaswinning opnieuw op te voeren zonder een adequate risicobeoordeling, is een grove schending van dit fundamentele recht. Dit besluit brengt de gezondheid en veiligheid van de bewoners in gevaar.

b) In strijd met het Klimaatakkoord van Parijs en de klimaatdoelen

Nederland heeft zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs, waaronder de reductie van de CO₂-uitstoot. Gaswinning draagt bij aan de CO₂-uitstoot, wat in strijd is met de noodzaak om de klimaatdoelen te halen. De voortzetting van gaswinning in Groningen, Friesland en Drenthe is niet alleen schadelijk voor het milieu, maar ook voor de naleving van de internationale klimaatverplichtingen van Nederland.

c) Onzorgvuldige afweging van de belangen van de bewoners

De belangen van de bewoners van de provincies Groningen, Friesland en Drenthe zijn onvoldoende afgewogen in het besluit. De schade die al is aangericht door de gaswinning is

aanzienlijk, en er is geen sprake van een garantie dat er in de toekomst geen verdere schade zal ontstaan. De overheid heeft de belangen van de bewoners niet adequaat meegewogen, en er is onvoldoende aandacht voor het herstel van de regio en de bewoners die zwaar getroffen zijn door de eerdere gaswinning.

d) Schending van Europese wetgeving

De gaswinning heeft negatieve effecten op het milieu en de volksgezondheid, en is in strijd met Europese wetgeving zoals de Kaderrichtlijn Water en de Habitatrichtlijn. Het besluit om vergunningen af te geven voor gaswinning in deze regio's kan leiden tot verdere schade aan het milieu, wat in strijd is met de verplichtingen van Nederland onder deze richtlijnen.

3. Verzoek om schadevergoeding

Gezien de aanzienlijke schade die reeds is aangericht door de gaswinning, alsook de risico's van toekomstige schade aan woningen, gebouwen en de omgeving, verzoeken wij de Raad van State om de overheid te verplichten tot het vergoeden van de schade die bewoners, bedrijven en andere betrokkenen mogelijk zullen lijden als gevolg van de voortzetting van de gaswinning in Groningen, Friesland en Drenthe.

Het is evident dat de gaswinning al heeft geleid tot materiële schade aan woningen en infrastructuur, maar ook dat de waarde van onroerend goed in de regio aanzienlijk is gedaald door de angst voor toekomstige aardbevingen en schade. Bovendien ondervindt de lokale bevolking nog steeds de gevolgen van de eerdere gaswinning, wat tot langdurige psychische en economische schade leidt. De overheid heeft, ondanks herhaalde toezeggingen, onvoldoende compensatie geboden voor deze schade.

4. Conclusie en verzoek

Gezien de bovenstaande argumenten verzoek ik de Raad van State:

1. Het besluit van de overheid om vergunningen af te geven voor gaswinning in Groningen, Friesland en Drenthe te vernietigen.
2. De overheid te verplichten om een zorgvuldige afweging te maken van de belangen van de bewoners en de potentiële schade.
3. De overheid te veroordelen tot het vergoeden van de schade die reeds is aangericht en die mogelijk zal ontstaan als gevolg van de gaswinning, inclusief schade aan woningen, gebouwen en de bredere omgeving.

Daarnaast verzoeken wij de Raad van State om het besluit van de overheid met onmiddellijke ingang te schorsen, totdat er een zorgvuldige herbeoordeling van de situatie heeft plaatsgevonden.

Verdere toelichting betreft bezwaar tegen de gasboringen in Groningen, Friesland en Drenthe zonder waarborg voor 50% van de omzetbestemming naar toekomstige schades en regionale compensatie

Met dit schrijven maakt de stichting bezwaar tegen de voortzetting van de gasboringen in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, zonder de garantie dat minimaal 50% van de totale omzet die wordt gegenereerd door de gaswinning, zal worden gereserveerd voor het afdekken van mogelijke toekomstige schades en ter ondersteuning van de regio.

Motivering van het bezwaar:

1. **Schade aan de regio door gaswinning:** De gaswinning in de drie provincies heeft al decennialang aanzienlijke schade veroorzaakt, waaronder aardbevingen, schade aan gebouwen, infrastructuur en de leefomgeving, en ernstige gevolgen voor de veiligheid van de inwoners. Deze schade heeft geleid tot enorme kosten voor herstel en compensatie, waarvoor de overheid en de gaswinningsbedrijven verantwoordelijk zouden moeten zijn.
2. **Verantwoordelijkheid van de gaswinningsbedrijven:** Gezien de voortdurende impact van gasboringen, zou het moreel en financieel rechtvaardig zijn dat een substantieel deel van de gegenereerde inkomsten wordt gereserveerd voor de dekking van toekomstige schadeclaims en herstelwerkzaamheden. Door 50% van de totale omzet te reserveren voor de regio kan er een duidelijk vangnet worden gecreëerd voor zowel schadeherstel als de ondersteuning van de regio op sociaal en economisch vlak.
3. **Compensatie voor de regio:** De provincies Groningen, Friesland en Drenthe hebben weliswaar gedurende lange tijd geprofiteerd van de gaswinning, maar de regio heeft ook een onmiskenbare prijs betaald in termen van schade en verlies van welvaart. De opbrengsten uit de gaswinning moeten in elk geval gedeeltelijk worden geïnvesteerd in de regio om de negatieve effecten van de gaswinning op de gemeenschap en de lokale economie te compenseren. Dit zou ook kunnen bijdragen aan een economische herstructurering die de regio beter bestand maakt tegen de gevolgen van het afnemen van de gasproductie in de toekomst.
4. **Transparantie en controle:** Het is van essentieel belang dat er een systematische en transparante controle komt over hoe de gereserveerde gelden worden besteed. Dit kan door middel van een onafhankelijk fonds dat wordt beheerd door een commissie bestaande uit vertegenwoordigers van de regio, de overheid en experts op het gebied van schadeherstel en duurzame regio-ontwikkeling.

Toepasselijke wetgeving, regels en jurisprudentie:

1. Artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW) - Onrechtmatige daad:

Volgens artikel 6:162 BW is degene die een onrechtmatige daad begaat verplicht de schade die daaruit voortvloeit, te vergoeden. In dit geval kan de gaswinning worden gezien als een onrechtmatige daad vanwege de schade die zij veroorzaakt aan de regio, zoals aardbevingen en schade aan eigendommen. Er zou dus een verplichting moeten bestaan voor de betrokken bedrijven (en de overheid) om een deel van de opbrengsten te reserveren voor schadevergoeding.

2. Artikel 21 van de Grondwet:

Artikel 21 van de Grondwet bepaalt dat de overheid verantwoordelijk is voor het bevorderen van het welzijn van de bevolking, en dat zij maatregelen moet nemen om de veiligheid en het welzijn van haar burgers te waarborgen. De overheid heeft dus een zorgplicht richting de inwoners van Groningen, Friesland en Drenthe, zeker wanneer de gaswinning gevaarlijke gevolgen heeft voor hun veiligheid en leefomgeving.

3. Het 'Nationale Omgevingsbeleid' (NOP) en de Omgevingswet:

De Omgevingswet (die in 2024 in werking is getreden) legt de nadruk op het zorgvuldig omgaan met de fysieke leefomgeving en het behouden van een veilige, gezonde en duurzame omgeving voor de burgers. Bij de gaswinning in deze regio's zou de overheid de belangen van de inwoners moeten afwegen tegen de voordelen van de winning. Dit kan ook betekenen dat een percentage van de opbrengsten van de gasboringen wordt gereserveerd voor schadeherstel en duurzame regionale ondersteuning.

4. Jurisprudentie – Rechtspraak rondom de gasboringen in Groningen:

In verschillende rechtszaken, waaronder de zaak van de Staat der Nederlanden tegen de bewoners van Groningen, is door de rechter erkend dat de gaswinning aanzienlijke schade heeft veroorzaakt en dat de overheid verantwoordelijk is voor het herstellen van deze schade. De Hoge Raad heeft in eerdere uitspraken bevestigd dat de overheid verantwoordelijk kan worden gehouden voor schade door gaswinning, vooral als er onvoldoende maatregelen zijn getroffen om de gevolgen voor de regio te beperken.

- **HvJ EU, zaak C-473/14 (Fleming vs. Nederland):** Deze zaak behandelde de vraag of de overheid aansprakelijk kan worden gesteld voor de gevolgen van de gaswinning. De Europese rechtspraak benadrukt dat overheden verplicht zijn om schade aan hun burgers door een dergelijke activiteit te voorkomen of te compenseren.
- **Rechtbank Midden-Nederland, 2020:** De rechtbank bevestigde de verantwoordelijkheid van de Staat om schade als gevolg van de gaswinning in Groningen te vergoeden, wat de juridische basis versterkt voor het verzoek om een substantiële investering van gasopbrengsten in de regio.

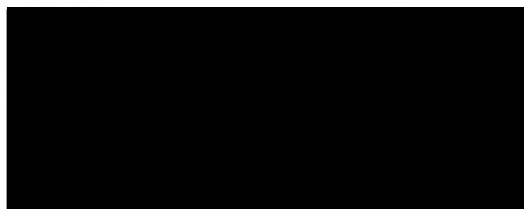
Verzoek:

Op basis van de bovengenoemde redenen verzoek ik u met klem om te garanderen dat er minimaal 50% van de omzet die wordt gegenereerd door de gaswinning in de genoemde provincies wordt gereserveerd voor de dekking van de toekomstige schades en voor de ondersteuning van de regio. Dit verzoek heeft als doel om een rechtvaardige verdeling van de opbrengsten te waarborgen en ervoor te zorgen dat de regio niet verder wordt belast door de negatieve effecten van gaswinning die zij niet zelf heeft veroorzaakt.

Daarnaast verzoeken wij de Raad van State om het besluit van de overheid met onmiddellijke ingang te schorsen, totdat er een zorgvuldige herbeoordeling van de situatie heeft plaatsgevonden en er maatregelen zijn getroffen die de negatieve gevolgen voor de regio effectief compenseren.

Ik verzoek u vriendelijk mijn bezwaar in behandeling te nemen en zie uw reactie binnen de wettelijk gestelde termijn tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Bijlage

Staatscourant van het Koninkrijk der Nederlanden

Datum publicatie	Organisatie	Jaargang en nummer	Rubriek
15-05-2025 09:00	Ministerie van Klimaat en Groene Groei	Staatscourant 2025, 15893	andere vergunning
Terug naar zoekresultaten			
Inhoudsopgave			

- [LichaamToon onderliggende](#)

Extra informatie

- [Informatie over publicatie](#)
- [Authentieke versie \(PDF\)bestandsgrootte: 361 Kb](#)
- [Informatie](#)
- [Printen](#)
- [Delen](#)

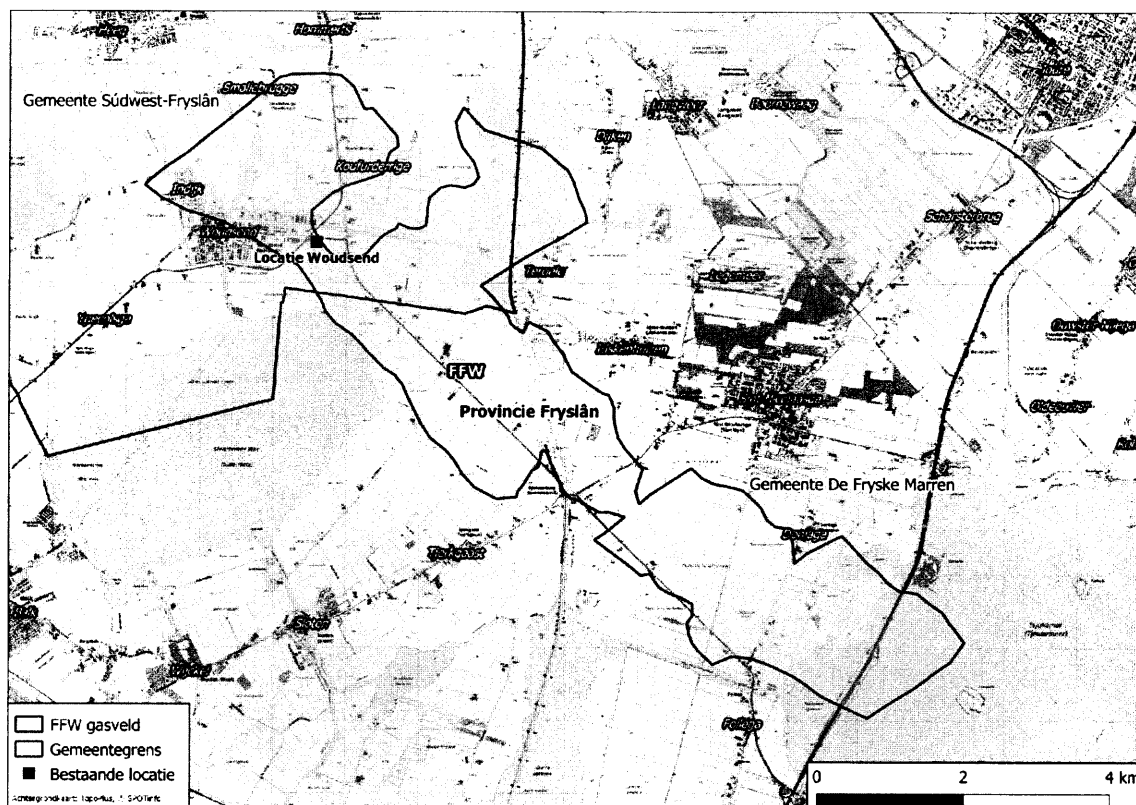
Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau project Gaswinning Friesland Follega Woudsend, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 16 mei 2025 tot en met donderdag 26 juni 2025 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: concept-NRD) ter inzage voor het project Gaswinning Friesland Follega Woudsend (hierna: Gaswinning FFW). In de concept-NRD staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) voor het bovengenoemde project.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een reactie binnen de bovengenoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het project Gaswinning FFW gaat over de opsporing en productie van aardgas in de gemeenten De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân. Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) is hiervoor de initiatiefnemer. Bij dit project hoort het oprichten van maximaal drie mijnbouwlocaties (inclusief toegangsweg), het uitvoeren van exploratieboring(en) vanaf deze mijnbouwlocatie(s) en, als het FFW gasveld economisch winbaar aardgas aantoon, het oprichten van een productie-installatie op deze locatie(s). Om gaswinning mogelijk te maken, moet(en) de genoemde locatie(s) verbonden worden met de bestaande infrastructuur van Vermilion.

Waarom is dit project nodig?

De energietransitie is een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. De energiesector is volop in beweging. Maar hoe snel alle ontwikkelingen ook gaan, er is niet genoeg duurzame energie om aardgas te vervangen. Tijdens deze transitie speelt aardgas nog een belangrijke rol: ruim een derde van het primair energieverbruik van Nederland wordt ingevuld door aardgas.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming voor dit project is de projectprocedure van toepassing. Dit betekent dat de mijnbouwlocatie en de tracés worden vastgelegd in een projectbesluit. De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening stellen dit projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (mer-procedure) brengt de milieueffecten van een activiteit of project in beeld. Op deze manier kan het milieubelang volwaardig meegewogen worden in de besluitvorming, in dit geval het projectbesluit. Om deze effecten zichtbaar te maken, wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De eerste stap in de mer-procedure is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD). Hierin is beschreven welke alternatieve oplossingen, welke milieueffecten en met welke diepgang deze onderzocht gaan worden in het MER. De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) wordt om advies gevraagd op dit concept-NRD. Aan de hand van dit advies, en de ingediende reacties op het concept-NRD, stelt de Minister van KGG de NRD vast.

Wilt u reageren?

U kunt van vrijdag 16 mei 2025 tot en met donderdag 26 juni 2025 reageren op de concept-NRD. In deze periode kunt u de documenten bekijken op [Externe link:www.rvo.nl/ffw](http://www.rvo.nl/ffw).

U kunt op drie manieren reageren:

- 1. Bij voorkeur digitaal: via [Externe link:www.rvo.nl/ffw](http://www.rvo.nl/ffw).

- 2. Per post:

Bureau Energieprojecten

Inspiraakpunt Gaswinning FFW c-NRD

Postbus 111

9200 AC Drachten

Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u per brief een ontvangstbevestiging.

- 3. Voor het opnemen van mondelinge reactie is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist aanwezig. Ook kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 088 042 47 47.

Inloopbijeenkomsten

U bent van harte welkom op de inloopbijeenkomsten. U kunt in de grote zaal informatie bekijken en vragen stellen aan medewerkers van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en Vermilion. U kunt hier vrij in- en uitlopen. Voor dit deel hoeft u zich niet aan te melden.

Ook organiseren wij een aantal keer per avond een presentatie over de procedurestappen, de werking van gaswinning en de nut en noodzaak ervan. U kunt hier ook vragen stellen.

Voor de presentatie dient u zich **vooraf wel** aan te melden via gaswinning-ffw.rvo-evenementen.nl.

De bijeenkomsten zijn op:

- –5 juni van 18:00 tot 21:00 uur in MFC de Driuwplle in Woudsend
- –10 juni van 18:00 tot 21:00 uur in zalencentrum Sint Nyk in Sint Nicolaasga

De presentaties worden gehouden om:

- –Ronde 1: 18:10 tot 18:50
- –Ronde 2: 19:10 tot 19:50
- –Ronde 3: 20:10 tot 20:50

Wat gebeurt er hierna

De concept-NRD wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals Provincie Fryslan, Wetterskip Fryslân en de gemeenten Súdwest-Fryslan en De Fryske Marren. Daarnaast brengt de Commissie mer een advies uit. Alle reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de definitieve NRD. Op basis van die notitie wordt het MER opgesteld. Het MER vormt de onderbouwing voor de voorkeursbeslissing en later het projectbesluit. De ontwerp voorkeursbeslissing komt samen met het planMER ter inzage te liggen. Nadat de voorkeursbeslissing is vastgesteld wordt het projectMER opgesteld. Deze gaat ter inzage samen met het projectbesluit en de daarmee samenhangende besluiten.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: [Externe link: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl](https://www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl).

Wilt u meer weten?

Meer informatie over het project Gaswinning FFW en alle bijbehorende stukken vindt u op [Externe link:www.rvo.nl/ffw](http://www.rvo.nl/ffw) en [Externe link:www.vermilionenergy.com/nl/FFW](http://www.vermilionenergy.com/nl/FFW). Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 088 042 47 47.

Verzonden: 6/2/2025 11:58:27 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: echtgenote [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben mordicus tegen iedere vorm van gaswinning in en nabij Woudsend en weide omgeving. We moeten eerder 'van het gas af' dan dat we gasverbruik nog verder uitbreiden of stimuleren.

Ik heb dan ook uit het oogpunt van milieu ernstige bezwaren en tevens vind ik de risico's en gevolgen van gaswinning onacceptabel.

Verzonden: 6/3/2025 3:18:29 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen gaswinning door Vermilion. Ik verbaas mij erover dat zij het blijven proberen. Maar zonder garantie dat bij de gaswinning geen bodemdaling op zal treden.

Bovendien weigert de maatschappij om een nulmeting vooraf te doen over wat de gevolgen voor de huizen kunnen zijn.

Hebben wij niet genoeg geleerd van de gaswinning in Groningen?

Verzonden: 6/4/2025 10:58:19 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

Zienswijze gaswinningsproject Follega-Woudsend (FFW)

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Bureau Energieprojecten

Onderwerp: Zienswijze inzake voorgenomen gaswinning Follega-Woudsend

Datum : 2025-06-01

Geachte heer/mevrouw,

Bij deze dien ik een zienswijze in op het voorgenomen gaswinningsproject Follega-Woudsend (FFW), zoals gepubliceerd in het voorstel voor participatie en voornemen tot MER.

Ik maak ernstig bezwaar tegen voortzetting van de besluitvorming zonder openbaarmaking van essentiële informatie, met name:

1. Het ontbreken van een volumeprognose voor de gasvoorraad. Zonder deze informatie is een inhoudelijke beoordeling van nut en noodzaak niet mogelijk.
2. Het ontbreken van een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), ondanks de potentieel ingrijpende gevolgen voor een kwetsbaar veenweide- en waterbeheergebied.
3. Het risico op bodemdaling in een reeds kwetsbaar gebied, waarbij het waterschap aangeeft geen peilverlagingen toe te staan en herstelkosten mogelijk bij derden terechtkomen.

Het besluitvormingsproces dreigt hiermee te verzanden in een "fait accompli" zonder transparante verantwoording. Dat is onwenselijk, mede gezien de ervaringen in Groningen.

Ik verzoek u:

- Deze zienswijze te betrekken in de formele MER-procedure;
- Geen vergunning te verlenen zonder volledige transparantie over volumes, MKBA en schade-inzichten;
- In te zetten op heroverweging van dit project in het licht van klimaatdoelen, risico's en maatschappelijke draagkracht.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/5/2025 7:29:06 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik maak me zorgen over het feit dat er in een waterwingebied wordt gegraven. Ook ligt de boorlocatie zeer dicht bij een N2000 gebied. Het gebied is gelegen in een archeologisch zeer waardevol gebied.

Ik ben bang dat er slecht naar deze waarden gekeken wordt. Wat is bijvoorbeeld het effect van grondwaterdaling in het gebied.

Verzonden: 6/5/2025 7:53:33 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

We zijn tegen de boringen en de winning van gas. Wij hebben de presentatie bijgewoond en hier is geen relevante informatie gegeven over de echte effecten van de boringen/winning. We zijn bang voor verstoring van het woongenot, bijvoorbeeld door ontstaan van schade door trillen en verzakkingen.

Ook geven wij aan dat wij meteen aanspraak maken op schadevergoeding naar aanleiding van de boringen/winning.

Informatie is moeilijk te vinden en deze is verspreid over verschillende websites en is moeilijk te lezen.

Voor het gaswinningsgebied Oldelamer zijn de effecten van de gaswinning niet bekend gemaakt (of niet terug te vinden). Dit willen wij wel graag weten.

Wij willen graag op de hoogte gehouden worden van de procedure. Willen weten wanneer we bezwaar kunnen maken tegen de plannen.

De boringen liggen in een N2000 gebied. Hoe verhouden deze plannen zich ten aanzien van dit N2000 gebied? Hier mag normaal gesproken niets, in hoeverre mag hier wel geboord worden.

Wij willen gebruik maken maken alle rechtsmiddelen die we als burger kunnen gebruiken om dit plan tegen te houden.

Verzonden: 6/5/2025 8:34:42 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik heb 2 punten waar ik graag reactie op geef.

1. Instemmingsbesluit. Hier moet een harde einddatum in staan, maar deze mag geen mogelijkheid hebben om verlengt te worden.

2. Ik wil graag weten wanneer het aandeel van de gaswinning dusdanig omvangrijk is dat de minister het instemmingsbesluit weigert. Een voorbeeld: Er zal hoogstwaarschijnlijk sprake zijn van daling van het grondwaterpeil, dit zal door middel van peilbeheer op niveau gehouden moeten worden.

Er is aangetoond dat naast de natuurlijke daling/andere oorzaken de gaswinning een rol heeft bij de peilmaatregelen die het waterschap moet nemen om dit op peil.

Verzonden: 6/6/2025 8:27:29 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Op 5-6-2025 de voorlichtingsbijeenkomst in Woudsend bijgewoond. Daarbij blijven een aantal zaken onbelicht.

Er wordt geschermd met de "container" begrippen veilig en verantwoord (dat is ook hoofzakelijk het antwoord op de meeste vragen die ik in mijn eerdere reactie najaar 2024 aangegeven heb).

Belangrijk is dus wat en vooral wie bepaald dat het veilig en verantwoord is. Welke normen zijn er? Is het veilig als er geen slachtoffers vallen en verantwoord als de effecten in de verre toekomst pas zichtbaar worden. Voor de volgende generaties?

Er is elders sprake van 30 cm bodemdaling geweest door gaswinning. Voor ons betekent concreet dat dat het waterpeil 30 cm hoger wordt.

Als u rondkijkt in onze omgeving wordt direct duidelijk dat dan veel steigers en walkanten onder water verdwijnen.

Idem voor kelders en kruipruimtes onder de huizen. Met als gevolg vochtproblemen en verzakkingen.

Deze schades (ophogen van kades, steigers, aanpassen afwatering) komen voor rekening van eigenaren, gemeente en provincie. Dat is niet de soort schade die vergoed wordt door Vermillion en de Ministeries.

Het is m.i. dus niet juist als gesteld wordt dat alle aantoonbare schade vergoed zal worden. Of zijn daar wel andere mogelijkheden? Kunnen we nu vast een vergoeding ontvangen voor het verhogen van onze walkant?

Verder wordt het project besproken, hoe e.e.a. zal verlopen en welke inspraakmomenten er zijn. En er wordt gesteld dat er zoveel mogelijk rekening gehouden zal worden met de opmerkingen en wensen van de belanghebbenden. Want dat is in vergelijkbare projecten ook zo gegaan.

Er zijn echter geen "go - nogo" beslismomenten. Alleen inspraakmomenten en alle informatie komt wel op de RVO website. Dus het project gaat gewoon door, met wat aanpassingen in de marge (als gevolg van de inspraak).

De ingehuurd deskundigheid gaat aangeven wat wel en wat niet "veilig en verantwoord" is. De deskundigheid van onder meer Waterschap (die stoppen met het project adviseren) speelt in het project nauwelijks een serieuze rol.

Wie kiest welke deskundigen ingehuurd worden en naar wie geluisterd gaat worden? En met welke opdracht sturen we de deskundigen de weg op? Is dit derhalve niet een beetje de "slager die zijn eigen vlees keurt"?

Mooi dat we kunnen reageren, maar gaat er ook echt iets met deze inbreng gebeuren? Of dendert deze trein gewoon door. Omdat "Groene groei" nu eenmaal niet zonder gaswinning schijnt te kunnen.

Gaswinning is volgens de voorlichting noodzakelijk omdat we niet snel genoeg beschikken over alternatieve energiebronnen. Waarom niet ingezet op het versnellen van de energietransitie. Als de miljoenen die Vermillion in deze gaswinning zal steken nu eens gebruikt worden voor wind-, zonne energie, aardwarmte, energieopslag etc. in de regio.

Dan is "ons gas" waarschijnlijk geheel niet meer noodzakelijk.

In de voorlichting van gisteren wordt gesteld dat het nu eenmaal noodzakelijk is en daar is blijkbaar geen discussie over mogelijk.

Deze voorlichting was aanzienlijk beter dan de voorgaande. Maar het gevoel blijft dat de uitgangspunten, zoals de noodzaak voor gaswinning, geponeerd worden als vaststaand feit en er geen nuances zijn. Het is nu eenmaal zo stelt men en we mogen meedenken hoe we de effecten en overlast zo min mogelijk zichtbaar en voelbaar kunnen maken.

Maar de trein dendert wel gewoon door en de route en het eindpunt zijn al bekend.

Ik ben erg benieuwd naar uw antwoorden op mijn reactie.

105085920_10848577_Reactie_op_bijeenkomst_5-6-2025_in_Woudsend.pdf

Op 5-6-2025 de voorlichtingsbijeenkomst in Woudsend bijgewoond. Daarbij blijven een aantal zaken onbelicht. Hierbij een aantal aandachtspunten en vragen mijnerzijds.

1 Wat is veilig en verantwoord?

Er wordt geschermd met de "container" begrippen veilig en verantwoord (dat is ook hoofzakelijk het antwoord op de meeste vragen die ik in mijn eerdere reactie najaar 2024 aangegeven heb).

Belangrijk is dus wat en vooral wie bepaald dat het veilig en verantwoord is. Welke normen zijn er? Is het veilig als er geen slachtoffers vallen en verantwoord als de effecten in de verre toekomst pas zichtbaar worden. Voor de volgende generaties?

2 Bodemdaling acceptabel?

Er is elders sprake van 30 cm bodemdaling geweest door gaswinning. Voor ons betekent concreet dat dat het waterpeil 30 cm hoger wordt.

Als u rondkijkt in onze omgeving wordt direct duidelijk dat dan veel steigers en walkanten onder water verdwijnen.

Idem voor kelders en kruipruimtes onder de huizen. Met als gevolg vochtproblemen en verzakkingen.

3 Vergoeden schades nu en in de verre toekomst

Deze schades (ophogen van kades, steigers, aanpassen afwatering) komen voor rekening van eigenaren, gemeente en provincie. Dat is niet de soort schade die vergoed wordt door Vermillion en de Ministeries.

Het is m.i. dus niet juist als gesteld wordt dat alle aantoonbare schade vergoed zal worden. Of zijn daar wel andere mogelijkheden? Kunnen we nu vast een vergoeding ontvangen voor het verhogen van onze walkant?

4 Kan het project nog stoppen?

Verder wordt het project besproken, hoe e.e.a. zal verlopen en welke inspraakmomenten er zijn. En er wordt gesteld dat er zoveel mogelijk rekening gehouden zal worden met de opmerkingen en wensen van de belanghebbenden. Want dat is in vergelijkbare projecten ook zo gegaan.

Er zijn echter geen "go - nogo" beslismomenten. Alleen inspraakmomenten en alle informatie komt wel op de RVO website. Dus het project gaat gewoon door, met wat aanpassingen in de marge (als gevolg van de inspraak).

5 Welke deskundigheid wordt gebruikt en welke niet

De ingehuurd deskundigheid gaat aangeven wat wel en wat niet "veilig en verantwoord" is. De deskundigheid van onder meer Waterschap (die stoppen met het project adviseren) speelt in het project nauwelijks een serieuze rol.

Wie kiest welke deskundigen ingehuurd worden en naar wie geluisterd gaat worden? En met welke opdracht sturen we de deskundigen de weg op? Is dit derhalve niet een beetje de "slager die zijn eigen vlees keurt"?

6 Inspraak serieus of een "doekje voor het"?

Mooi dat we kunnen reageren, maar gaat er ook echt iets met deze inbreng gebeuren? Of dendert deze trein gewoon door. Omdat "Groene groei" nu eenmaal niet zonder gaswinning schijnt te kunnen.

7 Waarom blijft gaswinning noodzakelijk?

Gaswinning is volgens de voorlichting noodzakelijk omdat we niet snel genoeg beschikken over alternatieve energiebronnen. Waarom niet ingezet op het versnellen van de energietransitie. Als de miljoenen die Vermillion in deze gaswinning zal steken nu eens gebruikt worden voor wind-, zonne energie, aardwarmte, energieopslag etc. in de regio. Dan is "ons gas" waarschijnlijk geheel niet meer noodzakelijk.

In de voorlichting van gisteren wordt gesteld dat het nu eenmaal noodzakelijk is en daar is blijkbaar geen discussie over mogelijk.

8 Samenvatting

Deze voorlichting was aanzienlijk beter dan de voorgaande (najaar 2024). Maar het gevoel blijft dat de uitgangspunten, zoals de noodzaak voor gaswinning, geponeerd worden als vaststaand feit en er geen nuances zijn. Het is nu eenmaal zo stelt men en we mogen meedenken hoe we de effecten en overlast zo min mogelijk zichtbaar en voelbaar kunnen maken.

Maar de trein dendert wel gewoon door en de route en het eindpunt zijn al bekend. Ik ben erg benieuwd naar uw antwoorden op mijn reactie.

Verzonden: 6/6/2025 11:04:10 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen de gaswinning in dit gebied. Ook is het mij nog onduidelijk welke invloed de gaswinning heeft op de natuur en het waterwingebied.

Ook is het mij nog onduidelijk wat er terug wordt gegeven aan de omgeving indien de gaswinning doorgaat.

Verzonden: 6/6/2025 2:24:16 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik vind de PROJECT-aanpak zelf met de informatieronde op donderdag 5 juni 2025 in het dorpshuis van Woudsend zeer goed. Hierbij mijn reactie op de stukken en de informatie.

Voor de fase concept-NRD is bij de 15 Criteria onder punt 6 gesteld: "Genoeg afstand van gebouwen" Dit zou zowel horizontaal als verticaal gemeten moeten gelden.

Aanvullend hierop een extra criterium invoegen:

"16. De locatiekeuze bepalen met de minste kans op nadelige effecten door bodembewegingen."

Dat houdt mede in, dat de plaats van de boorlocatie en het aantal van maximaal 3, mede wordt bepaald door de uitkomst van de te verwachten gasopbrengsten in verhouding tot de geraamde economische schade een duidelijk positief resultaat moet opleveren. In dit zeer gevoelige veenweidegebied is dit extra aspect van bijzonder belang.

Tijdens de informatie is medegedeeld, dat er inmiddels voldoende kennis is m.b.t. de zettingsberekeningen. Met deze gegevens is het n.m.m. ook mogelijk om een schatting te maken van de noodzakelijke kosten voor het milieu, de waterschapsvoorzieningen, de drinkwater- en natuurgebieden, de infrastructurele aanpassingen, de maximaal te ramen herstelkosten aan gebouwen, e.d.

In "het streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen" wordt een experiment met een vorm van 'lustendeling' nagegaan. Dat zou in moeten houden dat er dan ook een duidelijk positief resultaat, zoals hiervoor vermeld, zal moeten ontstaan. Reden te meer om het voorgestelde criterium 16. bij de locatiekeuze te hanteren.

Lusten en lasten goed in beeld brengen dus.

Verzonden: 6/7/2025 9:26:42 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Met enige teleurstelling moet ik laten weten dat ik het antwoord op mijn eerdere reactie op het voornemen en voorstel voor participatie niet kon terugvinden in de nota

<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-05/Reactienota-Voornemen-en-Voorstel-voor-Participatie-Gaswinning-FFW.pdf>

Het bewuste nummer (20240)5572 kwam ik niet tegen in de lijst.

Ditmaal heb ik de informatiebijeenkomst op 4 juni 2025 bezocht en de lezing over de procedure gevolgd. Er kwamen veel inzichten naar voren. Wat er allemaal door de mogelijke gaswinning op ons af gaat komen heeft mij bepaald niet gerustgesteld.

Een antwoordt op één van mijn vragen is mij duidelijk geworden. Bij mogelijk door gaswinning ontstane schade aan mijn woning is er een wettelijke procedure en die valt nog onder de oude mijnbouw wetgeving. Zover is het nog niet.

Mijn vraag "wat precies een nulmeting inhoudt" heb ik niet beantwoord gekregen. Ik vraag me af wat een nulmeting waard is in een gebied waar bodemdaling al jaren speelt? Hoe bepaal je de mate waarin gaswinning hier een rol bij speelt als je niet meeneemt hoeveel de daling van oudsher is. Tijdens de voordracht hoorde ik zeggen dat die bewuste nulmeting ook niet meer als norm gehanteerd wordt en dat deze slechts nog als experiment wordt uitgevoerd. Hoe bewijs je dan dat bodemdaling en schade aan een woning gevolg is van gaswinning?

Niet duidelijk is mij, in hoeverre en in welke rol waterschap en waterleidingmaatschappij betrokken zijn bij advisering in het voortraject van de besluitvorming. Wel duidelijk is, dat de dreiging die uitgaat van mogelijke winning zorgt voor meer werk. Tijd is geld en deze kosten worden doorberekend aan de burger en de klant. Ook nu al. Hier word ik niet blij van. In onze omgeving is de waterschapsbelasting al hoog genoeg. Naarmate er meer onderzoek nodig is, zal die rekening niet lager worden vrees ik. Gaat Vermillion hier in bijdragen of begrijp ik niet goed wie opdracht tot nader onderzoek moet geven en dus betalen.

Hoewel de Nederlandse ondergrond goed in kaart is gebracht, en stel dat effecten van gaswinning mogelijk berekend kunnen worden, is er slechts sprake van een 5 km brede zone rondom het wingebied dat meegenomen wordt in onderzoeken. Waterveiligheid en grondwater management zijn niet alleen in het gaswingebied hoofdzaken. Een eventuele winning sorteert effect tot ver daarbuiten. Dan denk ik aan dijkinstabiliteit, oncontroleerbare schommelingen in de grondwaterstand, verzilting en verdroging. Deze takken van wetenschap lijken bij Vermillion op de achtergrond of zelfs helemaal niet mee te wegen. Dat baart mij zorgen. Weer komt bij mij de vraag op, wie dit broodnodige onderzoek om te bepalen of een winning al dan niet veilig kan plaatsvinden gaat betalen.

Tenslotte kan ik moeilijk tegen gaswinning zijn zolang mijn huis nog niet van het gas af is en ik ook niet weet hoe ik dat kan verwezenlijken. Voorlichting op dat vlak zou zeker een goed initiatief zijn. Het lijkt toe of Vermillion met zijn plannen om gas te winnen alle plannen om een duurzamer energiebeleid na te streven doorkruist.

Verzonden: 6/7/2025 12:53:55 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben TEGEN deze plannen.

Verzonden: 6/7/2025 2:56:41 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Gaswinning is een erg dubieus project. Ervaringen uit het verleden maken duidelijk dat er alleen oog is voor financieel belang en dat er geen hulp te verwachten is van de overheid en het uitvoerend bedrijf bij problemen voor de omgeving en inwoners.

Gaswinning is gebleken zeer risicovol te zijn.

Voor energie zekerheid is belangrijk dat er eerst iets op korte termijn gedaan moet worden aan het elektriciteitsnet!!! Ipv weer risicovol te investeren in verdienmodellen.

Verzonden: 6/8/2025 12:22:52 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

L.S.,

hierbij laat ik weten, dat ik, als inwoner van de gemeente SWF, bezwaar aanteken tegen de voorgenomen gaswinning in de gemeente SWF. Mijns inziens is gaswinning hier namelijk zeer schadelijk voor het milieu. Er is hier al geleidelijke, natuurlijke bodemdaling vanwege de veengrond. Gaswinning zal dit proces verstoren en de bodemdaling versnellen, met veel schadelijke gevolgen. Hebben we van de situaties in Groningen dan helemaal niets geleerd?

Als het elektriciteitsnet adequaat en snel wordt uitgebreid, zullen nog meer huishoudens en bedrijven "van het gas afgaan", waardoor deze risicovolle gaswinning niet nodig is.

Ik hoop, voor mijn kinderen en voor mijn mooie 'Heitelan', dat u een verstandig besluit neemt en Vermillion geen vergunning voor gaswinning verleent.

In afwachting en met vriendelijke groet, [REDACTED]

Verzonden: 6/8/2025 12:28:11 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

- 1- in dit veengebied is elke bodemdaling teveel en het leidt tot meer kosten en problemen voor waterafvoer
- 2- als we naar een toekomst zonder aardgas willen is de beste rem op het gebruik een beperkt aanbod en meer winnen past daar niet bij
- 3- geleerd uit het verleden dat bodemdaling tot schade leidt. Mogelijk tot aardbevingen. Dat kan alleen voorkomen worden door eerst aardbevingsvrij te bouwen en eerst maatregelen te nemen om risico's door bodemdaling te mitigeren. Daarna pas gaswinnen.
- 4- zodra bodemdaling inzet en boven de 2cm uitkomt moet de gaswinning stoppen.
- 5- om schade later aan te tonen moet er eerst geïnventariseerd worden. Dus volledig in kaart brengen wat de bouwkundige toestand is van o.a. mijn opgeknapt en onderheide monumentale woning zodat verzakking geconstateerd kan worden. Ikzelf mag aan dit monument ook vrijwel niets veranderen.
6. de huizen staan op slappe grond, onderheid op onderliggende zandlagen. Als dat zakt zal de constructie kapot gaan. Ik hoor graag hoe dat voorkomen wordt.

105102361_10851458_postzegel-basis.jpg

202501430

113 van 315

Verzonden: 6/8/2025 1:19:42 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens: Rijpma Holding BV

Organisatie: Loonbedrijf A.Rijpma BV

Zienswijze/reactie

Wij zijn voor de boorlocatie in Woudsend één van de dichts bijzijnde gebouwen en maken ons zorgen over de bodemdaling zo dicht bij ons gebouw. Ook vinden wij dat we met z'n allen van het gas afmoeten en dat doen wij ook. Maar in Nederland kunnen we niet meer salderen en de gaslocaties worden weer opgestart. Er wordt teveel verdient aan gas. dus onze investering op elektrisch is voor niets geweest.

Verzonden: 6/9/2025 2:31:51 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Aan het directoraat-generaal klimaat en energie,

Vanuit een informatiebrief (kenmerk 3952069570000) hebben wij vernomen dat gas in onze regio gewonnen gaat worden.

Er kan op dit voornemen gereageerd worden tot en met 26 juni wat wij bij deze doen, omdat wij ons grote zorgen maken over schade aan gebouwen welke kan ontstaan tijdens het ontginnen. Waarbij wij uw organisatie aansprakelijk zullen stellen.

Voordat de boringen in deze regio gaan beginnen gaan wij een onafhankelijk bureau een bouwtechnische keuring aan onze woning laten verrichten als bewijslast bij schade.

Het vertrouwen is helaas door alle eerder ontstane schade door boringen in bijvoorbeeld Groningen en de manier waarop daar mee om is gegaan volledig geschaad.

Hoogachtend,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Verzonden: 6/9/2025 4:56:45 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen gaswinning in Friesland en zeker in dit gebied Follega-Woudsend. Dit omdat gaswinning gepaard gaat met bodemdaling. Die extra bodemdaling gaat voor nog grotere problemen leiden in een toch al voor bodemdaling kwetsbaar (veen)gebied. Er gaan extra problemen komen met

- verzilting en dus landbouw, drinkwater,
- waterberging en dus veiligheid voor de inwoners
- schades aan onder andere dijken (weer die veiligheid) en huizen

Nu zal er aangevoerd worden dat schade hersteld en gecompenseerd gaat worden, maar:

- sommige schade zal onherstelbaar zijn (veen wat geoxideerd is krijg je niet meer terug)
- en de gaswinnende partij / verantwoordelijken voor schade herstel /compensatie zullen gaan touwtrekken over de verantwoordelijkheid en of en wie gaat betalen / compenseren. Ook al worden er allerlei 'garanties' gegeven dat dit niet zal gebeuren dan geven alle voorbeelden van eerdere gaswinningslocaties (Groningen) en mijnbouw gebieden (Limburg) met problemen helemaal geen vertrouwen.

Verzonden: 6/10/2025 8:36:14 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen gaswinning

De schade die in Groningen is aangericht door gaswinning laat ons duidelijk zien wat er gebeurt als economische belangen zwaarder wegen dan het welzijn van mensen en de bescherming van onze leefomgeving. Gebroken huizen, gebroken beloftes en een gebroken vertrouwen in de overheid. Die fouten mogen we nooit herhalen.

Daarom maak ik me zorgen over de plannen voor gaswinning in De Fryske Marren. Dit is een prachtig, kwetsbaar gebied. Met zijn meren, weides en dorpen is het een plek waar natuur, rust en gemeenschap samenkomen. Gaswinning — of het nu bovengronds of ondergronds is — hoort hier niet thuis.

De gevolgen voor het landschap, de waterhuishouding, de bodem en de leefomgeving kunnen groot zijn. Niet alles is in cijfers uit te drukken. Wat verloren gaat aan stilte, veiligheid en schoonheid, komt niet zomaar terug.

We moeten kiezen voor een toekomst die wél duurzaam is.

Geen nieuwe gaswinning. Geen nieuwe risico's. Laten we investeren in écht schone energie en onze verantwoordelijkheid nemen voor de generaties na ons. Want wat er in Groningen is gebeurd, mag nergens opnieuw gebeuren — en zeker niet hier, in De Fryske Marren.

Verzonden: 6/10/2025 11:54:35 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen proefboringen en gaswinning in de gemeente De Fryske Marren. De landelijke overheid moet zich richten op duurzame projecten zoals waterstof en electriciteit in plaats van gas wat voor veel ellende van de lokale bevolking zorgt. Wij zijn zelf al voor 95% van het gas af en de rest van Nederland kan dit ook. In Groningen hebben ze ondanks de belofte om de gaswinning te staken de gaswinning weer hervat. Ik wens geen schade aan mijn eigendom door de hebzucht van de landelijke overheid en Vermilion, daarom zal ik altijd tegen gaswinning zijn!

Verzonden: 6/10/2025 4:54:03 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen de plannen voor gaswinning of proefboringen in de gemeente de Fryske Marren. Ik ben bezorgd over bodem verzakking waardoor er schade aan het huis kan komen. Ook zitten wij vlakbij het drinkwater winnings gebied Spannenburg van Vitens en wat gebeurt er met de waterkwaliteit als er iets fout gaat met de gaswinning of proefboringen? Er worden levens op het spel gezet als de onbetrouwbare landelijke overheid hier mee doorgaat. De mensen in de omgeving van Slochteren in Groningen weten alles van het onbetrouwbare beleid van de landelijke overheid waar deze week de gaskraan weer werd opengezet na diverse beloften dat de kraan voorgoed dicht zou blijven!

Verzonden: 6/10/2025 7:20:08 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Hoe werkt schadevergoeding in een huurwoning?

Zijn er afspraken met woningstichting (b.v. Elan)?

Verzonden: 6/10/2025 7:27:26 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik ben tegen de gas win plannen bij Woudsend/Follega.

De elende die zich in Groningen afspeelt willen we absoluut niet in Friesland. In Groningen zijn de schadegevallen nog niet eens afgehandeld. Laat staan de emotionele schade, die is niet te herstellen. En hier wordt alweer een nieuw plan gemaakt.

Ook zitten we al met een boorlocatie in Toppenhuizen .Ik woon er precies tussenin. En het gaat mij dus wel degelijk aan.

Dit plan mag absoluut niet doorgaan. Zoek maar lokaties waar geen omwonenden zijn en waar aardbevingen geen schade toebrengt aan woningen, gebouwen en milieu .

Dit is een duidelijk protest tegen de voorgenomen plannen en ga ervan uit dat dit niet door zal gaan !!!!

Groet, [REDACTED]

Verzonden: 6/11/2025 11:55:22 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Smallepad

Huisnummer: 5

Postcode: 3811 MG

Woonplaats: Amersfoort

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Zienswijze/reactie

Geachte,

Op 14 mei jl. heeft u de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in kennis gesteld van het voornemen van Vermilion Energy Netherlands B.V. om aardgas te winnen uit het gasveld FFW in het zuidwesten van Fryslân. Ter voorbereiding en onderbouwing van dit besluit wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. U heeft de RCE gevraagd om te reageren op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die hiertoe wordt opgesteld. Namens de RCE reageer ik op deze concept NRD.

In het beoordelingskader (paragraaf 6.3.1), wordt archeologie en cultuurhistorie genoemd. De begripsdefinitie en uitwerking wijkt echter af van de wijze waarop cultureel erfgoed wettelijk is vastgelegd. Ik adviseer om aan te sluiten bij de definitie zoals opgenomen in de Omgevingswet: cultureel erfgoed, dat bestaat uit de aspecten gebouwde monumenten, archeologische monumenten, beschermde gezichten, cultuurlandschappen en roerend en immaterieel erfgoed. Zie hiervoor bijvoorbeeld de handreiking 'begrippenkader cultureel erfgoed onder de Omgevingswet' van de RCE:

Handreiking begrippenkader cultureel erfgoed onder de Omgevingswet | Publicatie | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Het FFW-gasveld is beoogd in Sudwest Fryslan, tussen Follega en Woudsend. In het gebied ligt het rijksbeschermd dorpsgezicht Woudsend. Een rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht wordt in paragraaf 6.3.1 niet genoemd. Ik adviseer om dit alsnog te doen, zodat het meegenomen en -gewogen kan worden in de (plan)MER.

Ik wens u veel succes met het vervolg.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Verzonden: 6/12/2025 10:55:55 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025.

Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.

Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied. Dit is van groot belang voor de burgers, bedrijven, decentrale overheden, water-, infrastructuur- en natuurbeheerder.

In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers en verantwoordelijke beheerders hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.

Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals gefundeerde angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.

Indieners willen een bouwkundige nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, onafhankelijke en deskundige nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgprocedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.

Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

Verzonden: 6/13/2025 10:54:19 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

/Users/[REDACTED]/Documents/Antwoord op : Reactie notitie Reikwijdte en Detailniveau VVE de Rakken versie AB pages kopie.pages

Het lukt niet om het document in te voegen.

Kan ik het ook per mail toesturen?

[REDACTED]

Van

Aan Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt gaswinning FFW
 Postbus 111
 7200 AC Drachten

Datum 13 juni 2025

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
 Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied. Dit is van groot belang voor de burgers, bedrijven, decentrale overheden, water-, infrastructuur- en natuurbeheerder.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers en verantwoordelijke beheerders hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals gefundeerde angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.
- Indieners willen een bouwkundige nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er

gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, onafhankelijke en deskundige nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

- Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgpcedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.
- Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

Graag ontvang ik uw antwoord.

met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

Verzonden: 6/13/2025 12:52:07 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: PDE Consultancy

Zienswijze/reactie

Wij maken ons grote zorgen over de gaswinning in dit veengebied met grote kans op verzakking in dit gebied. Wij dienen daarom de volgende bezwaren in:

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied waaronder Indyk valt, wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.

Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied. Dit is van groot belang voor de burgers, bedrijven, decentrale overheden, water-, infrastructuur- en natuurbeheerder.

- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers en verantwoordelijke beheerders hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.

- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals gefundeerde angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.

- Wij willen een bouwkundige nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek

van de schade. Kortom, onafhankelijke en deskundige nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

- Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgpcedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.
- Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

Verzonden: 6/13/2025 9:18:35 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Geachte,

Tot onze spijt moeten we lezen dat er een gaswinning gaat gestart worden v Follega tot Woudsend. We hebben de gevolgen in Groningen gezien.... Deze zijn tot op heden nog niet opgelost... dus laten we het niet opzoeken en gewoon niet starten met de gaswinning. Steek maar op een andere manier het energie probleem in (wind, zonnepanelen, kernenergie).

Mocht ik het moeten komen toelichten dan Ben ik bereid om dit te doen.

Mvg [REDACTED]

Verzonden: 6/15/2025 6:38:16 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Maak van friesland geen tweede Groningen er word in onze provincie nu al meer gas opgepompt dan in Groningen dus is het slechts een kwestie van tijd dat hier ook een enorme bodemdaling plaatsvindt waardoor mens en dier geraakt worden.

Verzonden: 6/16/2025 2:49:13 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Zie bijlage.

105208962_10866393_derde_reactie_op_NRD_gaswinning_FFW.docx

Van

Aan Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum 12 juni 2025

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Welk schadefonds wordt er opgericht om de eventuele schade veroorzaakt door de gaswinning te vergoeden en komt er een garantiestelling bij voorkeur door de Gemeente Súdwest-Fryslan dan wel deze gemeente samen met Vermilion Energie?
- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied. Dit is van groot belang voor de burgers, bedrijven, decentrale overheden, water-, infrastructuur- en natuurbeheerder.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers en verantwoordelijke beheerders hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals gefundeerde angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste

veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.

- Indieners willen een bouwkundige nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, onafhankelijke en deskundige nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

- Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgpcedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.
- Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

Verzonden: 6/16/2025 8:12:37 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Buurt en/of bewonersorganisatie

(Mede) namens:

Organisatie: Plaatselijk Belang Sint Nicolaasga

Zienswijze/reactie

Zie de brief in de bijlage.

Graag ontvangen wij een bevestiging van de ontvangst van dit bericht.

Met vriendelijke groet,

Plaatselijk Belang Sint Nicolaasga

105215665_10867499_Reactie_STT-FFW_notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau.docx

Aan Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt gaswinning FFW
 Postbus 111
 7200 AC Drachten

Plaats en Datum,

Geachte heer / mevrouw,

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
 Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied, iets wat burgers zeker aangaat.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.
- Indieners willen een nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij

haar onderzoek van de schade. Kortom, de nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Opmerkingen n.a.v. concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning-FFW

- In de concept-NRD ontbreekt uitsluiting van gaswinning in het gebied FFW vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. De burger wil hierin zekerheid hebben en ziet het als noodzakelijk dit op te nemen in het NRD om misverstanden in de vervolgpprocedure te voorkomen.

Dit betreft – Planning aanlegfase locatie(s).

- De bestaande locatie Woudsend maakt onderdeel uit van de maximaal drie mijnbouwlocaties op te richten in het gebied FFW. Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgpcedures.
- Uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient ook een plek in de NRD.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/17/2025 10:10:21 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

We zitten nu al met waterproblemen in de oude kern van woudsend waar historisch panden staan in en beschermd dprpsgezicht.

Verzonden: 6/18/2025 12:31:51 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Maatschappelijke organisatie

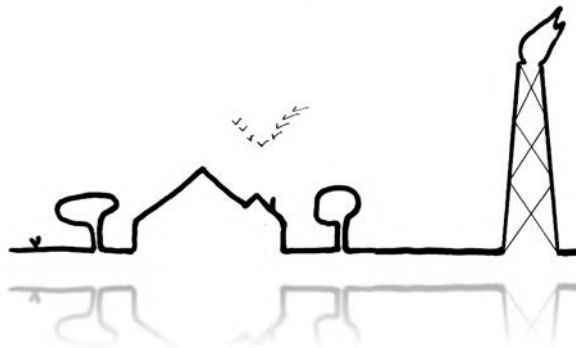
(Mede) namens:

Organisatie: Stichting Tegengas Tjeukemeer

Zienswijze/reactie

Reactie in bijlage

105248124_10871703_Reactie_STT-FFW_notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau_14062025.pdf

Stichting Tegengas Tjeukemeer - FFW

Aan Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

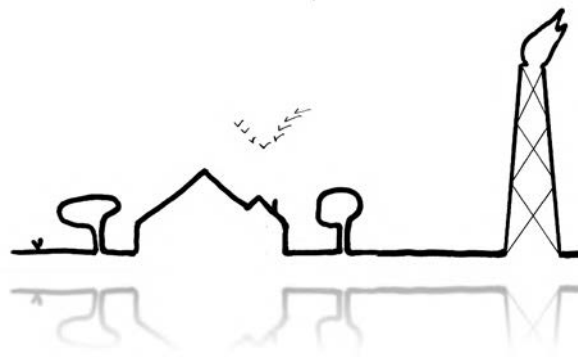
Doniaga, 14 juni 2025.

Geachte heer / mevrouw,

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied, iets wat burgers zeker aangaat.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu voorop staat' en dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu voorop staat' is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.

- Indieners willen een nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, de nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Opmerkingen n.a.v. concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning-FFW

- In de concept-NRD ontbreekt uitsluiting van gaswinning in het gebied FFW vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. De burger wil hierin zekerheid hebben en ziet het als noodzakelijk dit op te nemen in het NRD om misverstanden in de vervolprocedure te voorkomen.

Dit betreft – Planning aanlegfase locatie(s).

- De bestaande locatie Woudsend maakt onderdeel uit van de maximaal drie mijnbouwlocaties op te richten in het gebied FFW. Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolprocedures.
- Uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient ook een plek in de NRD.

Met vriendelijke groet,

Stichting Tegengas Tjeukemeer

Verzonden: 6/18/2025 4:33:01 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt gaswinning FFW
 Postbus 111
 7200 AC Drachten

17 juni 2025,

Geachte dame, heer

Naar aanleiding van mijn aanwezigheid op 5 juni j.l. tijdens de inloopbijeenkomst over de gaswinning FFW te Woudsend heb ik een aantal opmerkingen en vragen betreffende 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025.

Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
 Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied. Dit is van groot belang voor de burgers, bedrijven, decentrale overheden, water-, infrastructuur- en natuurbeheerder.
 Op mijn vraag bij de Vermilion-stand over bodemdaling kreeg ik het antwoord dat, naast natuurlijke bodemdalingen vanwege het veengebied waar Woudsend op ligt, gasboring ook altijd gepaard gaat met bodemdaling. Alleen kan dit jaren en jaren duren voordat het merkbaar is. Als voorbeeld noemde hij de bodemdaling van 22 cm. bij Burgum waar sinds begin 1970 Vermilion gas wint. Dit verontrust mij zeer, temeer omdat bodemdaling altijd gepaard gaat met een relatieve waterpeil stijging omdat Wetterskip Fryslân de waterstand niet aanpast cq. verlaagt. Voor mij is deze extra bodemdaling en diensengevolge de relatieve waterpeil stijging veroorzaakt door gaswinning FFW volstrekt onaanvaardbaar vanwege alle risico's die hierdoor ontstaan!
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers en verantwoordelijke beheerders hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals gefundeerde angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste

veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.

- Indieners willen een bouwkundige nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, onafhankelijke en deskundige nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD. Tijdens de inloopbijeenkomst deelde de woordvoerder van het ministerie KGG tot mijn stomme verbazing ook mede dat een nulmeting oftewel een bouwkundige vooropname juridisch geen enkele zin heeft wat door Vermilion werd bevestigd. Schade moet gemeld worden bij de Commissie Mijnbouwschade die a.d.h.v. allerlei procedures een bindende uitspraak doet. Kortom: de eigenaar van het o.g. wordt buitenspel gezet. Hier ben ik het uiteraard volstrekt mee oneens en heb het bureau Thorbecke te Zwolle al geraadpleegd door wie ik t.z.t. een bouwkundige vooropname zal laten verrichten mocht Vermilion vergunning krijgen en daadwerkelijk met gaswinning start.

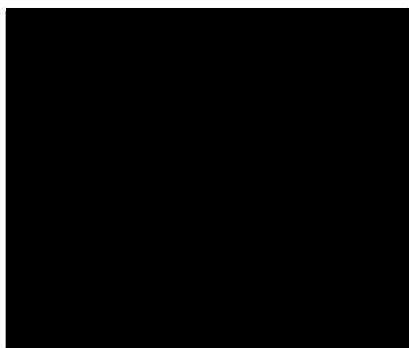
Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

- Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgpcedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.
- Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

In afwachting van uw antwoord,

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/19/2025 2:01:27 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Er wordt niet geluisterd naar wat het volk wil. De democratie is daardoor in het geding. Gemeente sud west fryslan, de provincie en alle andere betrokken instanties hebben dit verworpen. Friesland wil dit dus niet. De inwoners zijn "uit gelachen". Er werd al geboord voordat ons iets werd medegedeeld. Toen we mochten kiezen was alles al bepaald. met afkeuring van alles en iedereen.

Van een nul meting wil Vermillion niets weten. Dus als we (nog sneller) gaan zakken is dat blijkbaar jammer voor deze provincie.

Wat er in de provincie Groningen is gebeurd is blijkbaar geen les geweest.

wij protesteren. wij willen dit niet!

We(in onze provincie) hebben al van alles gedaan om stroom op te wekken.

dus waarom nu (weer) gas promoten. de redenen zijn oneigenlijk .

overgaan op energie/stroom zou nu de promotie moeten zijn. en zeker geen gaswinning

19-6-2025

Hierbij machtig ik mijn echtgenoot

[REDACTED]

Om mijn ongenoegen te uiten aangaande de gasboringen en door Vermillion al bepa
gaswinning in Friesland , waarbij in het bijzonder in Oppenhuizen

[REDACTED]

Verzonden: 6/20/2025 12:44:22 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: Mede namens:

[REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Ik heb het plan en de reactie-nota gelezen over de gaswinning in het gebied FFW. Veel opmerkingen van inwoners zijn daarin maar heel kort genoemd of niet goed beantwoord. Daarom wil ik met deze brief nog eens duidelijk maken wat ik belangrijk vind en wat ik graag terugzie in het definitieve plan.

1. Wat ik belangrijk vind

Veiligheid bij gaswinning

Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.

Bescherming van ons drinkwater

In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.

Bodemdaling en schade

Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.

Nulmetingen

Ik vind het belangrijk dat er nulmetingen worden gedaan. Zo weten we hoe gebouwen ervoor staan vóórdat er gas wordt gewonnen. Dat helpt later om schade goed te kunnen beoordelen.

2. Nog een paar punten

- Ik wil dat duidelijk wordt vastgelegd dat er geen gaswinning plaatsvindt vanuit Oldelamer of Oppenhuizen in het FFW-gebied.
- Als er drie gaswinlocaties komen, moeten die precies worden omschreven, zodat er later geen misverstanden zijn.
- Gaswinning vanuit plekken buiten het FFW-gebied mag niet in ons gebied plaatsvinden.

Ik hoop dat u deze punten serieus neemt en meeneemt in het verdere plan.

Verzonden: 6/20/2025 2:05:21 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: [invullen datum indiening]

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinning in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijengevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Verzonden: 6/20/2025 2:47:17 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie: Medisch pedicure

Zienswijze/reactie

De boorput is onstabiel en ligt in de buurt v waterzuiverings gebied Spannenburg

Dit vergroot het risico op schade aan het milieu

Ook is er kort geleden geïnvesteerd vh hemelwaterafvoer rioolstelsel

Bovendien hebben wij veel monumentale panden

Boring zou een aantasting zijn in ons prachtige leefgebied

Bovendien als er eventuele schade zou ontstaan

Verhalen wij die op jullie organisatie

Die zonodig hier wil gaan boren

Groet [REDACTED] ondernemer en inwoner v [REDACTED]

Verzonden: 6/20/2025 3:16:14 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Bijgaand mijn reactie op de c-NRD.

105277501_10878093_Gaswinning_Participatie_-_reactie_op_concept_NRD_-_ [REDACTED].pdf

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW Postbus 111 7200 AC
Drachten

Datum: 20 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega –
Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.
- In recreatiepark 'de Rakken' en semi-recreatiepark 'Waterwende' (131 huizen met adres 'de Greiden' waarvan een flink deel permanent bewoond) is bij de bouw geen rekening gehouden met een aardbevingszone, deze is hier niet van toepassing. Bij het boren naar gas kunnen t.z.t. aardbevingen worden verwacht met mogelijk aanzienlijke schade. Logischerwijs zal dergelijke schade geclaimd gaan worden bij de veroorzakers van zulke aardbevingen - die nu in het geheel NIET voorkomen.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Verzonden: 6/20/2025 9:07:31 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Gelet op de enorme gevolgen van gaswinning in bewoonde gebieden met de daaraan gekoppelde oneindige procedures betreffende de schade afhandeling is het zeer ongewenst deze methodiek toe te passen in de Zuidwesthoek van Friesland..

Verzonden: 6/20/2025 9:19:16 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

- Deskundigen hebben ons gewaarschuwd en ervan verzekerd dat onze huizen wel degelijk zullen gaan verzakken en grote schade zullen oplopen bij gaswinning in Woudsend.
- Er is aangetoond dat boorput Woudsend 1 uit 1987 die er al is beslist zeer onveilig is met gaslekkages naar het nabijgelegen drinkwaterwingebied van VITENS in Spannenburg
- Uitstoot van CO2: boeren en burgers doen hun uiterste best om de CO2 uitstoot te verminderen. Door de boring zal er juist heel veel CO2 vrijkomen en dat is heel schadelijk voor onze gezondheid, dat kan de regering toch niet willen en de Europese unie al helemaal niet.
- Veiligheid: Onze veiligheid staat voorop, zowel geestelijk als lichamelijk klachten kunnen we door deze situatie oplopen.
- Ons drinkwater zal door de boringen ook ernstig vervuild raken.
- Aardbevingen, veroorzaakt door gaswinning, hebben het leefklimaat in de provincie Groningen voor een groot deel verwoest, dat wordt dus ook ons voorland in Woudsend.
- Woudsend heeft veel oude historische monumenten die zwaar onder de gaswinning te lijden zullen krijgen.
- Het gebied grenst ook nog eens aan een beschermd Natura 2000 gebied.
- In Artikel 21 en 22 van de Nederlandse Grondwet staat: "De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu" en "De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid". Daar wordt hier duidelijk aan voorbij gegaan.
- Waardevermindering van onze huizen, dat willen we niet.
- De o zo nodige nieuwbouw zal op losse schroeven komen te staan want wie gaat er een huis kopen/huren in een gaswinningsgebied?
- We willen pertinent niet dat de gasboringen hier gaan plaatsvinden maar voor het geval we toch voor het blok worden gezet: Hoe en op welke termijn worden de reparatiekosten etc. dan vergoed?

Tot slot behoud ik mij het recht voor om mijn zienswijze later nog aan te vullen en/of te veranderen.

Bij voorbaat dank!!!

Verzonden: 6/20/2025 10:17:21 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Mijn brief is als bijlage toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

105282474_10879040_Brief_gaswinning_FFW_20-07-2025.pdf

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: Woudsend, 20 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025 en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

Belangrijkste punten en verzoeken

1. Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de korte- en langetermijneffecten van gaswinning voor dit gebied. Daarbij moet specifiek aandacht zijn voor de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen voor het landschap en de leefomgeving van bewoners.

Voor het dorp Woudsend, dat kwetsbaar ligt in een soort 'kommetje', is het risico op waterproblemen en bodemdaling extra groot. Bovendien is recent fors geïnvesteerd in het vernieuwen van het rioolstelsel en de hemelwaterafvoer. Verzakkingen als gevolg van gaswinning kunnen deze kostbare voorzieningen ondermijnen. Ook telt Woudsend circa veertig monumentale panden, die extra gevoelig zijn voor schade door bodembeweging.

2. Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied bevinden zich een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij om een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. In het bijzonder wijzen wij op de instabiele boorput bij Woudsend, die zich dicht

bij het waterwingebied van Spannenburg bevindt. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

3. Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de Kamerbrief van 6 december 2024, waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

4. Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is essentieel om latere veranderingen objectief vast te stellen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken daarom nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

5. Leefkwaliteit en woongenot

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners. De ingrepen raken direct aan hun leefkwaliteit. De NRD dient de impact op gezondheid, veiligheid en de dagelijkse leefomgeving van omwonenden expliciet mee te nemen.

Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen, om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covering the signature of the official.

Verzonden: 6/21/2025 11:49:59 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

registratienummer 202503207!

Ik zie dat ik mijn reactie verstuurd heb met een foutief emailadres. [REDACTED]

Daarom verstuur ik mijn brief nogmaals met ,mijn eigen emailadres. Kunt u bovenvermeld registratienummer verwijderen?

In de bijlage treft u mijn zienswijze opnieuw

105285589_10879438_20250621Brief_Gaswinning_Participatie_Aanvullende_Punten.pdf

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Afzender:

Datum: 21 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), wil ik hierbij graag enkele aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geld uitgegeven in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend kenmerkt zich door het historische centrum met heel veel monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

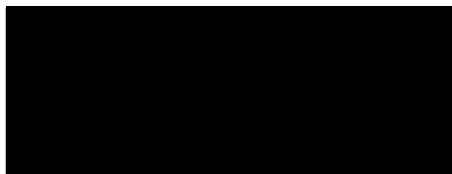
Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Adres:

Contact:

Verzonden: 6/21/2025 12:38:53 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: Mijn man [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Stop wij zijn tegen gaswinning in Woudsend ,& omstreken.

Hebben jullie niet geleerd van Groningen en omstreken,,

Jullie wonen zelf zeker in de randstad en zo.

We moeten iedereen van het gas af,en jullie gaan gaa aanboren HOE DAN.. dom dom dom

Verzonden: 6/21/2025 2:36:50 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 21-6-2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), wil ik graag de volgende reactie inbrengen.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijengevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden. Woudsend ligt kwetsbaar in het lage midden van Friesland. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen. Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage

hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening. Dat de boorput instabiel is werd ontkend door de vertegenwoordiger van Vermillion op de informatiebijeenkomst. Wij verzoeken daarom om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de stabiliteit van de boorput bij Woudsend.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent tevens een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgprocedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Verzonden: 6/21/2025 2:40:49 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFWP
Postbus 1117200 AC Drachten

Datum: 21 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A solid black rectangular box used to redact a signature.

Verzonden: 6/21/2025 4:58:58 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Gaswinning participatie

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW Postbus 111 7200 AC Drachten

Datum: 21 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht. Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinning in veenweidegebied FFW De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid) De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Naam: [REDACTED] Adres: [REDACTED] Contact:
[REDACTED]

Verzonden: 6/21/2025 6:24:34 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

ik maak me zorgen om de gaswinning

105288330_10879802_Gaswinning_Participatie_Aanvullende_Punten.docx

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW Postbus 111 7200 AC
Drachten

Datum: 20 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega –
Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Adres:

Contact:

Verzonden: 6/22/2025 10:58:26 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens: [REDACTED]. [REDACTED]

Organisatie: Freshwater Fish Trading

Zienswijze/reactie

Wij zijn tegen omreden van bodemdaling en schade. En in een tijd dat we van het gas afwillen is het niet nodig om nieuwe gas vonsten aan te boren

Verzonden: 6/22/2025 5:36:18 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 22 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie in Bijlage onder uw aandacht.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

105292440_10880624_Reactie_op_de_c-NRD_Gaswinning_FFW_Participatie_22.06.25.pdf

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 22 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Reikwijdte MER moet schade door ontregeling grondwaterhuishouding in heel Friesland meenemen en niet beperken tot een straal van 5 kilometer

Tijdens de voorlichtingsavond van 5 juni 2025 in Woudsend heeft een vertegenwoordiger van het Ministerie van K&GG aangegeven dat de reikwijdte van de MER beperkt is tot een straal van 5 KM rondom het gaswingebed. Dit is te veel te weinig. De Reikwijdte van de MER moet schade door ontregeling grondwaterhuishouding in heel Friesland meenemen om de volgende redenen:

- Boren naar aardgas in Woudsend ontregelt niet alleen de grondwaterhuishouding in Woudsend, maar ook in de rest van Friesland. In ons veenweidegebied zakt de bodem van nature al. Gasboringen zullen verder bijdragen tot een versnelde bodemdaling. Dit leidt onder andere tot verdere verzakkingen van monumentale panden en woningen (oudste woning in ons dorp dateert van 1652), boerderijen en leidt tot geknapte drainagebuizen voor de ontwatering van landbouwgronden.
- Commissie Bodemdaling door Aardgaswinning geeft op haar website aan dat de doorvaarthoogte van bruggen zal afnemen en dat oeverconstructies en kades lager komen te liggen. Dit zal ook negatieve gevolgen hebben voor de economie in het waterrijke Friesland, waar het watersport-toerisme een belangrijk onderdeel van is. Verder verminderen de hoogtes van zeedijken, zeesluizen en buitendijks gelegen terreinen ten opzichte van de zeespiegel. Hiermee wordt het risico op overstromingen dus groter.
- Het Wetterskip Fryslân (Waterschap Friesland) heeft al aangegeven de waterstand niet mee te laten zakken met de bodemdaling. De reden hiervoor is dat anders meer Waddenzeewater via kwel de kleigronden in de kuststreek zal verzouten, waardoor gewasopbrengsten zullen dalen. De hoger gelegen zandgronden in Fryslân zullen bij verlaging van het waterpeil juist verder verdrogen met alle negatieve gevolgen voor de bestaande natuur in bijv. Nationaal Park Drents- Friese Wold en Fochteloerveen, een uniek hoogveengebied, tot gevolg.
- Woudsend en omgeving zal door de lagere ligging alleen maar natter en drassiger worden, terwijl bij intense regen het water nu al niet weg kan en straten blank komen te staan.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie

Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Verzonden: 6/22/2025 6:56:50 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

maak me ernstig zorgen omdat het in het waterwingebied ligt van spannenburg en dat is het grootste water pomp station van nederland

105292667_10880721_Gaswinning_Participatie.docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 22 06 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covering the signature and name of the sender.

Verzonden: 6/22/2025 7:48:55 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Wij maken ons grote zorgen over de te verwachten bodemdaling in de wijde omgeving.

Mede omdat ook al aan de andere zijde van het Tjeukemeer plannen zijn voor gas winning. ook het risico op aardtrillingen is in dit gebied groot door de grondsamenstelling.

Nederland moet van het gas af dus is het niet te verkopen dat er opnieuw winlocaties aangewezen worden.

Groningen heeft genoeg bewezen.

Verzonden: 6/22/2025 7:56:44 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie de bijlage

105292890_10880794_Reactie_nota_gaswinning_22_juni_2025.docx

Aan:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 22 juni 2025

Onderwerp: Mijn reactie op het plan voor gaswinning en hoe u met de reacties bent omgegaan

Geachte heer/mevrouw,

Ik heb het plan en de reactie-nota gelezen over de gaswinning in het gebied FFW. Veel opmerkingen van inwoners zijn daarin maar heel kort genoemd of niet goed beantwoord. Daarom wil ik met deze brief nog eens duidelijk maken wat ik belangrijk vind en wat ik graag terugzie in het definitieve plan.

1. Wat ik belangrijk vind

Veiligheid bij gaswinning

Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.

Bescherming van ons drinkwater

In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.

Bodemdaling en schade

Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.

Nulmetingen

Ik vind het belangrijk dat er nulmetingen worden gedaan. Zo weten we hoe gebouwen ervoor staan vóórdat er gas wordt gewonnen. Dat helpt later om schade goed te kunnen beoordelen.

2. Nog een paar punten

- Ik wil dat duidelijk wordt vastgelegd dat er geen gaswinning plaatsvindt vanuit Oldelamer of Oppenhuizen in het FFW-gebied.
- Als er drie gaswinlocaties komen, moeten die precies worden omschreven, zodat er later geen misverstanden zijn.

- Gaswinning vanuit plekken buiten het FFW-gebied mag niet in ons gebied plaatsvinden.

Ik hoop dat u deze punten serieus neemt en meeneemt in het verdere plan.

Dan nog een paar opmerkingen:

Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Ik verzoek u ook deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covering the signature area.

Verzonden: 6/22/2025 8:36:05 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Buurt en/of bewonersorganisatie

(Mede) namens:

Organisatie: Bewoner van Woudsend

Uw zienswijze/reactie:

zie bijlage

105293061_10880833_gaswinning_[REDACTED].docx

Reactie op het plan voor gaswinning in het gebied Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 22.06.2025

Onderwerp: Mijn reactie op het plan voor gaswinning en hoe u met de reacties bent omgegaan

Geachte heer/mevrouw,

Ik heb het plan en de reactie-nota gelezen over de gaswinning in het gebied FFW. Veel opmerkingen van inwoners zijn daarin maar heel kort genoemd of niet goed beantwoord. Daarom wil ik met deze brief nog eens duidelijk maken wat ik belangrijk vind en wat ik graag terugzie in het definitieve plan.

1. Wat ik belangrijk vind

Veiligheid bij gaswinning

Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.

Bescherming van ons drinkwater

In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.

Bodemdaling en schade

Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.

Nulmetingen

Ik vind het belangrijk dat er nulmetingen worden gedaan. Zo weten we hoe gebouwen ervoor staan vóórdat er gas wordt gewonnen. Dat helpt later om schade goed te kunnen beoordelen.

2. Nog een paar punten

- Ik wil dat duidelijk wordt vastgelegd dat er geen gaswinning plaatsvindt vanuit Oldelamer of Oppenhuizen in het FFW-gebied.

- Als er drie gaswinlocaties komen, moeten die precies worden omschreven, zodat er later geen misverstanden zijn.

- Gaswinning vanuit plekken buiten het FFW-gebied mag niet in ons gebied plaatsvinden.

Ik hoop dat u deze punten serieus neemt en meeneemt in het verdere plan.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted title]

Verzonden: 6/23/2025 9:59:43 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Wij vrezen dat deze gaswinning beschadigingen aan onze woning gaat veroorzaken.

Verzonden: 6/23/2025 10:00:33 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

105299447_10881599_Brief_Gaswinning_Participatie_[REDACTED].docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 23 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Verder wordt er voorbij gegaan aan het feit dat de boorput bij Woudsend instabiel is.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Tevens wordt er voorbij gegaan

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

e-mail:

[Redacted email address]

Verzonden: 6/23/2025 10:14:45 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Mask bezwaar regen de gasvorming voorbereidingen etc in dit gebied waar wij wonen. Het us veenweidegebied gebied, waterwingebied, natura 2000 in nabijheid, en wij wonen in een kwetsbaar pand, beschermd dorpsgezicht.

Vandaar ons bezwaar

Verzonden: 6/23/2025 11:10:42 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Door de gaswinning in Woudsend kan verzakking van de grond worden veroorzaakt.

Verzonden: 6/23/2025 11:24:38 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Mijn reactie kunt u vinden in de bijlage

105304481_10881964_Reactie_op_de_Notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau_.docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 23 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

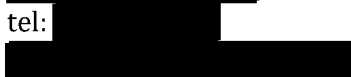
De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

tel:

Verzonden: 6/23/2025 12:24:21 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Van [REDACTED]
[REDACTED]

Aan Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum 23 juni 2025

Naar aanleiding van de 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025, hebben wij de volgende opmerkingen.

De volgende reacties zijn ons inziens niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

Op het punt van de mogelijkheid om veilig en verantwoord gas te winnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied, wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.

Hierbij mag zeker niet ontbreken wat de onomkeerbare gevolgen van gaswinning zijn voor het waterbeheer in dit veenweide gebied.

In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers en verantwoordelijke beheerders hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook voor dit risico zien wij graag een deskundig en onafhankelijk onderzoek opgenomen in de NRD.

Zorgen over mogelijke schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals gefundeerde angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied.

Indieners willen een bouwkundige nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting toont echter wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, onafhankelijke en deskundige nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Daarnaast hebben wij de volgende opmerkingen met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolprocedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.

Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

Hoogachtend,

[Redacted signature]

Verzonden: 6/23/2025 1:05:52 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Reactie op de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 23-6-2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengen ondergetekenden de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Verzonden: 6/23/2025 7:11:02 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Hierbij ontvangt u een brief met een bijlage.

Graag goed en grondig verwerken.

105312357_10883807_Brief__en_bijlage_Gaswinning_Participatie_Docx.docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 23 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Volgens de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A black rectangular redaction box covering the signature and name of the sender.

Bijlage: 1

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leef kwaliteit.
- Voor vele inwoners van Woudsend, Follega brengt gaswinning ook de nodige gezondheidsproblemen met zich mee. En dus extra kosten.
- Zonder gaswinning is het zelfs zo dat in de woonwijk Skar 1, de tuinen in zo'n 16 jaar al 25 cm. gezakt zijn. Dat is al heel veel.
- Een paar stukken in het gebied vallen onder Natura 2000. Hier kan men ook geen bodemdaling gebruiken.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Verzonden: 6/23/2025 8:25:57 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Je zei:

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinning in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.

- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.

- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

ChatGPT zei:

Het lijkt erop dat je een formele reactie schrijft op een plan of voorstel voor gaswinning in een bepaald gebied. Je hebt duidelijk een aantal belangrijke punten die je wilt aandragen. Als je het wilt, kan ik je helpen om de brief verder te verfijnen of aan te vullen, of kan ik kijken naar de formulering als je dat nodig hebt.

Heb je specifieke onderdelen waar je feedback op zou willen, of is het meer een vraag over de opbouw of de toon van de brief?

Je zei:

Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

ChatGPT zei:

Het klinkt alsof je specifieke zorgen hebt over de impact van gaswinning op Woudsend en de omliggende omgeving. Dit is een belangrijk punt, vooral gezien de kwetsbaarheid van het dorp en de waardevolle infrastructuur. Hier is een herschreven versie van jouw tekst, die misschien nog iets sterker de zorgen en verzoeken verwoordt:

Aan: [Naam ontvanger/organisatie]

Betreft: Reactie op gaswinning nabij Woudsend – Participatie en risico's

Geachte heer/mevrouw,

Met betrekking tot de voorgenomen gaswinning in de regio FFW en de bijbehorende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), willen wij specifiek de situatie rondom het dorp Woudsend onder de aandacht brengen. Woudsend bevindt zich in een geografisch kwetsbaar gebied en de gevolgen van gaswinning zouden hier ernstige risico's met zich meebrengen. Wij verzoeken u deze punten serieus te overwegen in de verdere uitwerking van de NRD.

Kwetsbare ligging van Woudsend

Woudsend ligt in een soort "kom" en is daardoor extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling, verzakkingen en waterproblemen. De ligging vergroot het risico op schade aan de ondergrond, infrastructuur en het milieu.

Instabiliteit van de boorput bij Woudsend

De boorput nabij Woudsend is niet alleen instabiel, maar ligt ook dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit verhoogt de kans op schade aan zowel het milieu als de drinkwatervoorziening.

De veiligheid van deze vitale bronnen moet gewaarborgd blijven, gezien het belang van schoon drinkwater voor de regio.

Recentelijke investeringen in infrastructuur

Woudsend heeft recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van het hemelwaterafvoer- en rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze aanzienlijke financiële inspanningen ondermijnen en leiden tot onherstelbare schade aan de infrastructuur.

Risico voor monumentale panden

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden, waarvan vele kwetsbaar zijn voor schade door bodembeweging. Gaswinning in deze regio zou het risico op schade aan deze waardevolle gebouwen vergroten en daarmee ook de historische en culturele waarde van het dorp in gevaar brengen.

Leefkwaliteit van de inwoners

Gaswinning in of nabij Woudsend zou direct inbreuk maken op het woongenot van de inwoners en hun leefkwaliteit aantasten. De gevolgen van bodemdaling en de toegenomen risico's voor de omgeving zouden een negatieve invloed hebben op de gezondheid, veiligheid en het dagelijks leven van de bewoners.

Wij verzoeken u deze zorgen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Gezien de potentiële impact op de bewoners, de omgeving en de waardevolle infrastructuur, achten wij het noodzakelijk dat er grondig onderzoek wordt uitgevoerd naar de gevolgen van gaswinning in deze kwetsbare regio.

Wij danken u bij voorbaat voor uw aandacht en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[Je naam]

[Je functie/organisatie]

[Contactgegevens]

Heb je nog aanvullingen of wil je iets anders aanpassen? Het klinkt alsof je echt wilt benadrukken hoe kwetsbaar het gebied is en dat het zorgvuldig geëvalueerd moet worden, wat ik in deze versie heb geprobeerd te onderstrepen.

Je zei:

Kunnen beide teksten worden samengevoegd tot 1 brief

ChatGPT zei:

Zeker, hier is een versie van de brief waarin de twee teksten zijn samengevoegd. Ik heb geprobeerd de zorgen en verzoeken vanuit beide teksten duidelijk en logisch te integreren:

Aan: [Naam ontvanger/organisatie]

Betreft: Reactie op gaswinning nabij Woudsend – Participatie en risico's

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengen wij de volgende reactie onder uw aandacht, specifiek met betrekking tot de situatie rondom het dorp Woudsend.

Kwetsbaarheid van Woudsend en de gevolgen van gaswinning

Woudsend ligt in een geografisch kwetsbaar gebied, namelijk in een soort "kom". Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen. Deze kwetsbare ligging vergroot de kans op schade aan de ondergrond, de infrastructuur en het milieu. Gaswinning in deze regio zou niet alleen de leefomgeving van de inwoners in gevaar brengen, maar ook de waardevolle investeringen in de infrastructuur, zoals de recent vernieuwde hemelwaterafvoer en het rioolstelsel, ondermijnen. Verzakkingen als gevolg van gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen onherstelbaar beschadigen.

Instabiliteit van de boorput en risico voor drinkwater

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan zowel het milieu als de drinkwatervoorziening. Gezien de essentiële rol van het waterwingebied voor de regio, verzoeken wij om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de risico's van gaswinning in dit gebied, met nadruk op de veiligheid van het drinkwater en de mogelijke impact op de kwaliteit van het grondwater.

Monumentale panden en de impact op cultuurhistorisch erfgoed

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden, die van groot historisch en cultureel belang zijn. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging. Wij verzoeken om aandacht voor de bescherming van dit erfgoed, en dat de risico's van gaswinning op de stabiliteit van deze panden volledig in kaart worden gebracht.

Leefkwaliteit van de inwoners

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit. De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor schade aan woningen en infrastructuur moeten serieus worden genomen. De veiligheid van de bewoners en het behoud van hun leefomgeving moeten altijd prioriteit hebben.

Verzoek om aanvullend onderzoek en garanties

Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning in het veenweidegebied, met specifieke aandacht voor de complexiteit van bodemdaling, waterbeheer, en de onomkeerbare gevolgen voor de omgeving. Dit onderzoek moet ook de gevolgen voor de drinkwatervoorziening, de veiligheid van monumentale panden en de algemene leefkwaliteit van de inwoners meenemen.

Daarnaast wijzen wij erop dat in de concept-NRD geen expliciete uitsluiting is opgenomen voor gaswinning in of nabij Woudsend. Wij verzoeken u deze locatie uitdrukkelijk uit te sluiten van de gaswinningsactiviteiten om verdere risico's voor de inwoners en de omgeving te vermijden.

Conclusie

Gezien de potentieel ernstige gevolgen van gaswinning in dit kwetsbare gebied, verzoeken wij u deze zorgen en verzoeken zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Wij hopen dat er adequate maatregelen worden getroffen om de veiligheid van de bewoners, de bescherming van monumentaal erfgoed, en de kwaliteit van de omgeving te waarborgen.

Wij danken u voor uw aandacht en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Verzonden: 6/23/2025 8:29:00 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengen wij de volgende reactie onder uw aandacht, specifiek met betrekking tot de situatie rondom het dorp Woudsend.

Kwetsbaarheid van Woudsend en de gevolgen van gaswinning

Woudsend ligt in een geografisch kwetsbaar gebied, namelijk in een soort "kom". Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen. Deze kwetsbare ligging vergroot de kans op schade aan de ondergrond, de infrastructuur en het milieu. Gaswinning in deze regio zou niet alleen de leefomgeving van de inwoners in gevaar brengen, maar ook de waardevolle investeringen in de infrastructuur, zoals de recent vernieuwde hemelwaterafvoer en het rioolstelsel, ondermijnen. Verzakkingen als gevolg van gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen onherstelbaar beschadigen.

Instabiliteit van de boorput en risico voor drinkwater

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan zowel het milieu als de drinkwatervoorziening. Gezien de essentiële rol van het waterwingebied voor de regio, verzoeken wij om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de risico's van gaswinning in dit gebied, met nadruk op de veiligheid van het drinkwater en de mogelijke impact op de kwaliteit van het grondwater.

Monumentale panden en de impact op cultuurhistorisch erfgoed

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden, die van groot historisch en cultureel belang zijn. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging. Wij verzoeken om aandacht voor de bescherming van dit erfgoed, en dat de risico's van gaswinning op de stabiliteit van deze panden volledig in kaart worden gebracht.

Leefkwaliteit van de inwoners

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit. De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor schade aan woningen en infrastructuur moeten serieus worden genomen. De veiligheid van de bewoners en het behoud van hun leefomgeving moeten altijd prioriteit hebben.

Verzoek om aanvullend onderzoek en garanties

Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning in het veenweidegebied, met specifieke aandacht voor de complexiteit van bodemdaling, waterbeheer, en de onomkeerbare gevolgen voor de omgeving. Dit onderzoek moet ook de gevolgen voor de drinkwatervoorziening, de veiligheid van monumentale panden en de algemene leefkwaliteit van de inwoners meenemen.

Daarnaast wijzen wij erop dat in de concept-NRD geen expliciete uitsluiting is opgenomen voor gaswinning in of nabij Woudsend. Wij verzoeken u deze locatie uitdrukkelijk uit te sluiten van de gaswinningsactiviteiten om verdere risico's voor de inwoners en de omgeving te vermijden.

Conclusie

Gezien de potentieel ernstige gevolgen van gaswinning in dit kwetsbare gebied, verzoeken wij u deze zorgen en verzoeken zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Wij hopen dat er adequate maatregelen worden getroffen om de veiligheid van de bewoners, de bescherming van monumentaal erfgoed, en de kwaliteit van de omgeving te waarborgen.

Wij danken u voor uw aandacht en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Verzonden: 6/23/2025 8:29:24 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: [REDACTED] 23 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025 en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

Belangrijkste punten en verzoeken

1. Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Daarbij moet specifiek aandacht zijn voor de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen voor het landschap en de leefomgeving van bewoners.

Voor het dorp Woudsend, dat kwetsbaar ligt in een soort 'kommetje', is het risico op waterproblemen en bodemdaling extra groot. Bovendien is recent fors geïnvesteerd in het vernieuwen van het rioolstelsel en de hemelwaterafvoer. Verzakkingen als gevolg van gaswinning kunnen deze kostbare voorzieningen ondermijnen. Ook telt Woudsend circa veertig monumentale panden, die extra gevoelig zijn voor schade door bodembeweging.

2. Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied bevinden zich een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij om een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. In het bijzonder wijzen wij op de instabiele boorput bij Woudsend, die zich dicht bij het waterwingebied van Spannenburg bevindt. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

3. Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de Kamerbrief van 6 december 2024, waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

4. Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is essentieel om latere veranderingen objectief vast te stellen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken daarom nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

5. Leefkwaliteit en woongenot

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners. De ingrepen raken direct aan hun leefkwaliteit. De NRD dient de impact op gezondheid, veiligheid en de dagelijkse leefomgeving van omwonenden expliciet mee te nemen.

Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen, om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/23/2025 10:06:05 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

105313695_10884198_Bezwaar_gaswinning_Woudsend.pdf

**Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning
Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)**

Aan: Bureau Energieprojecten - Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 22 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW
d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Ik heb het plan en de reactie-nota gelezen over de gaswinning in het gebied FFW. Veel opmerkingen van inwoners zijn daarin maar heel kort genoemd of niet goed beantwoord. Daarom wil ik met deze brief nog eens duidelijk maken wat ik belangrijk vind en wat ik graag terugzie in het definitieve plan.

1. Wat ik belangrijk vind:

- **Veiligheid bij gaswinning**

Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.

- **Bescherming van ons drinkwater**

In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.

- **Bodemdaling en schade**

Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.

- **Nulmetingen**

Ik vind het belangrijk dat er nulmetingen worden gedaan. Zo weten we hoe gebouwen ervoor staan vóórdat er gas wordt gewonnen. Dat helpt later om schade goed te kunnen beoordelen.

- **Schadefonds**

Indien er gas wordt gewonnen en er schade optreedt moet er voordat er überhaupt geboord en gewonnen wordt een zeer ruim en toegankelijk schadefonds worden gecreëerd.

2. Wat verder van belang is voor mij is dat n.a.v. de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW), wil ik hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gas winning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt vele monumenten, waaronder 25 Rijksmonumenten en een zevental Gemeentemonumenten. De waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen die hiertoe behoren zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leef kwaliteit.
- Ik wil dat duidelijk wordt vastgelegd dat er geen gaswinning plaatsvindt vanuit Oldelamer of Oppenhuizen in het FFW-gebied
- Als er drie gaswinlocaties komen, moeten die precies worden omschreven, zodat er later geen misverstanden zijn.
- Gaswinning vanuit plekken buiten het FFW-gebied mag niet in ons gebied plaatsvinden.

Ik verzoeken u al de hier bovenstaande punten en opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere plannen en uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/24/2025 12:07:06 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- De rol van Vermillion. Als eerder aangegeven achten wij de rol van Vermillion in de onderzoeks- en voorbereidingsfase nog steeds onverantwoord groot. In het bijzonder is het voor ons van belang dat er onafhankelijkheid wordt gecreëerd bij de uitvoering van de risico analyses: mer en IEA. In de reactienota wordt dit punt beantwoord in 1.4: Onafhankelijk onderzoek. Daarin wordt gesproken van een onafhankelijk adviesbureau dat echter aangenomen wordt door Vermillion. Dit is duidelijk niet onafhankelijk. U kent misschien het gezegde "wiens brood men eet, diens woord men spreekt" en dat is hier ook van toepassing. Tussen bureaus die Vermillion kan inhuren zit een enorm kwaliteitsverschil in expertise en Vermillion heeft alleen al door het bureau te bepalen ongewenste invloed op de kwaliteit van het onderzoek. Vermillion heeft invloed op de gedetailleerde uitvoering van het onderzoek en hoeveel geld ze daaraan gaan besteden. Ook betekent dit dat Vermillion als opdrachtgever inzage zal hebben in voorlopige versies van het rapport en op die manier invloed kan uitoefenen. Kortom: wat ons betreft is de onafhankelijkheid ongelofwaardig. Graag zie ik dat u hier kiest voor een andere constructie met een opdrachtgever vanuit een andere, echt onafhankelijke, deskundige partij.

- Potentiële schade aan eigendommen. Als eerder aangegeven maken wij ons zorgen over de fysieke schade aan woningen, infrastructuur en andere eigendommen in de directe omgeving. In 8.3 geeft u aan dat voor kleine gasvelden er geen sprake is van veel dezelfde schades die voor het grootste deel door één oorzaak komen en dat daarom de omgekeerde bewijslast niet van toepassing is op kleine gasvelden. Het is verontrustend dat u deze conclusie nu al getrokken heeft, terwijl het onderzoek in deze specifieke situatie met winning onder een veenweide gebied nog moet beginnen. En dat betekent ook dat het nog belangrijker wordt dat er voldoende nulmetingen worden gedaan. Volgens u niet zinvol, omdat "Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden.". Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade". Maar hoe is het anders mogelijk voor de bewoners om schade aan te tonen? Een nulmeting geeft in ieder geval aan dat er een verandering is geweest t.o.v. de beginsituatie. Dit staat ook, maar onvoldoende besproken in 8.6. Graag zie ik uitgewerkt hoe er door een onafhankelijke partij voor gezorgd gaat worden dat er voor alle bewoners relevante nulmetingen worden gedaan zodat zij de juiste data

hebben om eventuele schade door de gaswinning te kunnen bewijzen. Ook staat in 8.6 dat wanneer schade komt door bodemdaling en niet door een aardbeving bewoners "vaak" bij de Commissie Mijnbouwschade terecht kunnen. Waarom niet altijd? Ik verwacht dat iedereen bij een vermoeden van een verband met de aardgaswinning bij deze commissie terecht kunnen.

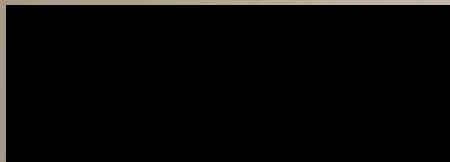
Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Met betrekking tot Planning aanlegfase locatie(s);

- Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgprocedures. Dit ongeacht of het een (al dan niet ooit gebruikte) bestaande of een nieuwe locatie betreft.
- Ook het uitbreiden van de bestaande lokatie in Woudsend: graag aangeven hoe groot het geheel wordt en in een tekening waar de uitbreiding zal plaatsvinden.
- Ook zou aangegeven moeten worden waar de nieuwe gastransportleiding komt te liggen die de nieuwe locatie verbindt met het bestaande gasnetwerk van Vermillion. In het bijzonder sinds deze droog moet liggen en er mogelijk ingrepen gedaan moeten worden tav de waterstand in het gebied waar de leiding ligt.
- In het algemeen zouden locaties beoordeeld moeten worden in samenhang met de nieuwe gastransportleiding, omdat die ook erg ingrijpend zou kunnen zijn.
- Expliciete uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient een plek in de NRD.

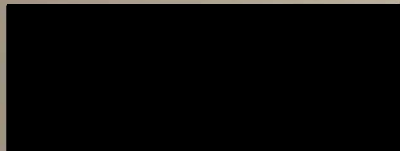
Hierbij geef ik (betrokkene),

Naam:
Hoofdadres:
Postcode:
Woonplaats:

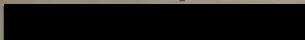

Toestemming aan:

Naam:
Hoofdadres:
Postcode:
Woonplaats:

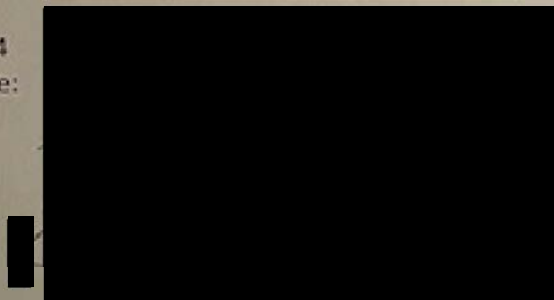

Beide ook eigenaar van de vakantiewoning op adres:

Hierna gemachtigde, om namens mij een reactie in te dienen betreffende het project: Gaswinning FFW V&P

Plaats:
Datum: 5 november 2024
Handtekening betrokkene:

Verzonden: 6/24/2025 1:05:10 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: Filmke.nl

Uw zienswijze/reactie:

Goedendag,

Ik ben tegen de gaswinning in het gebied Follega-Woudsend. Dit heeft enerzijds te maken met aardbevingen in Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van gaswinning.

Boren naar gas in een gebied waar we drinkwater winnen is niet toegestaan. Dit gebied is aangewezen als een reservaat voor drinkwater. In Nederland zijn er al gevallen bekend waar gaswinning heeft geleid tot verontreiniging van de bodem en het grondwater. Daarom is gaswinning in dit gebied niet verantwoord.

Het proces van bodemdaling is niet terug te draaien en zal grote gevolgen hebben voor het waterbeheer in mijn gebied. Bovenop de natuurlijke bodemdaling kan dit leiden tot veel schade aan oevers, gebouwen en woningen. Ook zal dit tot nog meer wateroverlast zorgen, dan wat we tot nu toe al hebben hebben.. zorg er eerst voor dat deze problemen goed opgelost gaan worden!!

Gelet op al deze punten kan ik niet anders concluderen dan dat gaswinning in Follega - Woudsend niet veilig en verantwoord is. Met de kennis die we nu hebben, is het gebied gewoon niet geschikt.

Verzonden: 6/24/2025 2:19:00 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

In de bijlage vindt u twee door mij ondertekende brieven in 1 bijlage !

105322684_10885878_Twee_brieven_[REDACTED]_Gaswinning_Participatie.pdf

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 24 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW Postbus 111 7200
AC Drachten

Datum: 24 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega –
Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Adres:

Contact:

Verzonden: 6/24/2025 3:27:57 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Onverantwoord om in dit Natura 2000 gebied aan gaswinning te doen.

In de omgeving waar ik woon is al veel bodemdaling. Wie zorgt er voor de schade ontstaan door verdere bodemdaling die veroorzaakt wordt door de gaswinning.

Gezien de afhandeling van schade veroorzaakt door gaswinning op andere plekken in Nederland ben ik zeer huiverig voor een gaswinning waarbij zeker ook weer schade zal ontstaan.

Verzonden: 6/24/2025 3:36:03 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben ook na e 2e bijeenkomst nog steeds tegen dit project.

Dit

- ivm mogelijke verzakking gevaar van de huizen op de hoogveengrond. In een dorp vlakbij Woudsend is de grond recent al 7 cm gezakt na de gasboring.
- het gevaar op contaminatie van het drinkwater. Omdat het waterwingebied midden in dit projectgebied ligt.
- het gevaar van contaminatie van de meren die midden in het projectgebied liggen.
- tevens ligt een natura 2000 gebied in het project, waar ik mij zorgen over maak.
- verder geeft vermillion aan dat zij een onafhankelijk bureau inschakelen voor onderzoek van het gebied en dit later laat toetsen door experts van de overheid. Dit kan natuurlijk nooit een afhankelijk onderzoek zijn als dit door de Gaswinner aangevraagd wordt. En is het daarom ook onmogelijk dat de experts dit dan ook kunnen toetsen, omdat er belangenverstrengeling is, omdat dit kan leiden tot gunstiger resultaten dan in werkelijkheid gemeten zijn.

Verzonden: 6/24/2025 6:29:29 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben het absoluut niet eens met het voornemen naar gas te gaan boren in de regio Woudsend en omgeving.

Ik ben bang voor waardevermindering van mijn huis en ook ben ik niet gerust op het feit dat er geen schade zal ontstaan aan mijn huis

Verzonden: 6/24/2025 6:39:33 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Wij maken ons ernstig zorgen als er gaswinning gaat plaatsvinden in dit gebied omdat het hier om een veenweidegebied gaat. Veen klinkt, door verdroging, al in met kans op verzakkingen, als er dan ook nog gas uit de grond wordt gehaald zal de grond nog meer zakken met kans op aardbevingen en schade aan gebouwen, wegen, polderdijken enz. Kijk maar naar Groningen.

Het 2e punt waar wij ons zorgen over maken is dat het hier tevens een waterwingebied betreft (Spannenburg). Is er wel onderzocht wat gaswinning in een waterwingebied voor gevolgen heeft. Wij moeten zuinig zijn met de waterwingebieden die wij hebben, het is dan onverstandig een gaswinlocatie openen. Bovendien wordt de bevolking steeds geadviseerd van het gas af te gaan, waarom dan nieuwe locaties openen???

Mochten bovenstaande punten zonder boe of bah terzijde geschoven worden en toch besloten worden door te gaan met de gaswinning dan eisen wij een nul-meting zodat duidelijker is dat, als er later schade ontstaat, deze nulmeting een hulpmiddel bij de afhandeling van de schade kan zijn.

Verzonden: 6/24/2025 7:49:07 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

zie bijlage

105328497_10886984_BezwaarbriefConcept_NRD.pdf

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Datum : 24 juni 2025

Onderwerp: Reactie op nota "concept notitie reikwijdte en detailniveau (concept - NRD)"

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij maak ik bezwaar tegen het voornemen voor gaswinning in onze woonomgeving.

De ervaringen met gaswinning in Groningen laten duidelijk zien dat dit tot aardbevingen en grondverzakkingen leidt.

Er zijn en worden hier in Woudsend en omgeving al ondergrondse winningen gedaan:

- tot ca 1998 oliewinning middels een jaknikker aan de rand van ons dorp
- zoutwinning vanuit Harlingen tot ver in ons gebied.

Dit betekent dat grondlagen ernstig in hun stabiliteit kunnen zijn aangetast. Ik heb niet vernomen dat onderzoek en metingen het tegendeel bewijzen,

Ik vrees dat ook nog eens winning van gas tot catastrofes kan leiden. Niet alleen voor de gebouwen maar ook voor de kades van waterwegen enz. Daarbij de verstoring van de leefomgeving door kleine en grotere aardschokken.

Hoogachtend,

[Redacted signature]

,

Verzonden: 6/24/2025 8:01:15 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 21 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van bovenstaande nota's brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Bodemdaling. De bodemdaling in onze regio is nu al een groot probleem. Niet alleen in het weidegebied maar ook binnen de bebouwde omgeving vindt bodemdaling plaats. Mijn eigen tuin en terras is al eens opgehoogd i.v.m. bodemdaling. In het dorp was veel regenwateroverlast en de gemeente heeft (met veel moeite door het geringe hoogteverschil tussen maaiveld en waterpeil) het afvoerstelsel aangepast.

Daarom is het noodzakelijk om vooraf een breed en onafhankelijk onderzoek te doen naar de relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterpeil.

Kosten bodemdaling. De kosten die

worden gemaakt voor aanpassingen aan waterbeheerswerken worden gedurende de winning, en een vaste termijn daarna, vergoed. De exploitatiekosten op de lange termijn, zoals energiekosten voor extra bemaling en onderhoudskosten van beheerswerken, zullen duren zolang Friesland wordt bewoond. Het is onjuist om mijn kleinkinderen te laten betalen voor deze kosten ten gunste van de korte termijnbelangen van Vermillion. Ik mis dan ook een kapitaalvoorziening waaruit deze kosten op de lange termijn kunnen worden vergoed.

Kosten schadevergoeding. Op de bijeenkomst met het ministerie van KGG en Vermillion is gezegd dat de kosten voor schade door Vermillion via de commissie mijnbouwschade worden vergoed. Deze commissie kan een voor Vermillion bindend advies geven over de oorzaak en herstelkosten van de schade. Bij een meningsverschil met deze commissie kan altijd nog een civiele procedure worden gestart. De bewijslast ligt dan bij de eigenaar van het onroerende goed. Bij de commissie mijnbouwschade Groningen is de bewijslast omgedraaid en ligt bij de exploitant van het gasveld. Dat dit niet terug te vinden is in de notitie ervaar ik als een grote mate van rechtsongelijkheid. Ik verzoek u dan ook om een regeling gelijk Groningen op te nemen.

Op de bijeenkomst is ook gezegd dat bij in gebreke blijven van Vermillion het waarborgfonds de verplichtingen voor vergoeding overneemt. Dit is een onjuist uitgangspunt omdat bij in onvoldoende middelen in dat waarborgfonds de overheid de noodzakelijke middelen aanvult. Echter, de burgers zijn de overheid dus geld uit de algemene middelen is geld van de gehele gemeenschap. Daarnaast zijn de jaarcijfers van 2023 en 2024 niet zodanig dat ik de toekomst van Vermillion met veel vertrouwen tegemoet zie. Ik verzoek u dan ook om een verplichting voor een verzekering ter dekking van eventuele toekomstige schadekosten in de notitie op te nemen.

Nulmeting. Op eerder genoemde bijeenkomst is gezegd dat een nul meting geen meerwaarde heeft en dus niet is opgenomen. De meeste woningen in het dorp zijn gebouwd op een dunne zandplaat met daarboven een dun en daaronder een dik veenpakket. Die relatief dunne zandplaat is zeer stabiel en in de oudere woningen die op die zandplaat zijn gefundeerd zijn dan ook vrijwel alleen scheuren te vinden door thermische invloeden en niet door bodemzettingen. In oudere woningen zijn altijd wel gebreken in de fundering te vinden maar die zijn blijkbaar niet relevant voor de stabiliteit en sterkte van het gebouw. Zou door bodemdaling schade aan de gebouwen optreden kan worden verwezen naar al aanwezige funderingsgebreken. Dat is m.i. niet relevant omdat zonder diepe bodemdaling door gaswinning de verwachting terecht is dat er geen schade zou zijn opgetreden. (Bij een woning die al 300 jaar staat zonder scheuren is de verwachting reel dat dat de komende 50 jaar ook niet op zal treden). Daarom is een nulmeting voor alle oudere panden en een steekproefsgewijze nulmeting voor gebouwen van recente datum noodzakelijk en dit zal moeten worden opgenomen in de notitie.

Hoogachtend,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Verzonden: 6/24/2025 8:02:00 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik wil niet de zelfde problemen hebben als in Groningen!

Verzonden: 6/24/2025 8:45:08 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

Allereerst mijn complimenten voor de laatst gehouden informatieavond. Deze was een stuk beter opgezet dan die in het najaar van 2024. Ik zie grote inspanningen van alle betrokken partijen die afreizen naar Friesland om ons van informatie te voorzien.

Ik heb beide informatieavonden bezocht, informatie gelezen en getracht de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau te begrijpen.

Waar ik vooralsnog onvoldoende zicht op heb is hoe de onderzoeken gaan plaatsvinden en welke 'schade' (op allerlei niveaus/gebieden) acceptabel geacht wordt. Telkens wordt gesproken over het moet 'veilig en verantwoord' zijn, maar wat dit inhoudt, weet ik niet. Ook in de conceptnotitie heb ik dat niet kunnen ontdekken.

Ik blijf mij zorgen maken over vele aspecten en zie gasboring in dit gebied niet zitten. Bijvoorbeeld: er moet zo min mogelijk bodemdaling zijn vanwege de veenweidegrond die we hebben, stikstof wat dan vrijkomt en de waterhuishouding die nu al problematisch is. Hoezo overwegen we dan nog zo'n 20 tot 30 centimeter extra bodemdaling, als gevolg van gaswinning? Als elke centimeter belangrijk is, dan wensen we er toch niets bovenop? Veilig en verantwoord is het dan überhaupt niet.

In de conceptnotitie heb ik niet gelezen over hoe een mogelijke negatieve interferentie tussen gaswinning en het waterwinningsgebied onderzocht/veiliggesteld wordt. Het kan zijn dat ik eroverheen gelezen heb of het niet begrepen heb.

Tot slot hoorde ik op de informatieavond veel over verzilting en wegtrekken van water uit grote delen van Friesland als we hier gas zouden winnen. Wordt daar ook naar gekeken? Dus niet alleen naar wat gaswinning voor dit gebied betekent, maar ook voor de provincie?

Wat me blijft is dat alle lagere overheden (provincie, waterschap, gemeenten) aangeven gaswinning geen goed idee te vinden en het Rijk het wel onderzoekt. Nu moet dat misschien wel, Vermillion heeft recht om te onderzoeken of ze gas kunnen winnen, maar nergens lees ik hoe de adviezen of bezwaren van de lagere overheden gewaardeerd worden. Sterker nog, ik heb de indruk dat ze weinig tellen. Ook bij Oppenhuizen-Uitwellingerga is gaswinning gewoon doorgegaan.

Daar komt bij dat ik de vorige keer een zienswijze heb ingediend, daar keurig reactie op heb gekregen, maar geen zicht heb gekregen op wat ermee gedaan is. Ik heb het hele formulier gelezen. Sommige reacties op ingediende vragen en zorgen, vond ik kort door de bocht en vermoed ik dat naast zich neergelegd zijn. Wat werd er toen mee gedaan? En wat wordt nu met mijn zorgen gedaan? Bij de informatieavonden wordt gezegd 'u mag een reactie indienen', maar niet hoe die meetelt. Ook mag ik op inhoud iets vinden van bv. de plek van de pijpleiding, maar niet over de gaswinning an sich. Je gaat toch eerst kiezen of je iets doet en daarna pas waar? Waarom mogen we over die eerste stap dan niets zeggen?

Mijn vragen zijn: kunnen jullie me aangeven wat er onderzocht gaat worden (ik heb er in algemene termen iets over gelezen, maar tref met name informatie die ik al drie keer gekregen heb, aan) en wat er bedoeld wordt met 'veilig en verantwoord'? En ook graag welke waarde mijn inbreng heeft en die van de andere betrokken overheden?

Ik ben bang dat de belangen van het grotere Nederland zwaarder wegen dan de belangen van de lokale bevolking en dat we later met forse problemen zitten, op welke manier dan ook. Dat we er dan niet goed uitkomen en dat -nog veel later- bekend wordt 'het had nooit moeten gebeuren'. Dus eigenlijk vraag ik: hoe zuiver is het project? Wordt alles meegenomen wat meegewogen moet worden? Wordt die weging zuiver gedaan? Hoe kan ik dit weten en hierop vertrouwen? Kan ik alle rapporten/deskundigen, de Rijksoverheid en de keuze van de betreffende minister vertrouwen? Is het niet meer een politieke keuze in plaats van een inhoudelijk verhaal?

Geloof me, dit is niet mijn basishouding naar de overheid toe. Ik werk zelf met veel loyaliteit en betrokkenheid bij de overheid. Er is gewoon twijfel in me geslopen, na alles wat we bij Groningen en de toeslagenaffaire gezien hebben.

Ik wens jullie wijsheid toe.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/25/2025 7:42:45 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Myn reaksje stiet yn de bijlage.

Mei freonlike groetnis,

[REDACTED]

105330440_10887557_Reactie_STT-FFW_notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau_[REDACTED].docx

Aan Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt gaswinning FFW
 Postbus 111
 7200 AC Drachten

25 juni 2025

Geachte heer / mevrouw,

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
 Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied, iets wat burgers zeker aangaat.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.
- Indieners willen een nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij

haar onderzoek van de schade. Kortom, de nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Opmerkingen n.a.v. concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning-FFW

- In de concept-NRD ontbreekt uitsluiting van gaswinning in het gebied FFW vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. De burger wil hierin zekerheid hebben en ziet het als noodzakelijk dit op te nemen in het NRD om misverstanden in de vervolgpprocedure te voorkomen.

Dit betreft – Planning aanlegfase locatie(s).

- De bestaande locatie Woudsend maakt onderdeel uit van de maximaal drie mijnbouwlocaties op te richten in het gebied FFW. Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolgpcedures.
- Uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient ook een plek in de NRD.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Verzonden: 6/25/2025 9:49:15 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijgevoegde brief

105331630_10887847_- [REDACTED]-Gaswinning_Participatie.pdf

Reactie op het plan voor gaswinning in het gebied Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 25 juni 2025

Onderwerp: Mijn reactie op het plan voor gaswinning en hoe u met de reacties bent omgegaan

Geachte heer/mevrouw,

Ik heb het plan en de reactie-nota gelezen over de gaswinning in het gebied FFW. Veel opmerkingen van inwoners zijn daarin maar heel kort genoemd of niet goed beantwoord. Daarom wil ik met deze brief nog eens duidelijk maken wat ik belangrijk vind en wat ik graag terugzie in het definitieve plan.

1. Wat ik belangrijk vind

Veiligheid bij gaswinning

Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.

Bescherming van ons drinkwater

In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.

Bodemdaling en schade

Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.

Nulmetingen

Ik vind het belangrijk dat er nulmetingen worden gedaan. Zo weten we hoe gebouwen ervoor staan vóórdat er gas wordt gewonnen. Dat helpt later om schade goed te kunnen beoordelen.

2. Nog een paar punten

- Ik wil dat duidelijk wordt vastgelegd dat er geen gaswinning plaatsvindt vanuit Oldelamer of Oppenhuizen in het FFW-gebied.

- Als er drie gaswinlocaties komen, moeten die precies worden omschreven, zodat er later geen misverstanden zijn.

- Gaswinning vanuit plekken buiten het FFW-gebied mag niet in ons gebied plaatsvinden.

Ik hoop dat u deze punten serieus neemt en meeneemt in het verdere plan.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted title]

[Redacted contact information]

[Redacted contact information]

Verzonden: 6/25/2025 10:31:47 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.

De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.

In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.

Veiligheid bij gaswinning

Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.

Bescherming van ons drinkwater

In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.

Bodemdaling en schade

Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.

Nulmetingen

Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging. Ik woon zelf in een huis uit 1700, dus ik maak me ernstig zorgen.

Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Verzonden: 6/25/2025 10:36:01 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: [REDACTED]

Uw zienswijze/reactie:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 25-6-2025

Onderwerp: Zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW – Bescherming historische boerderij en bedrijf

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief dien ik, als eigenaar van een minicamping gevestigd in een 150 jaar oude boerderij in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), mijn zienswijze in op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning FFW.

Wij maken ons ernstige zorgen over de gevolgen van gaswinning voor onze historische boerderij, die niet alleen ons woonhuis is, maar ook het hart vormt van onze bedrijfsactiviteiten. Onze minicamping is volledig verweven met het karakter en de uitstraling van deze monumentale boerderij.

1. Fundering en bodemdaling

Onze boerderij rust op een fundering die kwetsbaar is voor bodembeweging. Trillingen of verzakkingen als gevolg van gaswinning kunnen onherstelbare schade aanrichten. We maken ons grote zorgen over de veiligheid van het gebouw, de waarde van ons erfgoed en de continuïteit van ons bedrijf.

Wij verzoeken om:

Een onafhankelijk en gebiedsspecifiek onderzoek naar de risico's van bodemdaling en trillingen in relatie tot funderingsschade, specifiek gericht op historische panden in het FFW-gebied.

Het structureel opnemen van nulmetingen vóór aanvang van gaswinning, zodat eventuele schade objectief vastgesteld kan worden.

2. Bescherming cultureel erfgoed en lokaal ondernemerschap

Onze boerderij is niet alleen van cultuurhistorisch belang, maar vormt ook het fundament van een kleinschalige, duurzame onderneming. Gaswinning en de daarmee gepaard gaande risico's vormen een bedreiging voor ons inkomen, ons woonplezier en de aantrekkelijkheid van onze camping voor gasten.

3. Algemene veiligheid en transparantie

Wij sluiten ons aan bij de bredere zorgen van inwoners over de veiligheid van gaswinning in het kwetsbare veenweidegebied. Wij vragen om volledige transparantie, echte participatie en een toetsing aan het uitgangspunt "veiligheid voor mens, natuur en milieu boven alles", zoals benoemd in de Kamerbrief van 6 december 2024.

Tot slot verzoeken wij u:

Onze zorgen serieus mee te nemen in de verdere uitwerking van de NRD;

Te zorgen voor juridische helderheid over het aantal, de exacte ligging en het effectgebied van de gaswinningslocaties;

Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied expliciet uit te sluiten.

Met deze zienswijze willen wij een stem geven aan lokale ondernemers die afhankelijk zijn van een stabiele bodem, een veilige omgeving en het behoud van cultureel erfgoed.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted address]

Verzonden: 6/25/2025 10:45:07 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: [invullen datum]

Onderwerp: Persoonlijke zienswijze op gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik als inwoner van het gebied en bewoner van een 150 jaar oude boerderij mijn ernstige zorgen uiten over de voorgenomen gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW).

Mijn boerderij, waar ik al jarenlang woon, staat op historische grond. Het huis is meer dan anderhalve eeuw oud en maakt deel uit van het karakteristieke landschap dat dit gebied zo bijzonder maakt. De fundering van deze oude boerderij is niet berekend op bodemdaling of trillingen, zoals die kunnen ontstaan door gaswinning. Ik vrees dat dit unieke pand blijvende schade oploopt als gevolg van de plannen die nu voorliggen.

Waarom ik me zorgen maak:

Funderingsschade door bodemdaling: Mijn woning is kwetsbaar. De fundering is oud en gevoelig voor zelfs kleine verzakkingen. De impact van gaswinning op een dergelijk historisch gebouw is moeilijk te voorspellen, maar mogelijk onherstelbaar.

Trillingen en instabiliteit: De onzekerheid over de gevolgen van trillingen baart me zorgen, zeker omdat er nauwelijks wordt gesproken over de bescherming van oudere woningen.

Erfgoed en emotionele waarde: Deze boerderij is niet alleen mijn thuis, maar ook een plek vol geschiedenis, verbondenheid en herinneringen. Het idee dat dit alles in gevaar komt door economische belangen doet pijn.

Mijn verzoeken:

Laat een onafhankelijk en gedegen onderzoek uitvoeren naar de effecten van gaswinning op oude funderingen en kwetsbare gebouwen in dit gebied.

Neem nulmetingen standaard op vóórdat gaswinning begint, zodat eventuele schade objectief en eerlijk vastgesteld kan worden.

Geef prioriteit aan de veiligheid en leefbaarheid van bewoners boven economische opbrengsten.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik niet tegen elke vorm van ontwikkeling ben, maar wel tegen plannen die risico's met zich meebrengen waar wij als bewoners de gevolgen van dragen – zonder garanties of bescherming. Deze boerderij staat hier al 150 jaar. Ik hoop dat ze dat, ondanks de plannen voor gaswinning, ook de komende 150 jaar nog kan blijven doen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Verzonden: 6/25/2025 10:49:15 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: [invullen datum]

Onderwerp: Persoonlijke zienswijze gaswinning FFW – zorgen over schade aan historische boerderij

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik als inwoner van het gebied en bewoner van een 150 jaar oude boerderij mijn zorgen delen over de plannen voor gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW).

Mijn vrouw en ik wonen al jaren op deze bijzondere plek. De boerderij waarin wij wonen is meer dan anderhalve eeuw oud, gebouwd op een fundering die kwetsbaar is voor verzakking of trillingen. De voorgenomen gaswinning baart mij dan ook grote zorgen, met name vanwege het risico op schade aan deze historische woning.

Het gaat hier niet om zomaar een gebouw – het is een belangrijk stuk erfgoed, met karakter en geschiedenis. Maar het is ook ons thuis. De gedachte dat dit pand schade kan oplopen door bodemdaling of trillingen als gevolg van gaswinning raakt mij diep.

Mijn zorgen richten zich op drie punten:

De fundering en de ouderdom van het pand

Een boerderij van deze leeftijd is kwetsbaar. De fundering is niet berekend op beweging in de bodem. Verzakkingen of kleine aardbevingen kunnen ernstige schade veroorzaken. Herstel van zo'n historisch pand is vaak moeilijk, en niet zelden onmogelijk.

Trillingen en onzekerheid over de gevolgen

In de plannen wordt weinig aandacht besteed aan oudere gebouwen. Terwijl juist die het meest te lijden hebben onder trillingen. Ik mis die zorgvuldigheid in de aanpak en besluitvorming.

De waarde van erfgoed en woonplezier

Deze plek is door generaties gebouwd, onderhouden en bewoond. Het is niet alleen een gebouw, maar een plek met emotionele en historische waarde. Gaswinning mag niet leiden tot het verlies van dat erfgoed en woonplezier.

Daarom verzoek ik u vriendelijk om:

Onafhankelijk en zorgvuldig onderzoek te laten doen naar de effecten van gaswinning op oudere funderingen, specifiek in dit gebied.

Nulmetingen aan gebouwen vóór de start van de gaswinning verplicht te stellen.

De veiligheid en leefkwaliteit van bewoners voorop te zetten bij het nemen van beslissingen.

Ik hoop dat u onze zorgen serieus neemt. Wij willen niets liever dan dit stukje historie, dat al 150 jaar standhoudt, ook voor de toekomst behouden – voor onszelf en voor de generaties na ons.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/25/2025 10:54:08 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 25-6-2025

Onderwerp: Zienswijze gaswinning FFW – zorgen over de toekomst van familie-erfgoed en bedrijf

Geachte heer/mevrouw,

Mijn naam is [Naam zoon] en ik schrijf u als jongere die in dit gebied is opgegroeid en de ambitie heeft om de 150 jaar oude boerderij van mijn ouders over te nemen. Deze plek is niet alleen mijn thuis, maar ook de basis voor mijn toekomst.

De plannen voor gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW) baren mij grote zorgen. De boerderij is oud, gebouwd op een kwetsbare fundering. Elke vorm van bodemdaling of trilling door gaswinning brengt risico's met zich mee die de toekomst van deze plek – en daarmee mijn toekomst – op het spel zetten.

Wat staat er voor mij op het spel:

Een familie-erfgoed van 150 jaar

Onze boerderij is met zorg door generaties in stand gehouden. Als ik deze wil voortzetten, moet ik kunnen vertrouwen op een stabiele en veilige omgeving. Gaswinning brengt schade- en instortingsrisico's met zich mee waar wij als bewoners weinig grip op hebben.

De overname van een toekomstig bedrijf

Mijn plannen om het bedrijf voort te zetten zijn nu onzeker. Wie investeert nog in een plek waar de bodem mogelijk gaat verzakken of waar schade kan ontstaan die juridisch moeilijk te verhalen is?

Een leefomgeving onder druk

Ik wil hier niet alleen werken, maar ook wonen, een gezin stichten. Ik gun mezelf en anderen hier een toekomst zonder angst voor schade of waardeverlies.

Mijn oproep aan u:

Neem de zorgen van jonge mensen serieus. Wij zijn degenen die hier moeten doorleven met de gevolgen van besluiten die nú genomen worden.

Zorg voor een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning op oude panden en toekomstige bedrijfsvoering.

Stel nulmetingen verplicht, zodat we schade eerlijk kunnen vaststellen en verhalen.

Laat veiligheid, leefbaarheid en erfgoed zwaarder wegen dan korte termijn economische winst.

Ik hoop van harte dat u begrijpt wat er voor mij op het spel staat. De boerderij is geen abstract bezit – het is mijn toekomst. Die moet beschermd worden, niet ondermijnd.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/25/2025 11:10:26 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Oude Veerweg

Huisnummer: 1

Postcode: 8001 BE

Woonplaats: Zwolle

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Maatschappelijke organisatie

(Mede) namens:

Organisatie: Vitens

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

In de bijlage vindt u de reactie van Vitens op het concept NRD voor het gaswinning project Friesland Follega Woudsend.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

105333061_10888228_250618_Reactie_op_C-
NRD_Gaswinning_FFW_Bureau_energieprojecten.pdf

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning FFW
c-NRD Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Behandeld door [REDACTED]
Doorkiesnummer [REDACTED]
Onderwerp Reactie op concept-NRD FFW

Datum 25 juni 2025
Email [REDACTED]

Geachte heer/mevrouw,

Op 16 mei heeft u de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (c-NRD) voor het project Gaswinning Friesland Follega Woudsend (FFW) gepubliceerd. De conceptnotitie weegt, naar de mening van Vitens, onvoldoende het belang af van voldoende en schoon drinkwater in Fryslân. In deze brief willen wij graag toelichten wat onze zorgen zijn, waarop deze gebaseerd zijn en wat wij van u vragen om de drinkwatervoorziening in Fryslân veilig te stellen binnen uw project.

Geen gaswinlocaties of aardgastransportleidingen in waterwin-, grondwaterbeschermings- en ASV-gebieden

Het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied Spannenburg is essentieel voor de drinkwatervoorziening. Spannenburg heeft het grootste waterwingebied en productiebedrijf van Fryslân. In uw reactienota beschrijft u correct dat (diep)boringen niet zijn toegestaan in deze gebieden. Daarnaast is in de provinciale omgevingsverordening vastgelegd dat binnen waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden activiteiten die risico's vormen voor de grondwaterkwaliteit, niet zijn toegestaan. De aanleg van aardgastransportleidingen binnen waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden kunnen risico's vormen voor de grondwaterkwaliteit, vanwege het risico op lekkages en verstoring van beschermende bodemlagen. Deze zijn dan ook ongewenst binnen waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

Ook zijn er door de provincie Fryslân aanvullende strategische voorraden (ASV) gebieden aangewezen als mogelijke drinkwaterwingebieden om de drinkwatervoorziening in Fryslân in stand te kunnen houden op de middellange termijn (2050). Deze gebieden zijn opgenomen in de drinkwaterstrategie van Fryslân, genaamd Wetter Foar Letter. Het plangebied van FFW is deels gelegen in een ASV-gebied. Gaswinning in het ASV-gebied is ongewenst en brengt aanzienlijke risico's met zich mee voor de drinkwatervoorziening in Fryslân. Een belangrijk kenmerk van het ASV-gebied is de aanwezigheid van een slecht-doorlatende kleilaag. Deze laag vormt een natuurlijke bescherming voor het onderliggende grondwater tegen verontreiniging van bovenaf. Wanneer deze kleilaag wordt doorboord door gaswinning, wordt deze beschermende functie ernstig aangetast. Hierdoor ontstaat een verhoogd risico dat verontreinigende stoffen doordringen tot de diepere grondwaterlagen die van belang zijn voor de drinkwatervoorziening. Als gevolg hiervan, kunnen delen van dit ASV-gebied ongeschikt raken voor toekomstige drinkwaterwinning. Dit is zorgwekkend, zeker gezien de toenemende druk op de beschikbaarheid van schoon drinkwater. Het is daarom van groot belang om ASV-gebieden te beschermen tegen gaswinning, zodat Fryslân ook in de toekomst verzekerd blijft van voldoende en schoon drinkwater. Wij pleiten er dan ook voor om gaswinning en aardgastransportleidingen in ASV-gebieden uit te sluiten.

1

Monitoring verontreinigingen binnen intrekgebieden

Bij de beoordeling van gaswinningsactiviteiten in de regio Fryslân is het van groot belang ook te kijken naar het bredere intrekgebied van de drinkwaterwinning Spannenburg. Hoewel gaswinning buiten het grondwaterbeschermingsgebied kan plaatsvinden, betekent dit niet automatisch dat er geen risico's zijn voor de drinkwaterkwaliteit. Het intrekgebied is het gebied waaruit het grondwater zich langzaam verplaatst richting de winputten van Spannenburg. Wanneer in dit gebied verontreinigende stoffen in de bodem of het grondwater terechtkomen, kunnen deze alsnog de drinkwaterbron bereiken. Dit vormt een reëel risico voor de kwaliteit van het drinkwater dat aan een groot deel van Fryslân wordt geleverd. Daarom is het essentieel dat gaswinning op voldoende afstand van het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied van Spannenburg plaatsvindt. Hoe groter de afstand tot de bron, hoe kleiner het risico dat verontreinigingen de drinkwaterwinning bereiken. Daarbij is het noodzakelijk om een robuust monitoringsplan op te stellen. Dit plan moet gericht zijn op het vroegtijdig signaleren van mogelijke verontreinigingen in: de bodem; het oppervlaktewater en het grondwater. Een dergelijk monitoringsplan stelt in staat om snel in te grijpen bij afwijkingen of incidenten. Daarbij hoort ook een goed uitgewerkt calamiteitenplan, waarin is vastgelegd welke maatregelen genomen worden bij een (dreigende) verontreiniging. Dit plan moet gericht zijn op snelle sanering en het voorkomen van verdere verspreiding richting de drinkwaterbron. Bij gaswinning is er vooral risico op verontreiniging met BTEX (afkorting die staat voor een groep chemicaliën Benzeen, Toluene, Ethylbenzeen en Xyleen). Dit zijn organische verontreinigingen die mobiel zijn en kankerverwekkend, waardoor de normen voor deze stoffen in grondwater erg laag liggen. Bij boorwerkzaamheden en bij de gaswinning kunnen deze stoffen vrijkomen, zowel door migratie van BTEX via een lekkende boorput, als via lekkage van gascondensaat of boorvloeistof. De verontreiniging met BTEX kan buiten en binnen het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied, de drinkwaterkwaliteit beïnvloeden.

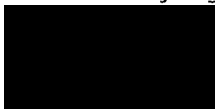
Bescherming drinkwatervoorziening Fryslân borgen in NRD, Plan-Mer, EIA en Project-Mer

In onze eerdere reactie op 6 november 2024 op uw plan om aardgas op te sporen en te produceren bij Follega Woudsend hebben wij onze zorgen met u gedeeld over de ontwikkeling van gaswinning in relatie tot de drinkwatervoorziening. Toch komt het belang van drinkwater, naar ons inziens, onvoldoende terug in de c-NRD. Bij de bespreking van het wettelijk kader (paragraaf 3.12 concept NRD) wordt bijvoorbeeld geen melding gemaakt van het provinciale beleid van waterwin-, grondwaterbeschermings- en ASV-gebieden. Het ontbreken van drinkwaterbelang zien wij ook terug in het beoordelingskader plan-mer en EIA, als ook het project-mer. Onder het onderdeel plan-mer zien wij graag nadrukkelijk drinkwaterbescherming terugkomen door bij de locatiekeuze voor gaswinning en de aardgastransportleidingen, voor, tijdens en na realisatie, rekening te houden met waterwin-, grondwaterbeschermings- en ASV-gebieden. Daarnaast zien wij graag bij het EIA drinkwaterbescherming in het afwegingskader terug, zoals de afstand van de gaswinlocatie tot het grondwaterbeschermingsgebied Spannenburg en dat er rekening gehouden wordt met het intrekgebied van onze winning bij Spannenburg. In het project-mer moet ook worden onderzocht wat de gevolgen zijn van de gekozen locatie voor gaswinning en aardgastransportleidingen voor waterwin-, grondwaterbescherming- en ASV-gebieden. In het project-mer missen wij verder specifiek het milieuthema verontreiniging van bodem, oppervlakte- en grondwater en hoe hiermee rekening wordt gehouden in alle fases van het project (onderzoeksfase, gebruiksfase en na definitief sluiten van locatie). Hierbij dient gegarandeerd te worden dat de drinkwaterwinning niet vervuild kan raken door de gaswinning of aardgastransportleidingen. Daarnaast vragen wij u ook om bij boor- of graafwerkzaamheden en mogelijke bodemtrillingen of -dalingen rekening te houden met het effect hiervan op het drinkwaterleidingnetwerk, puttenvelden en de productielocatie Spannenburg. Deze effecten zijn eerder toegelicht in onze reactie naar u op 6 november 2024.

Kortom, wij vragen u om gedegen onderzoek te doen in het plan-mer, EIA en project-mer naar de invloed van de gaswinning op de drinkwatervoorziening en om negatieve effecten op de drinkwatervoorziening te voorkomen.

Graag zouden wij verder met u in contact willen komen om de deelname van Vitens in het verdere participatietraject te bespreken, om de bescherming van de drinkwatervoorziening te borgen.

Met vriendelijke groeten,

Verzonden: 6/25/2025 2:42:31 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

u vindt mijn reactie in toegevoegde bijlage

20250625 Reactie STT-FFW notitie reikwijdte en detailniveau

105336750_10889020_20250625_Reactie_STT-FFW_notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau.docx

Aan Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt gaswinning FFW
 Postbus 111
 7200 AC Drachten

[REDACTED], 25-6-2025.

Geachte heer / mevrouw,

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
 Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied, iets wat burgers zeker aangaat.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- **In FFW liggen ook percelen met groen en natuur. De impact assessment op natuur dient zich niet te beperken tot directe impact op beschermde diersoorten maar ook impact op niet beschermde diersoorten die deel uit maken van de voedselketen van wel beschermde diersoorten dient meegenomen te worden in de MER. (bijv. In het gebied zijn bijvoorbeeld kerkuilen aanwezig, die afhankelijk zijn van voornamelijk muizen.)**
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.
- Indieners willen een nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet

zinnig zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, de nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

- **Aan dit punt moet bovendien een dimensie worden toegevoegd m.b.t. het detail niveau van de gewenste nulmeting. Nulmeting mbt steekproef heeft voor burgers minder waarde. Immers het maakt nogal verschil of de grond onder een betonnen structuur een centimeter daalt of onder een eeuwen oude boerderij of kerk etc. Er dient een methodiek gezocht en gevonden te worden om alle opstallen te nul-meten en jaarlijks te monitoren. Dit dient te gebeuren door onafhankelijke partij en gegevens dienen bij onafhankelijke instantie te worden opgeslagen onder notarieel toezicht.**
- **Ook dient de bodemdalingsnorm per opstal gedifferentieerd te worden aangepast aan grondsoort, bouw materiaal etc, zodat kwetsbare historische opstallen niet over een kam geschoren worden met moderne bedrijfspanden, etc.**
- **Veiligheid voor burgers omvat ook juridische veiligheid. Algemeen bekend is dat er een grote onbalans bestaat in juridische draagkracht tussen gaswinningsonderneming en burger. De ongelijkheid in juridische kracht komt voort uit de eenheid van de onderneming, de omvang van de financiële bronnen waarmee top-of-the-bill advocatuur kan worden ingehuurd en de standaard aanwezige ervaring en kennis in de onderneming. Burgers staan op deze punten altijd 10-0 achter en dit brengt hun juridische veiligheid in gevaar. Er dient derhalve een methode gezocht en gevonden te worden die zorgt voor gelijkwaardige krachten, zodat beide partijen worden bijgestaan door gelijkwaardige expertise, gelijke juridische budgetten, gelijke juridische lange adem, gelijke toegang tot invloedrijke actoren en gelijke informatie. Het denken hierover mbt organisatievorm, kosten, procedures, onafhankelijkheid enz, moet nu reeds en zelfs met prioriteit opgestart worden zodat alle volgende processtappen eerlijker kunnen verlopen (dus ook de eerst volgende processtap vereist reeds de aanwezigheid van balans in de juridische kracht)**

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Opmerkingen n.a.v. concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning-FFW

- In de concept-NRD ontbreekt uitsluiting van gaswinning in het gebied FFW vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. De burger wil hierin zekerheid hebben en ziet het als noodzakelijk dit op te nemen in het NRD om misverstanden in de vervolprocedure te voorkomen.

Dit betreft – Planning aanlegfase locatie(s).

- De bestaande locatie Woudsend maakt onderdeel uit van de maximaal drie mijnbouwlocaties op te richten in het gebied FFW. Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolprocedures.

- Uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient ook een plek in de NRD.

Met vriendelijke groet,

A solid black rectangular box used to redact a signature.

Verzonden: 6/25/2025 3:20:16 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben tegen gaswinning vanwege het gevaar op bodemdaling aardbevingen en schade. In dit gebied Follega Woudsend is dit niet veilig en verantwoord. Aangezien dit gebied dient als reservaat voor drinkwater en gaswinning heeft geleid tot verontreiniging van de bodem en het grondwater is dit niet verantwoord. Bovendien is dit natura 2000 gebied hierin is gaswinning niet verantwoord.

Verdere bezwaren staan in de bijlage brief 1 gaswinning participatie.

105337348_10889170_Brief_1_Gaswinning_Participatie_Docx_(1).docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: [invullen datum indiening]

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Naam indiener(s)]

[Adres]

[Contactgegevens]

Verzonden: 6/25/2025 7:04:36 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben er helemaal op tegen; gaat alleen maar om geld .

Ik heb niet het idee dat alles goed wordt onderzocht; op de vraag bij de info avond heb ik gevraagd of het proces eerder gestopt ...(indien het niet veilig zou zijn). Geen antwoord.

Verzonden: 6/25/2025 7:47:13 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED] [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED] [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

105340621_10890035_Tweede_zienswijze_Gaswinning_FFW.docx

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Woudsend, 25 juni 2025

Betreft: Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en
Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

LS,

De Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW en de Notitie Reikwijdte en
Detailniveau zijn voor mij aanleiding u te attenderen op de volgende zaken.

De risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied en de kwetsbaarheid
daarvan vragen om een gedegen onafhankelijk onderzoek naar de gevolgen van gaswinning
voor dit gebied. Specifiek gaat het dan om de gevolgen van bodemdaling voor het
waterbeheer. Maak inzichtelijk welke extra kosten daarvoor gemaakt moeten worden en
wie daarvoor opdraait.

Nulmetingen ondersteunen de omwonenden bij het melden van schade. Het lijkt mij meer
dan redelijk met nulmetingen te beginnen alvorens er eventueel gas gewonnen gaat
worden.

Hoewel de lagen van het waterwingebied en de gaswinning niet op dezelfde diepte liggen is
het maar zeer de vraag of gaswinning de kwetsbare drinkwaterlaag niet zal verstoren. Ik zie
graag uitgebreide aandacht voor dit risico. Wellicht is het naast de MER noodzakelijk een
onafhankelijk onderzoek naar de beïnvloeding van deze waterlaag gewenst of zelfs
noodzakelijk te noemen. Olie werd voorheen het nieuwe goud genoemd. Echter weten we al
geruime tijd dat gezond en voldoende drinkwater nog kostbaarder is.

In de verwachting dat deze opmerkingen worden meegenomen bij de verdere uitwerking
van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covering the signature and name of the sender.

Verzonden: 6/25/2025 8:06:05 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 25-06-2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.

- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.

- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Daarnaast is ook in dit dossier de overheid voor de burger geen betrouwbaar orgaan want bovengenoemde zorgen zijn toch al lang en breed bekend. Het geheel van participatie komt over als een langdradig flauwekul-toneelspel en argwaan wordt evengoed bij de burgers gevoed. De schade die de gaswinning in Groningen teweeg heeft gebracht is vooralsnog niet afgehandeld en vervolgens worden door het hele land vergunningen afgegeven voor zogenaamde kleine velden. Burgerzorgen worden genegeerd! Alle overheidskracht moet ingezet worden op het vinden van energiebronnen anders dan uit kwetsbare grond komend. Jammer dat er heel veel energie gaat zitten in het 'zorgvuldig' doorlopen van dit hele proces.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted title]

105340822_10890065_Gaswinning_Participatie_2e_brief.docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 25-06-2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Daarnaast is ook in dit dossier de overheid voor de burger geen betrouwbaar orgaan want bovengenoemde zorgen zijn toch al lang en breed bekend. Het geheel van participatie komt over als een langdradig flauwekul-toneelspel en argwaan wordt evengoed bij de burgers gevoed. De schade die de gaswinning in Groningen teweeg heeft gebracht is vooralsnog niet afgehandeld en vervolgens worden door het hele land vergunningen afgegeven voor zogenaamde kleine velden. Burgerzorgen worden genegeerd! Alle overheidskracht moet ingezet worden op het vinden van energiebronnen anders dan uit kwetsbare grond komend. Jammer dat er heel veel energie gaat zitten in het ‘zorgvuldig’ doorlopen van dit hele proces.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/25/2025 8:23:16 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

zie bijlage brief

105340954_10890096_250625Brief_Notitie_Reikweidte_en_detailniveau.docx

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 25 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1) slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld. Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied FFW

De beantwoording gaat niet in op de risico's van gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor

gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

Wateroverlast

Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Sinds 2021 kampt Woudsend herhaaldelijk met wateroverlast, waarbij regenwater bij zware buien niet goed weg kan door het lage komvormige landschap. Er zijn veel investeringen gedaan door de gemeente om het hemelwaterriool en de afvoer te verbeteren, ook retentiegebieden aan te leggen. Maar het risico op wateroverlast blijft groot. Gaswinning en de daarmee samenhangende kans op bodembeweging en verzakkingen zouden deze bestaande maatregelen teniet kunnen doen en het waterprobleem verergeren. Bewoners zijn dan ook zeer bezorgd dat toekomstige schade aan de bodem de kwetsbare situatie van ons dorp verder zal verslechteren. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/25/2025 9:17:56 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam:

Tussenvoegsel(s):

Voorletters:

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Buurt en/of bewonersorganisatie

(Mede) namens: Plaatselijk Belang Langweer e.o.

Organisatie: Plaatselijk Belang Langweer e.o.

Uw zienswijze/reactie:

In de bijlage vindt u onze reactie.

105341358_10890217_Reactie_Plaatselijk_Belang_Langweer_op_concept_NRD.docx

Plaatselijk Belang Langweer e.o.
Postadres: [REDACTED]
e-mail: [REDACTED]

Langweer, 25 juni 2025

Onderwerp: reactie op Conceptversie Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van uw *Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW* van maart 2025 en de daaropvolgende conceptversie van de *Notitie Reikwijdte en Detailniveau* (NRD), willen wij graag een aantal belangrijke punten onder de aandacht brengen. Deze punten zijn in uw reactie niet of onvoldoende beantwoord. Wij vragen u daarom om ze alsnog op te nemen in de definitieve NRD.

1. Veilig en verantwoord gas winnen in veenweidegebied FFW

Het gebied Follega–Woudsend (FFW) is een veenweidegebied. Dit type gebied is kwetsbaar. In de NRD wordt niet goed ingegaan op de risico's van gaswinning hier. Wij vragen om een breed, onafhankelijk onderzoek naar de gevolgen van gaswinning in dit gebied, zowel op de korte als op de lange termijn. Denk hierbij aan mogelijke schade door bodemdaling en problemen met het waterbeheer. Dit onderwerp is belangrijk voor de bewoners en hoort zorgvuldig te worden behandeld.

2. Bescherming van drinkwater in FFW

In het gebied FFW liggen een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. In eerdere reacties hebben bewoners hierover hun zorgen gedeeld. Schoon drinkwater is belangrijk voor iedereen en staat in de toekomst al onder druk. Wij willen dat er in de NRD aandacht komt voor de gevolgen van gaswinning en het vervoer op de kwaliteit en veiligheid van het drinkwater. Dit is nu nog niet voldoende geregeld in het verplichte milieueffectonderzoek. Daarom vragen wij om aanvullend en onafhankelijk onderzoek hiernaar.

3. Gevolgen van bodembeweging en schade aan woningen

Veel mensen maken zich zorgen over schade aan huizen en gebouwen door bodemdaling of aardbevingen, zoals in Groningen. In uw reactie wordt hier nauwelijks op ingegaan. In de Kamerbrief van 6 december 2024 schrijft het kabinet dat “veiligheid voor mensen, natuur en milieu” een voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister zegt ook dat er alleen toestemming komt als het risico op schade klein is. Er moet een onafhankelijk onderzoek komen naar de veiligheid van gaswinning in dit specifieke gebied. Dit moet duidelijk in de NRD worden opgenomen.

4. Nulmetingen aan gebouwen vóór de start van gaswinning

Wij willen dat er nulmetingen worden gedaan aan woningen en andere gebouwen in het FFW-gebied, voordat de gaswinning begint. Zo'n nulmeting laat zien wat de staat van een gebouw is vóórdat er schade kan ontstaan. In uw reactie schrijft u dat dit niet zinvol is, omdat schade ook andere oorzaken kan hebben. Maar juist zo'n meting kan helpen om bij schade later beter te

beoordelen of gaswinning de oorzaak is. De Commissie Mijnbouwschade kan deze informatie goed gebruiken. Daarom vinden wij dat nulmetingen wél zinvol zijn en een vaste plek moeten krijgen in het proces. Dit moet opgenomen worden in de NRD.

Tot slot willen wij enkele aanvullende opmerkingen maken over de conceptversie van de NRD, die in onze ogen nog op een aantal belangrijke punten onvoldoende duidelijkheid biedt. Het gaat hierbij om precieze locaties waar wel of juist geen gaswinning mag plaatsvinden.

- In de NRD staat niet duidelijk dat er géén gaswinning mag plaatsvinden in het FFW-gebied vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Dit zorgt voor onzekerheid bij bewoners. Wij vragen u om deze uitsluiting alsnog op te nemen in de NRD, zodat er geen misverstanden ontstaan in het verdere proces.
- In de NRD wordt gesproken over maximaal drie locaties voor gaswinning. Zodra duidelijk is om welke locaties het gaat, moeten deze heel precies worden beschreven en opgenomen in de vergunningen. Zo voorkomt u onduidelijkheid in de toekomst.
- Tot slot willen wij dat ook wordt uitgesloten dat er vanuit locaties buiten het FFW-gebied alsnog gaswinning in FFW plaatsvindt. Ook hierover moet duidelijkheid komen in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze aanvullende punten serieus neemt en verwerkt in de definitieve NRD.

Met vriendelijke groet,

Namens Plaatselijk Belang Langweer e.o.

[Redacted signature block]

Verzonden: 6/25/2025 9:25:35 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: particulier

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

bezwaar tegen boring vanwege.

waterwingebied

natura 2000 gebied

archiologisch gebied

oude bebouwing van rond het jaar 1750

verzakking grond is heel kritisch

Verzonden: 6/25/2025 9:29:49 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

In de bijlage treft u mijn reactie.

105341466_10890250_Gaswinning_STT-

FFW_reactie_op_concept_notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau_25062025.pdf

Aan Bureau Projectionist
 Inspraakpunt gaswinning FFW
 Postbus 111
 7200 AC Drachten

[REDACTED], 25 juni 2025

Geachte heer / mevrouw,

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025. Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

- Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.
 Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied, iets wat burgers zeker aangaat.
- In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater dat nodig is voor mens en dier? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.
- Naar verwachting zullen de voorgenomen activiteiten voor geluid en licht zorgen. In de c-NRD staat dat zal worden aangegeven hoe de geluidscontouren passen binnen de relevante zoneringscontouren. Niet alleen burgers kunnen licht- en geluidsoverlast ervaren, dieren zijn daar vaak nog gevoeliger voor. Er dient aangegeven te worden in welke mate licht- en geluidswerende maatregelen zullen worden getroffen. Een gedegen onderzoek mag hier niet ontbreken.
- Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Aan de termen 'mogelijke' en 'verwachte' heeft de burger niets. Er is wel degelijk angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als 'de kans op schade klein is.' De formulering 'klein' kan op diverse niveaus geïnterpreteerd worden.
 Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.
- Wat betreft locatie. Vermilion gaat geen (tijdelijke) mijnbouwlocatie bouwen in een drinkwatergebied, grondwaterbeschermingsgebied, Natura-2000 gebied, in de omliggende meren en bij voorkeur binnen 300 meter bij woning in de buurt.
 De formulering bij voorkeur verdient nadere onderbouwing en 300 meter vanaf een woning is niet ver genoeg.

- Indieners willen een nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, de nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Opmerkingen n.a.v. concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning-FFW

- In de concept-NRD ontbreekt uitsluiting van gaswinning in het gebied FFW vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. De burger wil hierin zekerheid hebben en ziet het als noodzakelijk dit op te nemen in het NRD om misverstanden in de vervolprocedure te voorkomen.

Dit betreft – Planning aanlegfase locatie(s).

- De bestaande locatie Woudsend maakt onderdeel uit van de maximaal drie mijnbouwlocaties op te richten in het gebied FFW. Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolprocedures.
- 'Het uitvoeren van diepboring(en) vanaf tijdelijke locatie(s) is ook een optie.' Dit dient ook duidelijk omschreven te worden. Onder andere: wat is de reden voor een tijdelijke locatie, waar komt/komen deze te staan en voor hoelang?
- Het verwijderen van de mijnbouwlocatie(s) na beëindiging van de gaswinning alleen is niet voldoende. In welke staat wordt de locatie(s) achtergelaten? Er moet duidelijk beschreven wat er wordt gedaan om de locatie terug te brengen in de staat zoals die was van voor de aanleg van de boorlocatie en volgens welke besluiten en richtlijnen dit wordt uitgevoerd. Het herstellen van flora en fauna is daar een belangrijk onderdeel van.
- Uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient ook een plek in de NRD.

Met vriendelijke groet.

Verzonden: 6/25/2025 9:34:53 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer / mevrouw,

Opmerkingen omtrent 'Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW' d.d. maart 2025.

Deze reactie nota beslaat 40 pagina's met diverse geclusterde reacties. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat dit samengevat in 3.15.1 Participatie en c-NRD bestaande uit 3 alinea's.

De volgende reacties zijn niet beantwoord en blijven derhalve staan om alsnog een volwaardige plek te krijgen in de NRD.

☐ Op het punt van veilig en verantwoord gaswinnen in het gebied Follega Woudsend, een typisch veenweide gebied wordt in de beantwoording niet ingegaan. Deskundig en onafhankelijk onderzoek in brede zin naar de mogelijke gevolgen van gaswinningen voor de korte en lange termijn in FFW moet deel uitmaken van de NRD.

Wat zeker niet mag ontbreken in dit onderzoek zijn de onomkeerbare gevolgen van gaswinning en complexiteit van waterbeheer in dit veenweide gebied, iets wat burgers zeker aangaat.

☐ In FFW ligt een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Hierover hebben burgers hun zorgen geuit. Veilig en schoon drinkwater is nu al een uitdaging voor de toekomst in algemeen belang. Wat zijn de gevolgen van gaswinning en het vervoeren van gas voor langere tijd voor de veiligheid en kwaliteit van het drinkwater? Hierin voorziet de verplichte Milieueffectrapportage niet. Dus ook hier een deskundig en onafhankelijk onderzoek opnemen in de NRD.

☐ In FFW liggen ook percelen met groen en natuur. De impact assessment op natuur dient zich niet te beperken tot directe impact op beschermde diersoorten maar ook impact op niet beschermde diersoorten die deel uit maken van de voedselketen van wel beschermde diersoorten dient meegenomen te worden in de MER. (bijv. In het gebied zijn bijvoorbeeld kerkuilen aanwezig, die afhankelijk zijn van voornamelijk muizen.)

☐ Zorgen over schade bij bodembeweging en bodemdaling zijn veelvuldig geuit. Evenals angst voor 'Groningse toestanden'. De beantwoording hierin is volstrekt ontoereikend. Immers in de kamerbrief van 6 december 2024 benadrukt het kabinet dat 'veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land. De minister geeft alleen een vergunning af als de kans op schade klein is.' Deze formulering vereist het opnemen in de NRD van een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste veiligheid voor mens, natuur en milieu in dit specifieke veenweide gebied, zoals de minister in haar brief aan de kamer benadrukt.

☐ Indieners willen een nulmeting om de staat van opstallen in het FFW gebied vast te leggen voordat de mijnbouwactiviteiten beginnen. In uw beantwoording stelt u dat nulmetingen niet zinvol zijn. En geeft daarbij precies het grote knelpunt aan: Andere oorzaken kunnen namelijk ook tot schade aan een bouwwerk leiden. Een nulmeting aan gebouwen voordat er gas gewonnen gaat worden geeft bij schade geen causaal verband aan tussen gaswinning en de schade zoals u stelt. Echter toont de nulmeting wel aan of er tijdens/na gaswinning veranderingen aan/in gebouwen zijn ontstaan. Dit kan de Commissie Mijnbouwschade helpen bij haar onderzoek van de schade. Kortom, de nulmetingen als onderdeel van het gaswinningsproces is wel degelijk zinvol en verdient een plek in de NRD.

☐ Aan dit punt moet bovendien een dimensie worden toegevoegd m.b.t. het detail niveau van de gewenste nulmeting. Nulmeting mbt steekproef heeft voor burgers minder waarde. Immers het maakt nogal verschil of de grond onder een betonnen structuur een centimeter daalt of onder een eeuwen oude boerderij of kerk etc. Er dient een methodiek gezocht en gevonden te worden om alle opstallen te nul-meten en jaarlijks te monitoren. Dit dient te gebeuren door onafhankelijke partij en gegevens dienen bij onafhankelijke instantie te worden opgeslagen onder notarieel toezicht.

☐ Ook dient de bodemdalingsnorm per opstal gedifferentieerd te worden aangepast aan grondsoort, bouw materiaal etc, zodat kwetsbare historische opstallen niet over een kam geschoren worden met moderne bedrijfspanden, etc.

☐ Veiligheid voor burgers omvat ook juridische veiligheid. Algemeen bekend is dat er een grote onbalans bestaat in juridische draagkracht tussen gaswinningsonderneming en burger. De ongelijkheid in juridische kracht komt voort uit de eenheid van de onderneming, de omvang van de financiële bronnen waarmee top-of-the-bill advocatuur kan worden ingehuurd en de standaard aanwezige ervaring en kennis in de onderneming. Burgers staan op deze punten altijd 10-0 achter en dit brengt hun juridische veiligheid in gevaar. Er dient derhalve een methode gezocht en gevonden te worden die zorgt voor gelijkwaardige krachten, zodat beide partijen worden bijgestaan door gelijkwaardige expertise, gelijke juridische budgetten, gelijke juridische lange adem, gelijke toegang tot invloedrijke actoren en gelijke informatie. Het denken hierover mbt organisatievorm, kosten, procedures, onafhankelijkheid enz, moet nu reeds en zelfs met prioriteit opgestart worden zodat alle volgende processtappen eerlijker kunnen verlopen (dus ook de eerst volgende processtap vereist reeds de aanwezigheid van balans in de juridische kracht)

Tot zover de reactie op uw Reactienota: Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW maart 2025.

Opmerkingen n.a.v. concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning-FFW

☐ In de concept-NRD ontbreekt uitsluiting van gaswinning (door bodemdaling) in het gebied FFW vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. De burger wil hierin zekerheid hebben en ziet

het als noodzakelijk dit op te nemen in het NRD om misverstanden in de vervolprocedure te voorkomen.

Dit betreft – Planning aanlegfase locatie(s).

☐ De bestaande locatie Woudsend maakt onderdeel uit van de maximaal drie mijnbouwlocaties op te richten in het gebied FFW. Wanneer duidelijk is welke drie locaties het betreft moeten deze locaties heel precies omschreven worden en opgenomen in vergunningaanvragen zodat hierover geen misverstand kan bestaan in de vervolprocedures.

☐ Uitsluiting van gaswinning in het FFW gebied vanuit mijnbouwlocaties buiten het FFW gebied verdient ook een plek in de NRD.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/25/2025 9:37:11 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte,

In de bijlage vind uw mijn reactie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

105341534_10890274_Reactie_Gaswinning_Friesland-Follega-Woudsend-[REDACTED].docx

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW Postbus 111 7200 AC Drachten

Datum: 25 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden en de oude kern is beschermd dorpsgezicht. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Ik ben bang dat mijn huis in waarde zal dalen bij toekomstige boringen in dit gebied.
- Zelf woon ik in een woning met beschermd dorpsgezicht. Ik heb al veel investeringen moeten doen om de woning in optimale staat te houden. Een waardedaling door verzakkingen die aannemelijk zouden zijn veroorzaakt door gaswinning, zal ik op u verhalen.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.
- De relatief kleine opbrengst die er te behalen valt met gaswinning in onze omgeving, weegt mijnsziens niet op tegen de immense schade die er mogelijk wordt aangericht.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A black rectangular redaction box covering the signature area.

Verzonden: 6/25/2025 10:39:13 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Hierbij mijn zienswijze m.b.t. Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

105341903_10890372_Brief_3_Gaswinning_Participatie_Aanvullende_Punten_Docx.docx

Aan:

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: 20 juni 2025

Onderwerp: Aanvullende reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), willen wij hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gaswinning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt ongeveer veertig monumentale panden. Deze waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leefkwaliteit.
- Woningen die beschikken over zelfdragende vloeren zoals in ons geval schuimbeton kunnen meezakken in geval van bodemdaling door gaswinning en schade veroorzaken aan al de leidingen die erdoor lopen en wanden die hierop aansluiten met alle gevolgen van dien.

Wij verzoeken u deze opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. In geval van eventuele schades zullen wij u en/of vermillion aansprakelijk stellen.

Met vriendelijke groet,

Naam: [REDACTED]
Adres: [REDACTED]
Contact: [REDACTED]

Verzonden: 6/25/2025 11:34:23 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Wij zijn bij de inloopavond in St Nyk geweest. Op zich prima voorlichting maar zonder aandacht voor de gemeenschappelijke onrust en zorgen over gevolgen.

Het is vooral een technisch proces waarin uiteindelijk wordt aangestuurd op verlenen van de vergunning. Er wordt steeds verwezen naar de Mijnbouw-wet ... met een technisch perspectief.

Geen positief effect van het drama in Groningen.

Ik zou mogen verwachten dat wanneer drie belangrijke LOKALE partijen in deze kwestie - Waterschap, Gemeente en Provincie - allen negatief tegenover deze aanvraag staan dat er dan een belangrijke motivatie is om het proces niet verder door te zetten.

Elk technisch onderzoek is dan overbodig.

Verzonden: 6/26/2025 11:17:26 AM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben tegen de gaswinningFFW

Verzonden: 6/26/2025 3:27:57 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW**Postbus 111****7200 AC Drachten****Datum:** 21 juni 2025**Betreft:** Aanvullende reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW)

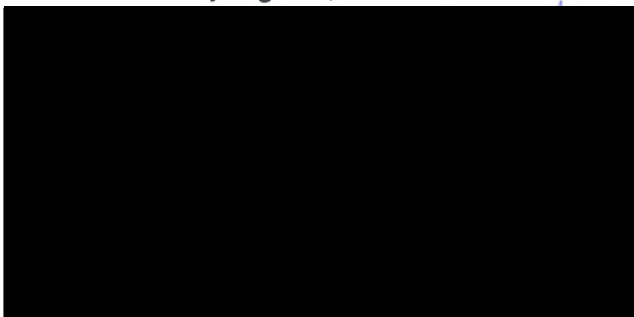
Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) met betrekking tot de voorgenomen gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), breng ik hierbij graag enkele aanvullende aandachtspunten onder uw aandacht die niet mogen ontbreken in de verdere uitwerking van de NRD:

- Het dorp Woudsend is gelegen in een laaggelegen gebied, waardoor het extra kwetsbaar is voor negatieve effecten van gaswinning, zoals bodemdaling en wateroverlast.
- De boorput nabij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien in de directe nabijheid van het waterwingebied Spannenburg. Dit vergroot het risico op milieuschade en bedreiging van de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent fors geïnvesteerd in de vernieuwing van het hemelwaterafvoersysteem en het rioolstelsel. Verzakkingen als gevolg van gaswinning kunnen deze kostbare infrastructuur ernstig ondermijnen.
- Het dorp telt circa veertig monumentale panden. Deze waardevolle, vaak kwetsbare gebouwen zijn bijzonder gevoelig voor schade als gevolg van bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend tast het woongenot en de leefkwaliteit van de inwoners direct aan.
- Het is aannemelijk dat gaswinning in of nabij het dorp leidt tot waardevermindering van woningen en andere gebouwen in het gebied.
- Tot slot zal de aanwezigheid van gaswinning bij bewoners zorgen oproepen over het risico op aardbevingen en mogelijke schade, wat de sociale rust in het dorp kan verstoren.

Wij verzoeken u met klem om deze punten zorgvuldig te betrekken bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/26/2025 3:33:49 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega - Follegasloot - Woudsend (FFW)

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning FFW
Postbus 111
7200 AC Drachten

Datum: 22 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel voor Participatie FFW
d.d. maart 2025 en Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Ik heb het plan en de reactie-nota gelezen over de gaswinning in het gebied FFW. Veel opmerkingen van inwoners zijn daarin maar heel kort genoemd of niet goed beantwoord. Daarom wil ik met deze brief nog eens duidelijk maken wat ik belangrijk vind en wat ik graag terugzie in het definitieve plan.

1. Wat ik belangrijk vind:

- **Veiligheid bij gaswinning**
Ik maak me zorgen over de gevolgen van gaswinning in dit veenweidegebied. Ik wil dat er een goed en onafhankelijk onderzoek komt naar wat gaswinning betekent voor de bodem, het waterbeheer en de veiligheid, nu en in de toekomst.
- **Bescherming van ons drinkwater**
In ons gebied is een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ik wil dat er wordt onderzocht wat gaswinning doet met de kwaliteit en veiligheid van ons drinkwater. Dat is belangrijk voor ons allemaal.
- **Bodemdaling en schade**
Veel mensen zijn bang voor schade aan hun huis of bedrijf, net als in Groningen. Ik wil dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar hoe veilig gaswinning hier is voor mens, natuur en milieu.
- **Nulmetingen**
Ik vind het belangrijk dat er nulmetingen worden gedaan. Zo weten we hoe gebouwen ervoor staan vóórdat er gas wordt gewonnen. Dat helpt later om schade goed te kunnen beoordelen.
- **Schadefonds**
Indien er gas wordt gewonnen en er schade optreedt moet er voordat er überhaupt geboord en gewonnen wordt een zeer ruim en toegankelijk schadefonds worden gerecreëerd.

2. Wat verder van belang is voor mij is dat n.a.v. de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de gaswinning in het gebied Follega – Follegasloot – Woudsend (FFW), wil ik hierbij graag aanvullende punten onder uw aandacht brengen die in de verdere uitwerking van de NRD niet mogen ontbreken:

- Woudsend ligt kwetsbaar in een soort kommetje. Dit maakt het dorp extra gevoelig voor de gevolgen van gaswinning, zoals bodemdaling en waterproblemen.
- De boorput bij Woudsend is instabiel en bevindt zich bovendien dicht bij het waterwingebied van Spannenburg. Dit vergroot het risico op schade aan het milieu en de drinkwatervoorziening.
- In Woudsend is recent veel geïnvesteerd in het vernieuwen van de hemelwaterafvoer en het rioolstelsel. Verzakkingen door gas winning zouden deze kostbare aanpassingen ondermijnen.
- Woudsend telt vele monumenten, waaronder 25 Rijksmonumenten en een zevental Gemeentemonumenten. De waardevolle en vaak kwetsbare gebouwen die hiertoe behoren zijn extra gevoelig voor schade door bodembeweging.
- Gaswinning in of nabij Woudsend betekent een aantasting van het woongenot van de inwoners en raakt direct aan hun leef kwaliteit.
- Ik wil dat duidelijk wordt vastgelegd dat er geen gaswinning plaatsvindt vanuit Oldelamer of Oppenhuizen in het FFW-gebied
- Als er drie gaswinlocaties komen, moeten die precies worden omschreven, zodat er later geen misverstanden zijn.
- Gaswinning vanuit plekken buiten het FFW-gebied mag niet in ons gebied plaatsvinden.

Ik verzoeken u al de hier bovenstaande punten en opmerkingen zorgvuldig mee te nemen in de verdere plannen en uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covers the signature and name of the sender. Below it, another black rectangular redaction box covers the sender's address and contact information.

Verzonden: 6/26/2025 3:38:50 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage.

Nog eens extra de reeds in de vorige ronde door mij aangevoerde argumenten benadrukt, en uitgebreid.

105350486_10892310_Gas_Milieu_argumenten_tegen_gaswinning_conceptnota_Reikwijdte_Vermil
lion_26-5-2025.docx

Milieu-argumenten tegen gaswinning door Vermillion in o.a. de Gem. DFM

Wat is zeker te verwachten: **ondanks “tijdelijkheid”, blijvende schade!** :

***aanleg infrastructuur, in **veengebied**, **CO2 emissie**, **verstoring speciaal landschap**

***betonplaten, installaties, leidingen, een boortoren, lekkages, van **boorsel**, **olie**, water, en **watervervuiling** in omgeving (aflopend water en andere vloeistoffen van de locatie). NB: **Benzeen** als afvalstof te verwachten!!

***Bovendien blijkt uit de Conceptnota, dat **afvalwater in het grondwater gebracht gaat worden. En dat in of vlak bij het waterwingebied.**

We moeten **heel zuinig** zijn op onze watervoorziening: Spannenburg, en mogelijk uit noodzaak **nog meer locaties** in gebieden in **de buurt** in de steeds meer nabije toekomst.

Er bestaat nu al ernstige oppervlakte-watervervuiling, klimaatverandering, waardoor minder regen, meer droogte, dus toenemende verdamping, en als het regent vaker stortregens, waarbij het water snel naar zee verdwijnt.

Bovendien verdwijnen de gletsjers in hoog tempo, dit zijn onze belangrijkste zoetwaterleveranciers van dit land en elders.

En er is dan ook steeds **minder grondwater, waarin ook al vervuiling aan het optreden is**. Waterleidingbedrijven hebben steeds grotere moeite om het water zuiver genoeg te krijgen voor consumptie.

Bovendien mogelijk verschuiving en verzakking van aardlagen door de booractiviteiten. Effecten niet echt goed voorspelbaar. Vermillion zal dit moeten gaan monitoren volgens de Conceptnota. Maar zo doe je niets aan de oorzaak. De effecten zijn iha **pas na langere tijd waarneembaar!**

--oorzakelijk verband gaswinning en aardschokken /aardbevingen aangetoond, onverantwoord in waterwingebied. O.a. de Gemeente De Fryske Meren heeft hiertoe diverse zeer belangrijke argumenten aangedragen om vooral niet te boren!

In Friesland is ook nog eens **verzilting** een toenemende bedreiging van het grondwater en oppervlaktewater. Vooral in het lage midden, toenemend van noord naar zuid.

*****affakkelen(!)**

NB: dit alles in het waterwingebied! Ook al zou dat slechts “tijdelijk” zijn tijdens de aanleg en exploitatie. De gevolgen zijn **blijvend**.

--beroering bodem, ook door aan te leggen leidingen, bijv. naar andere gaswingebieden van Vermillion in het veengebied en waterwingebied, **CO2 emissie toename**.

Projecten van lokale bewoners mogen niet op achterstand gesteld worden door stikstof emissie bij een boorproject. Bijvoorbeeld de aanleg van een nieuwe brug bij Spannenburg.

--mogelijk alsnog aanleg grote windmolens (plan B) bij Spannenburg, trillingen in bodem en groot gewicht per toren, NB in datzelfde waterwingebied

--Natura-2000 gebied Spannenburg! En twee vogelbeschermingsgebieden op of nabij Waterpompstation Spannenburg!

[REDACTED],

[REDACTED] 26-6-2025.

Bijlage bij reactie op Conceptnota Reikwijdte en Detailniveau 2025 Gaswinning FFW

registratienummer vorige reactie 202406019.

Verzonden: 6/26/2025 5:13:38 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Graag maken we bezwaar tegen de voorgenomen gasboringen in onze buurt. Graag verhalen wij schade in welke vorm dan ook op de veroorzaker.

Verzonden: 6/26/2025 5:14:43 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ben tegen dit project, zou graag zien dat er een nulmeting komt alvorens er begonnen wordt met proefboren. Dat in ieder geval !!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Verzonden: 6/26/2025 5:15:01 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik wil graag dat er eerst een nulmeting wordt gedaan en onderzoek gedaan voordat er geboord gaat worden en dat ik op de hoogte wordt gehouden van de resultaten

Verzonden: 6/26/2025 7:29:11 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Maatschappelijke organisatie

(Mede) namens: College Kerkrentmeesters Protestantse Kerk Ryptsjerk

Organisatie: Protestantse Gemeente Ryptsjerk

Uw zienswijze/reactie:

Alternatieven inzake het tegengaan van bodemdaling moeten meegenomen worden. Zie het aangedragen alternatief inzake CCS in de bijlage.

105353728_10892952_Reactie_c-NRD_gaswinning_FFW.pdf

College van Kerkrentmeesters Protestantse Gemeente Ryptsjerk

Ryptsjerk, 25 juni 2025

Geachte heer/mevrouw,

Als eigenaar van een perceel grasland, liggende aan de Straatweg te Follega, kadastraal bekend gemeente Langweer, sectie S nummer 502, willen wij graag reageren op het concept-NRD tot gaswinning in het gebied Friesland Follega Woudsend.

Ten eerste verwijzen wij naar onze eerste reactie. Wij blijven van mening dat dit voornemen niet ten uitvoer gebracht moet worden.

Wij beseffen terdege dat er een trein in beweging is gezet die gebaseerd is op eerder genomen politieke besluiten en een reeds afgegeven concessie voor gaswinning. Het concept NRD is in principale alleen een beschrijving van de verdere aanpak, toewerkend naar een milieu effect rapportage. We betreuren het ten zeerste, dat in een wereld die niet alleen geopolitiek, maar qua duurzaamheid ook snel veranderd, niet met de zelfde snelheid gereageerd wordt, inzake nieuwe duurzame opties en er dus geen (gedeeltelijke) herziening van standpunten plaats vindt t.a.v. de exploitatie van kleine velden.

Eerst beste optie lijkt dan om op basis van het voornemen om toch gas te winnen de milieu effecten zo veel mogelijk met nieuwe technieken te beperken. Grootste en reeds eerder genoemde zorg is de bodemdaling. Alhoewel er op land in Nederland nog geen projecten voor CCS (Carbon Capture and Storage) zijn willen we aandragen, dit toch als reële optie te onderzoeken om de druk in de beoogde kleine gasvelden (deels) te behouden en op die manier, bodemdaling en bevingsschade tegen te gaan.

We refereren hierbij aan de Rijksoverheid:

Nederland heeft al ervaring met CO2-opslag met het K12-B-project. In dit project wordt CO2 afkomstig uit het K12-B-gasveld op de Noordzee terug opgeslagen in hetzelfde gasveld. TNO voerde dit project uit en heeft zo ervaring en kennis opgedaan met CCS die nu weer ingezet kan worden.

We vragen om inzake het beoordelingskader (6.3.1.), milieuthema Bodem(beweging) nieuwe alternatieven om dit te bestrijden mee te nemen.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 6/26/2025 11:22:53 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Uranusstraat

Huisnummer: 11

Postcode: 8521 LZ

Woonplaats: Sint Nicolaasga

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: W1CON BV

Uw zienswijze/reactie:

Het c-NRD omvat te weinig informatie die gezien het juridisch kader in ogenschouw moet worden genomen. Hierbij gaat het voornamelijk om emissies die onvoldoende zijn uitgelegd in het c-NRD. Het gaat daarbij om emissies van methaan. De ervaring met mijnbouwlokaties van Vermilion is dat emissies van methaan voorkomen in hun installaties. Deze emissies blijven verborgen voor de overheid en treden op tijdens het opereren van putten, mijnbouw installaties en opslag en transport van vloeistoffen. W1CON BV heeft processen ontwikkelt waardoor deze methaan emissies sterk gereduceerd worden, zoniet helemaal geelimineerd kunnen worden. Bodembeweging en geïnduceerde bevingen kunnen worden voorkomen door een proces dat W1CON BV heeft ontwikkeld en dat nu door de NAM in Schoonebeek wordt toegepast. Het proces is gericht op het behoud van de reservoir druk.

Put Woudsend -1 wordt mogelijk gebruikt voor een side track. W1CON BV heeft aan de hand van literatuur onderzoek bepaald dat de put onveilig voor gebruik beschouwd moeten worden en derhalve geabandonneerd moet worden. De put is ook niet geschikt voor een sidetrack omdat de abandonnering technieken die Vermilion gebruikt niet geschikt zijn voor abandonnering. In de project MER dient de put Woudsend meegenomen worden voor de historische emissies en toekomstige emissies. Daaraan is door de samensteller door onkunde te weinig aandacht aan besteed. W1CON BV is bereid hierover te adviseren. Het project MER neemt wel het Natura 2000 gebied mee, maar er is onvoldoende rekening gehouden met het waterwingebied rondom Tjerkgaast. Het waterwingebied is het grootste waterwin gebied aan land dat geopereerd wordt door Vitens. Er is onvoldoende aandacht besteed in het c-NRD. Vitens moet als stakeholder meegenomen worden in de project MER maar moet ook zeker in de c-NRD meegneomen worden. Potentiele vervuiling van de bodem maar ook bodemdaling kan ten grondslag komen te liggen aan de duurzaamheid van de bedrijfsvoering van Vitens. W1CON BV is bereid hier verder advies over te geven.

Verzonden: 7/2/2025 8:34:56 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

**Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega -
Follegasloot - Woudsend (FFW)**

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning
FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: [invullen datum indiening] **25-6-2025**

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel
voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie
Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel
voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie
Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende
de volgende reactie onder uw aandacht.

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde
reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1)
slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke
ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld.
Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de
definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

**Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied
FFW**

De beantwoording gaat niet in op de risico's van
gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij
verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek
in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van
gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de
complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en
waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met
nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor
omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een
grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van
burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte
Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij
een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van
gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit
van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het
algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van
schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor 'Groningse toestanden' zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat "veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land", verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Naam indiener(s)]

[Adres]

[Contactgegevens]

Verzonden: 7/2/2025 8:45:17 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

**Reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaswinning Follega -
Follegasloot - Woudsend (FFW)**

Aan: Bureau Energieprojecten – Inspraakpunt gaswinning
FFW

Postbus 111

7200 AC Drachten

Datum: [invullen datum indiening] **25-6-2025**

Onderwerp: Reactie op Reactienota Voornemen en Voorstel
voor Participatie FFW d.d. maart 2025 en Notitie
Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de Reactienota Voornemen en Voorstel
voor Participatie FFW (maart 2025) en de Notitie
Reikwijdte en Detailniveau (NRD), brengt ondergetekende
de volgende reactie onder uw aandacht

Hoewel de Reactienota 40 pagina's telt met geclusterde
reacties, wordt in de concept-NRD (paragraaf 3.15.1)
slechts zeer beknopt op participatie ingegaan. Belangrijke
ingebrachte reacties zijn niet of onvoldoende behandeld.
Wij verzoeken u deze alsnog volwaardig op te nemen in de
definitieve NRD.

1. Belangrijkste punten en verzoeken

**Veilig en verantwoord gaswinnen in veenweidegebied
FFW**

De beantwoording gaat niet in op de risico's van
gaswinning in het karakteristieke veenweidegebied. Wij
verzoeken om een deskundig en onafhankelijk onderzoek
in brede zin naar de korte- en langetermijngevolgen van
gaswinning voor dit gebied. Dit onderzoek moet de
complexe relatie tussen gaswinning, bodemdaling en
waterbeheer in het veenweidegebied meenemen, met
nadruk op de onomkeerbare gevolgen en het belang voor
omwonenden.

Bescherming van het drinkwater

In het FFW-gebied liggen een waterwingebied en een
grondwaterbeschermingsgebied. De geuite zorgen van
burgers hierover zijn niet beantwoord. Omdat de verplichte
Milieueffectrapportage hierin niet voorziet, verzoeken wij
een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van
gaswinning en gastransport op de veiligheid en kwaliteit
van het drinkwater. Dit is essentieel met het oog op het
algemeen belang en de toekomstige beschikbaarheid van
schoon drinkwater.

Bodembeweging en schade (veiligheid)

De zorgen over bodembeweging, bodemdaling en de vrees voor ‘Groningse toestanden’ zijn onvoldoende beantwoord. Conform de kamerbrief van 6 december 2024 waarin het kabinet stelt dat “veiligheid voor mens, natuur en milieu een absolute voorwaarde is voor gaswinning op land”, verzoeken wij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid in het specifieke veenweidegebied.

Nulmetingen

De afwijzing van nulmetingen is ongegrond. Een nulmeting aan gebouwen vóór aanvang van gaswinning is van belang om latere veranderingen vast te leggen en om de Commissie Mijnbouwschade te ondersteunen bij schadeonderzoek. Wij verzoeken nulmetingen als vast onderdeel van het gaswinningsproces op te nemen in de NRD.

2. Aanvullende opmerkingen t.a.v. de concept-NRD

- In de concept-NRD ontbreekt een expliciete uitsluiting van gaswinning vanuit de locaties Oldelamer en Oppenhuizen. Wij verzoeken dit op te nemen om misverstanden in vervolgpcedures te voorkomen.
- De maximaal drie mijnbouwlocaties in het gebied FFW moeten na vaststelling nauwkeurig worden omschreven en in vergunningaanvragen worden opgenomen om juridische en procedurele duidelijkheid te waarborgen.
- Gaswinning vanuit locaties buiten het FFW-gebied dient expliciet te worden uitgesloten in de NRD.

Wij vertrouwen erop dat u deze opmerkingen serieus betreft bij de verdere uitwerking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[Naam indiener(s)]

[Adres]

[Contactgegevens]

Verzonden: 7/10/2025 12:56:32 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Postbus

Huisnummer: 60

Postcode: 8470 AB

Woonplaats: Wolvega

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Gemeente Weststellingwerf

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

gemeente
Weststellingwerf

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning FFW - concept NRD
Postbus 111
9200AC DRACHTEN

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega

Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Telefoon
140561

Fax
(0561) 61 36 06

Internet
www.weststellingwerf.nl

E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 8 juli 2025

Zaaknummer: 0098260468
Documentnummer: 0098728491

Behandeld door [REDACTED]

Onderwerp:

Inspraakreactie concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor gasveld
Friesland Follega Woudsend.

Geachte heer/ mevrouw,

Wij hebben kennisgenomen van de "concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)" voor de gaswinning uit het veld Friesland Follega Woudsend (FFW). Dit document beschrijft welke onderwerpen en details onderzocht moeten worden voor de milieu-effect-rapportage.

Het concept-NRD ligt nu ter inzage. Gedurende zes weken (tot en met 26 juni) kan iedereen een reactie indienen op de concept-NRD. Wij hebben uitstel van u gekregen om uiterlijk 12 juli onze reactie in te dienen.

Het doel van het FFW-project is het aanboren en in productie nemen van het gasveld FFW. Binnen het FFW-project worden o.a. maximaal 3 mijnbouwlocaties onderzocht en daarnaast worden tracés van gasleidingen tussen de nieuwe locaties en bestaande locaties (Oppenhuizen en/of Oldelamer) gemarkeerd als alternatieven. De gasvelden en beoogde productielocaties zijn gelegen in de gemeenten de Fryske Marren en Súdwest-Fryslân. Ook de verwachte effectcontouren (bodemdaling/-trilling) zijn gelegen in deze gemeenten.

Onderstaand onze reactie.

Advies

De gemeente Weststellingwerf is tegen gaswinning. Wij willen geen medewerking verlenen aan ontwikkelingen op het gebied van gaswinning, omdat dit niet past:

- bij ons streven naar verduurzaming;
- binnen de energietransitie;
- in ons beeld van het afbouwen van gaswinning in Nederland.

In het beleid is ten aanzien van bestaande gaswinlocaties verder het volgende bepaald:

"Planologische rechten voor de bestaande gaswinlocaties als opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied, worden gerespecteerd. Wel zal de gemeente bij aanvragen voor proefboringen en uitbreidingen vanuit de bestaande locaties negatief adviseren.

Hoewel de beoogde gaswinlocaties en gasvelden met verwachte bodemdalingscontouren niet in onze gemeente zijn gelegen, adviseren wij afwijzend op grond van het bovenstaande harde beleidsstandpunt. Effecten zijn er in Weststellingwerf vanwege het te onderzoeken tracé. Daarnaast ligt waarschijnlijk het effectgebied niet direct in onze gemeente, maar zal er wel een overlapping zijn met het effectgebied van het gasveld Oldelamer.

U overweegt om, als alternatief, onderzoek te doen naar een nieuw aan te leggen gasleiding tussen de nieuwe mijnbouwlocatie (s) en de bestaande gaswinlocatie in Oldelamer, om vervolgens vanaf Oldelamer het gas te transporteren via het bestaande netwerk.

Het rapport benoemd in deze fase enkel dat een tracé naar Oldelamer als mogelijk alternatief zou kunnen worden onderzocht. Niet is aangegeven waar dat mogelijke tracé dan zou gaan lopen; daar moet nog onderzoek naar gedaan worden.

Het onderzoeken van bovengenoemd tracé vinden wij een zeer onwenselijk alternatief. Gaswinlocatie Oldelamer ligt aan de rand van het Natura 2000 gebied Rottige Meenthe & Brandemeer. En ligt in het midden van het veenweidegebied met hoge natuurlijke waarden. Het tracé moet naar verwachting onder de Tjonger door en doorkruist vervolgens bovengenoemde zeer kwetsbare, te beschermen, gebieden.

De route van het mogelijke tracé is nog niet bepaald. Een tracé onder het Tjeukemeer is ons inziens qua techniek moeilijk uitvoerbaar en economisch niet haalbaar. Mogelijk opteert u voor een flinke omweg om het Tjeukemeer heen. Deze variant is ons inziens economisch gezien niet reëel.

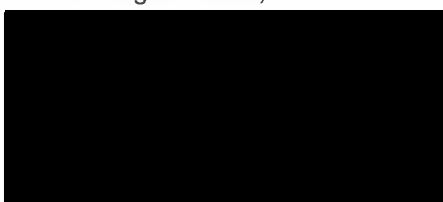
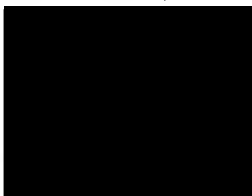
Het gasveld FFW is gelegen in veenweidegebied en deels in waterwingebied, gebieden met hoge natuurlijke c.q. te beschermen waarden. Het leiding tracé richting Oldelamer zal daarnaast waarschijnlijk het ASV-zoekgebied Tjeukemeer (aanvullende strategische drinkwater-voorraden) doorkruisen. De ontwikkeling van nieuwe gaswinlocaties en aanleg van bijbehorende leidingtracés in deze gebieden is niet acceptabel.

Wij verwijzen ten slotte naar en ondersteunen inhoudelijk de reacties van de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren, het Wetterskip Fryslân en de provincie Fryslân.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Weststellingwerf,
de secretaris, de burgemeester,

Verzonden: 7/10/2025 1:03:26 PM

Onderwerp:

Project: Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Postbus

Huisnummer: 20120

Postcode: 8900 HM

Woonplaats: Leeuwarden

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Provincie Fryslân

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning FFW - concept
NRD
Postbus 111
9200AC DRACHTEN

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

Leeuwarden, 8 juli 2025
Verzonden, **8 JULI 2025**

Ons kenmerk : 02378488
Domein/ Team : Omgevingszaken
Behandeld door : mijnbouw /
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : zienswijze concept NRD gaswinning FFW

Hooggeachte mevrouw Hermans,

Van vrijdag 16 mei tot en met donderdag 26 juni 2025 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning FFW ter inzage. Door middel van deze brief geven wij onze zienswijze over het rapport.

Standpunt gaswinning

Wij blijven aangeven tegen gaswinning te zijn. De zorgen en het wantrouwen onder de inwoners in gaswinningsgebieden zijn groot. Het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning ontbreekt in het gebied. Wij blijven opkomen en aandacht vragen voor de belangen van onze inwoners en de zorgen die leven over de effecten van gaswinning. Dit heeft enerzijds te maken met de bodemdaling en aardbevingen in Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van gaswinning. Anderzijds is het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen en de daarmee samenhangende opgave tot vermindering van uitstoot van broeikasgassen een belangrijke opgave voor onze samenleving. Wij vinden dat zowel de centrale, alsmede de decentrale overheid, hierin een voorbeeldfunctie moet vervullen. Het is dan ook onze ambitie dat wij onafhankelijk willen zijn van fossiele brandstoffen. Het past niet bij die ambitie dat er in ons grondgebied gas wordt gewonnen. Gaswinning brengt bovendien altijd risico's met zich mee en er kan nooit volledige zekerheid worden gegeven dat gaswinning veilig kan plaatsvinden. Bovendien is het gebied ongeschikt voor gaswinning. Ons standpunt over deze geplande winning hebben wij gegeven in onze reactie op het voornemen en voorstel voor participatie FFW, d.d. 5 november 2024, ons kenmerk 02297136. Korteheidshalve wordt daarnaar verwezen.

Reactie op de notitie

De notitie zelf geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

- In de paragrafen 6.2 en 6.3 wordt aangegeven welke aspecten worden meegenomen in de plan-mer, de project-mer en de IEA. Het is alleen niet duidelijk aan welke criteria wordt getoetst. Hierdoor kunnen wij niet beoordelen of deze aspecten voldoende worden getoetst.
- Wij zijn van mening dat bodemdaling onderzocht moet worden in de planmer, omdat
 - De minister op basis van de planmer een voorkeurslocatie(s) bepaald. In hoeverre kan de minister nog terugkomen op dit besluit wanneer blijkt dat de haalbaarheid van het project niet vaststaat.;
 - Uit het stuk blijkt dat tijdens de verkenning het bevoegd gezag inzicht wil krijgen in de effecten van de beoogde activiteiten. Bodemdaling hoort hier zeker bij. Zeker nu ook wordt aangegeven dat in de afweging ook onder andere gekeken wordt naar kosten, haalbaarheid en toekomstvastheid
 - Bodemdaling niet locatieafhankelijk is, maar wel bepalend voor de haalbaarheid van het project
 - Het is onlogisch om een voorkeurslocatie te kiezen terwijl nog niet vast staat dat gaswinning op deze locatie mogelijk is.
- In hoofdstuk 2 wordt de nut en noodzaak van gaswinning uit kleine velden beschreven vanuit het perspectief van de rijksoverheid. Dit doel is eenzijdig vanuit een economisch en strategisch belang. Er wordt geen afweging gemaakt van de lange termijn onherstelbare schade die door de gaswinning ontstaat.
- De indirecte effecten van de gaswinning, o.a. op de waterhuishouding, moeten ook meegenomen worden in de plan-mer. Het is onlogisch om een voorkeurslocatie te kiezen wanneer nog niet vaststaat dat gaswinning op deze locatie mogelijk is.
- In hoofdstuk 6 staat 'bodembeweging' genoemd als een milieueffect dat onderzocht wordt. Één van de aspecten is "een beschrijving van de mogelijke omvang en verwachte aard van de schade door bodembeweging". Hierin moet niet alleen schade door scheurvorming worden meegenomen, maar ook inkomensschade (agrariërs) en vermogensschade (waardedaling grond i.v.m. bodemdaling). In het stuk wordt aangegeven dat pas bij het winningsplan wordt onderzocht wat de invloed van de bodemdaling is op de waterhuishouding en de veenweideproblematiek. Dit lijkt ons niet juist. Het is onlogisch om een voorkeurslocatie te kiezen terwijl nog niet vast staat dat de gaswinning op deze locatie mogelijk is.
- In de plan-mer moet ook meegenomen worden wat de gevolgen van de gaswinning zijn op de grondwaterkwaliteit. Ook is een monitoringsplan en uitvoering van de grondwaterkwaliteit noodzakelijk, waarbij monitoring op verschillende dieptes in de stroomrichting vanaf de winlocatie richting drinkwaterbron nodig is;
- De risico's die een winlocatie met zich meebrengt op de grondwaterkwaliteit willen we niet in een grondwaterbeschermingsgebied, ASV-gebieden en de bijbehorende beschermingsgebieden. Dit brengt de drinkwatervoorziening nu en in de toekomst in gevaar. Het ASV-gebied ten westen van het Tsjeukemeer is een van de belangrijkste reserveringsgebieden voor toekomstige drinkwaterwinning;
- Ook de aanleg van leidingtracés in beschermingsgebieden is onwenselijk;
- Ook wanneer de winlocatie buiten het grondwaterbeschermingsgebied (25-jaarszone) ligt, dan is er nog sprake van een potentiële negatieve impact op termijn. Ook dit moet worden meegenomen in de onderzoeken. Hoe verder de locatie van deze gebieden is gelegen, hoe beter;

- In paragraaf 6.3 wordt aangegeven dat bodemdaling alleen onderzocht wordt in de productiefase. Nadat de gaswinning is gestopt ijlt de bodem nog na. De bodemdaling moet daarom ook in de verwijderingsfase worden onderzocht.
- In paragraaf 6.3 wordt aangegeven dat de beoordeling van het onderdeel water(huishouding) beoordeeld wordt in de aanleg- en de productiefase. In verband met het nalieffect van de bodem moet ook de verwijderingsfase hierin worden meegenomen;
- In paragraaf 6.3 wordt aangegeven dat het ruimtebeslag op landbouwgronden, gebouwd erfgoed en werelderfgoed alleen in de aanlegfase wordt beoordeeld. Dit moet ook in de productiefase worden beoordeeld.
- In de planMER wordt beoordeeld op drinkwater en ASV. Ook voor de projectMER is het noodzakelijk om hier een beoordeling op te voeren. Wat is de impact van de gekozen locatie op de drinkwatergebieden;

Wij verwijzen ten slotte naar de reacties van de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren, Weststellingwerf en het Wetterskip Fryslân.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

